

پیدایش

خلق کَرِدِن دِنیا

نوم رُوژ، و چَرَاخ گُوچَرَتَر اَرَا حَكَمَرَنِي نُوم شو، و هَم بِژ اَسَاژَن دُوژَس كِرْدِي. 17 خدا اَنَلْ نُوم فَلَکِ اَسْمُوَنَل نِيَاي تاگه وَ زَمِين نور بَن. 18 تا وَ رُوژ وَ شو حَكَمَرَنِي گَن، وَ رُوشتايِ اَز تَرِيکِي چِيَا گَن. وَ خدا دِيْتِي که خَاص. 19 شو بِي وَ صو بِي، رُوژ چُوَارِم. 20 وَ خدا وِتي: «بيل اَوَالَ اَز گِييُون دَاژَلِ فِرَايِي پَر بُو وَ مَلَوَرَل وَ بِلَنگِي زَمِين وَ فَلَکِ اَسْمُوَنَل بَال بَن.» 21 پَس خدا جُوَنَوَرَلِ گِلَنگِ نُوم دَرِيَا وَ کَلِ گِييُون دَاژَلِي که مَجُولَن وَ اَوَالَ پَر مَكَن، چُو لِفِ وُرُ، وَ کَلِ مَلَوَرَلِ بَالدَار چُو لِفِ وُرُ خَلَقِ كِرْدِي. وَ خدا دِيْتِي که خَاص. 22 خدا اَنَلْ بَرکَتِ دَانِي وَ وِتي: «بِچَک دَار وَ فِر بُوَان وَ اَوَالَ دَرِيَا لَ پَر گَن، وَ بيل مَلَوَرَلِ بِيژ رُو زَمِين فِر بُوَان.» 23 شو بِي وَ صو بِي، رُوژ بَنجَم.

24 وَ خدا وِتي: «بيل زَمِين گِييُون دَاژَلِي چُو لِفِ وُرُ بَارِي، چُوَارِيَالِ وَ جُوَنَوَرَلِي که رُو لَمَن مَسَرِن وَ حِيَوَنَلِ وَ حَشِي زَمِين، هَر گَم چُو لِفِ وُرُ.» وَ هَر اَجُوَرِ بِي. 25 اَسَن خدا حِيَوَنَلِ وَ حَشِي رُو زَمِين چُو لِفِ وُرُ، وَ چُوَارِيَالِ چُو لِفِ وُرُ، وَ کَلِ جُوَنَوَرَلِي که رُو زَمِين مَسَرِن چُو لِفِ وُرُ، دُوژَس كِرْدِي. وَ خدا دِيْتِي که خَاص.

26 اَسَن خدا وِتي: «بيل اَنسُون وَ لِفِ وِرْمُون وَ شَوِي وِرْمُون بَسَاژِيم، وَ اَوَ وَ رُو مَاهِيَلِ دَرِيَا وَ رُو مَلَوَرَلِ اَسْمُوَنَلِ وَ رُو چُوَارِيَالِ وَ رُو کَلِ زَمِين وَ رُو کَلِ جُوَنَوَرَلِي که رُو زَمِين مَسَرِن، حَكومتِ کَب.»

27 پَس خدا اَنسُون، لِفِ وِرِي خَلَقِ كِرْدِي، اَوَ لِفِ خدا خَلَقِ كِرْدِي؛ وَ اَنَلْ رُن وَ پِيَا خَلَقِ كِرْدِي.

28 خدا اَنَلْ بَرکَتِ دَانِي، وَ خدا وَ اَنَ وِتي: «اَوَلدَار وَ فِر بُوَان وَ زَمِين پَر گَن وَ اَخْتِيَارِي بِيگَرَن دَس. وَ رُو مَاهِيَلِ دَرِيَا وَ رُو مَلَوَرَلِ اَسْمُوَنَلِ وَ رُو هَر گِييُون دَارِي که رُو

1 اَوَالَ، خدا اَسْمُوَنَلِ وَ زَمِين خَلَقِ كِرْدِي. 2 زَمِين بِيکَلِي نِيَاشْتِي وَ پَتِي بِي، وَ تَرِيکِي وَ رُو اَوَالَ بِي؛ وَ رُوچِ خدا اَرُو اَوَالَ حَرکَتِ مَكِرْدِي.

3 خدا وِتي: «بيل رُوشتايِ بُو،» وَ رُوشتايِ بِي. 4 خدا دِيْتِي که رُوشتايِ خَاص، وَ خدا رُوشتايِ اَز تَرِيکِي چِيَا كِرْدِي. 5 خدا رُوشتايِ «رُوژ» وَ تَرِيکِي «شو» نُم نِيَايِي. شو بِي وَ صو بِي، رُوژ اَوَل.

6 وَ خدا وِتي: «بيل نُوم جَا اَوَالَ فَلَکِي بُو، وَ اَوَالَ اَز اَوَالَ چِيَا کَب.» 7 پَس خدا فَلَکِي سَاژِيْتِي وَ اَوَالَ زِيرِ فَلَکِ اَز اَوَالَ بِلَنگِ فَلَکِ چِيَا كِرْدِي. وَ هَر اَجُوَرِ بِي. 8 خدا فَلَکِ، «اَسْمُون» نُم نِيَايِي. شو بِي وَ صو بِي، رُوژ دَوَم.

9 وَ خدا وِتي: «بيل اَوَالَ زِيرِ اَسْمُوَنَلِ وَ گَرْدِ يَکِ وَ ي جَا جَمعِ بُوَان وَ بيل حُشکِي دِيَارِ بُو.» وَ هَر اَجُوَرِ بِي. 10 خدا حُشکِي «زَمِين» وَ اَوَالَ که وَ گَرْدِ يَکِ جَمعِ بُوَاين «دَرِيَا» نُم نِيَايِي، وَ خدا دِيْتِي که خَاص. 11 وَ خدا وِتي: «بيل زَمِينِ گِيَالِ، جِيکِرِ بَ، گِيَالِي که نُم دَارِن وَ دَاژَلِ نَمردارِي که هَر گَم رُو زَمِين، چُو لِفِ وُرُ مِيوهِ دُونِي دَارِ بَارِن.» وَ هَر اَجُوَرِ بِي. 12 زَمِينِ گِيَالِ سَزِ كِرْدِي، گِيَالِي که هَر گَم چُو لِفِ وُرُ نُم مَاورِدِن، وَ دَاژَلِي که هَر گَم چُو لِفِ وُرُ، مِيوهِ دُونِي دَاژِ مَاورِدِن. وَ خدا دِيْتِي که خَاص. 13 شو بِي وَ صو بِي، رُوژ سَوَم.

14 وَ خدا وِتي: «بيل چَرَاخَلِي نُومِ فَلَکِ اَسْمُوَنَلِ بُوَان تاگه رُوژ اَز شو چِيَا بِيگَن، وَ بيل اَنَ نِشُوَنَلِي بُوَان اَرَا فَصَلَلِ وَ رُوژَلِ وَ سَالَلِ، 15 وَ چَرَاخَلِي بُوَان نُومِ فَلَکِ اَسْمُوَنَلِ تاگه وَ زَمِين نور بَن.» وَ هَر اَجُوَرِ بِي. 16 خدا دو گِلَه چَرَاخِ گِلَنگِ دُوژَس كِرْدِي، چَرَاخِ گِلَنگِ تَرِ اَرَا حَكَمَرَنِي

از زمین سز کردی. دار زندگی نُوم جا باخ بی، و هم یز دار شناسین خُو و گن.

¹⁰ رُوخونه ای از عدن مَرشیا دیر تاگه باخ آویاری کِ و از وِر بیه چوار جا. ¹¹ نُوم رُوخونه اول، فیشون که مَرشیا دورتا دور گل سرزمین خویله که وِر طلا، ¹² طلا آسرزمین خاص، و ا وِر جاجکی که بو خُوایی دِری و سنگِ حقیق، پی یا ماو. ¹³ نُوم رُوخونه دوَم، جیحون که دور تا دور گِل سرزمین کوش مَرشیا. ¹⁴ رُوخونه سوَم، دجله نُمسی که مَرشیا دس شرق سرزمین آشور، و رُوخونه چوارم فرات.

¹⁵ خداوند خدا بُاؤام، گرتی و آو نیاتی نُوم باخ عدن تاگه کار وِر پک و اژنی نگداری کِ. ¹⁶ و خداوند خدا امر کردی بُاؤام، وتی: «تو آلوته متونین از هر گم از دارل باخ برین؛ ¹⁷ اما از دار شناسین خُو و گن نبایس برین، چون که رُوژی که اژنی برین حکمن مَبرین.»

¹⁸ خداوند خدا فرماشت کردی: «خُو نیه که بُاؤام تَنیا بو، پس یآوری خُو آرا آو دُوَس مَکم.» ¹⁹ خداوند خدا گِل جُونوَرل زمین و مَلوَرل آسُمونل که از خاک شیکل داویبی لا بُاؤام آوردی تاگه بونی بُاؤام چ نُمی آرا نُمی، و هر نُمی که بُاؤام رُو هر گییون داری نیاتی، هر آو بیث نُمی. ²⁰ پس بُاؤام رُو گِل چواربال و مَلوَرل آسُمونل و گِل حیونل و حشی رُو زمین نُم نیاتی؛ اما یآوری خُو آرا بُاؤام پی یا نوی. ²¹ پس خداوند خدا بُاؤام، پردی نُوم خاو سنگینی و هُن که بُاؤام هُوسیاوی، یکی از دنتیلی گرتی و جا آو وگرد گوشت پر کردی. ²² آسَن خداوند خدا از آ دنی ای که از بُاؤام گرتونی، رُنی دُوَس کردی و آو آوردی لا بُاؤام. ²³ بُاؤام وتی:

«ایسک یَس سِخونی از سِخونیم

و گوشتی از گوشتیم؛

نُوم آو رُن بو،

چون که از پیا گرتیائ.»

زمین مَجولی، حکومت کن..» ²⁹ آسَن خدا وتی: «ایسک م گِل گیال تُم دار که و رُو گِل زمین و گِل دارلی که میوه دونی دار دین دام ببینون، تاگه خوراک آرا هُم بو. ³⁰ و م گِل گیال سُر آرا گِل حیونل و حشی رُو زمین و آرا گِل مَلوَرل آسُمونل و آرا گِل جُونوَرل رُو زمین که رُو لَمِن مَسرن، آرا هر چی که گییون دِری، آرا خوراک دام.» و هر آجور بی. ³¹ و خدا هر چی که دُوَس کردونی دیتی، و ایسک فِر خاص بی. شو بی و صو بی، روژ شَشیم.

2 ای جوز، آسُمونل و زمین و گل چی که نُوم آن بی، تموم بی. ² و خدا روژ هفتم، کار وژی که انجوم داویبی تموم کردی؛ و آو نُوم روژ هفتم، از گِل کارل وژی که انجوم داویبی ستار گرتی. ³ پس خدا روژ هفتم پَرکت داتی و آروژ مقدس خُوانی، چون که نُوم آ روژ خدا از گِل کارل وژی که نُوم خِلقت انجوم داویبی، ستار گرتی.

⁴ بی تاریخچه آسُمونل و زمین،

آسَن که خلق بین،

نُوم آ روژ که خداوند خدا

زمین و آسُمونل دُوَس کردی.

خلق کردن بُاؤام

⁵ نُوم آ وخت حالو هُوچ بته ای رُو زمین نوی و هُوچ گیاهی حالو رُو زمین جیکر نبایبی، چون که خداوند خدا حالو رُو زمین وارو ناوازوتی و انسونی نوی تاگه رُو زمین کِشت پک، ⁶ بلکه هلاو از زمین مَهت سَر و رُو تموم زمین سیراو مَکردی. ⁷ هر آ وخت خداوند خدا بُاؤام از خاک زمین شیکل داتی و نُوم پتی هِناسی حیات پف کردی و بُاؤام موجودی زنی بی.

⁸ و خداوند خدا باخی و دس شرق، نُوم عدن آوشتی، و بُاؤام، که شیکل داویبی نیاتی وِر. ⁹ و خداوند خدا گِل جور دارلی که ا چَم قسنگ مَهتن، و آرا هُوردن خُو بین

و گلی حیونلِ وحشی رُو زمین لعنت بی‌ترین!
و رُو لَمِیت مَسْرین
و گلی روژلِ زندگیت خاک مَرین.
15 مِ اِ نُوم تو و رُن،

و نُوم پِشت تو و پِشت رُن، عداوت ماوژم؛
اَو سَرِت مَکْواپی

و نو میتر پاشتی او.»

16 خداوند خدا و رُن وتی:

«م حکمن درد زائینت فِر مَگم؛

و درد، اوللِ مارین.

شوق دِین اختیار میردت پیگری دَس،

اما او، اختیارت مِگری دَس.»

17 خداوند خدا و بُاوام وتی:

«چون که قِص رُنِت شِنَفِیت

و اَز داری که توئم امر کرد اَرنی تَرین،

هُوردت،

اَرَا خاطر تو، زمین لعنت بی‌بیه؛

نُوم گُلی روژلِ زندگیت

هر ا جوار، اَرنی مَرین.

18 زمین ارانیت خار و حَس ماری عمل،

و اَز گِیالِ رُو زمین مَرین.

19 وگردد عِخ تِلِت نوَن مَرین،

تاگه وختی بِل بُارین نُوم خاک،

چون که تو اَز خاک گِرتیاین،

اَرَا تِ که تو خاکین

و گِ مَورین نُوم خاک.»

20 بُاوام رُن وژ حاوا نُم نیایی، چون که او دَا گُلی اِیملِ

زنی بی. 21 خداوند خدا کِراسلی اَز پوس اَرَا بُاوام و رُنِی

دُوس کردی و اَنَل پوَشونی.

22 و خداوند خدا وتی: «ایسک بُاوام چو یکی اَز اِیمِ

بیه که حُو و گَن مَشتاسی. ناخ دَس وژی دِریژ ک و اَز

دارِ زندگِی پیگری تری و تاگه ابد زنی بِمینی.» 23 پس

خداوند خدا بُاوام اَز باخ عدن کِردی دِر تاگه رُو زمین

24 اَرَا اِی خاطر، پیا اَز بُاوا دَا وژی چیا مُو، و مَجَسِی
رُنِ وژی و اَدوا مُوانِ ی بدن. 25 بُاوام و رُنِی هر دِک لُت
بین و شَرُم نیاشت.

گناه انسون

3 مار اَز گُلی حیونلِ وحشی رُو زمین کِ خداوند
خدا دُوس کردوتی، زینگ تیر بی. اَو و رُن وتی:

«ایا خدا اِ راس و تِسیی که اَز هُوچ گُم اَز دازلِ باخ

تَریت؟» 2 رُن و مار وتی: «اَز ثمر دازلِ باخ مَریم، 3 اما

خدا و تِسیی، اَز ثمر داری که نُومجا باخ تَریت و دَس یژ

تَین قِ او، ناخ بِمیرت.» 4 اما مار و رُن وتی: «حکمن

نِیمیرت. 5 بلکه خدا مَرنی روژی که اَرنی تَریت، چَمَلِ

هُم واز ماو و چو خدا حُو و گَن مَشتاسیئون.» 6 وختی

رُن دیتی که اَداز اَرَا هُورِدن حُو و اِ چمی قشنگ هَت، و

داری کِ بابِ میل، اَرَا تِ که انسون حکیم کِ، پس میوه

اَو گِرتی و هُوردی، و اِ میرد و ژیزی که اِگرد اَو بی داتی،

و اویژ هُوردی. 7 اَس چَمَلِ هر دِک اَن واز بین و رُنِستین

که لُتین؛ پس و لگلی اَنجیل و گِرد تِک دُوزین، و لونگی اَرَا

وژ دُوس کرد.

8 اَن دنگِ خداوند خدا شِنَفِیتن که نُوم هُنکی روژ، نُوم

باخ رِی مَجبا، بُاوام و رُنِی، و رُن اَز حضور خداوند خدا

نُوم دازلِ باخ قُوم کِردن. 9 اما خداوند خدا بُاوام هِنَا

کِردی، وتی: «هاین کو؟» 10 بُاوام وتی: «دنگت نُوم

باخ شِنَفِیتم و زَلَم چی، چون که لُیم و وژم قُومم کِرد.»

11 خداوند خدا وتی: «کی و بینت وتی که لُتین؟ یعنی اَز اِ

دار که و بینت دستورم دَا رُنِی تَرین، هُوردت؟» 12 بُاوام

وتی: «ای رُن که تو و بینم دابن تاگه و گِرد م بو، اَو اَز اِ

دار و بینم داتی و م هُوردم.»

13 اَس خداوند خدا و رُن وتی: «تِ چ کاری کِ که

کِردت؟» رُن وتی: «مار قِیم داتی و م هُوردم.»

14 اَس خداوند خدا وتی مار:

«چون که اِی کار کِردت،

اَز گُلی چورپال

13 قائن و خداوند وتی: «جزام فِزْرَ اَزْ یَسَنَ که بَنُونِم طاقَت بارِم. 14 ایسن تو ایمرورژ مَن اَزْ اِی زمین تار کِردین، و دِی نَمْتُونِم نُوا نُوت مِیمِیم. مِ نُوم دنیا فراری و ویلون مُوم و هر گس که مِه پی یا کِ، مَن مَکْشِی.» 15 اَسَن خداوند و آو وتی: «هُنْ نِماو، هر گس قائن پَکْشِی اَزْ نِیاتی هفت برابر بیشترِ تخاص مَگیرِی.» خداوند نیشونی نیاتی قِ قائن تاگه آر گسی آو پیا کِ نَکْشِی. 16 پس قائن اَزْ حضور خداوند چَی دِیر، و نُوم سرزمین نُد، طَریف شرقِ باخِ عدن جاگیر بی.

17 قائن وگِردِ رِنِ وِزِی هُوآت، و آو لَمی پَر بی و خَنوَح زائیتی. اَسَن قائن شهری آوشتی، و نُم گِر وِزِی خَنوَح، نیاتی رُو شهر. 18 و ارا خَنوَح عیراد هتدی، و عیراد بَأو مَحوبائیل بی، مَحوبائیل بَأو متوشائیل، و متوشائیل بَأو لَمیک بی. 19 لَمیک دو رَن گِرتی، یکی عاده نُم داشتی و نُم آ یکی ظَلَه بی. 20 عاده، بابال زائیتی؛ آو بَأو کاولی بِل و گلدازل بی. 21 برا آو یوبال نُم داشتی؛ آو بَأو کُل گسلی بی که چنگ و نی مَرَن. 22 ظَلَه بَزْ توبال قائن زائیتی، که بَأو کُل گسلی بی که و سِیلِی جُوروا جُور وِرو حی و آهین دُورَس مَکِردی. خُوَه توبال قائن، نَعْمَه نُم داشتی.

23 لَمیک و رَنلِ وِزِی وتی:

«ای عاده، ای ظَلَه، گوش بَن م،

ای رَنلِ لَمیک فِضْلِم بَشْنوایت.

م پیاپی که رَعْمِیم کِردِیسی گَشْتِیم،

پیا جالی که دآر م.

24 آر تخاص ارا قائن هفت برابر،

پس ارا لَمیک، هفتاد گِل هفت برابر.»

25 بَأوآم پیگلِتر وگِردِ رِنِ وِزِی هُوآت و آو گِری زائیتی، و آو شِیث نُم نیاتی، چون وتی: «خدا و جا هابیل که

که اَزْ نِی خَلق بُوایی، کار ک. 24 پس خداوند خدا بَأوآم کِردِ دِیر و فرشتلِ کِروپی، هیشتی دَسِ شرقِ باخِ عدن و ی شمشیر آگرین بَزْ که و کُل جا خِزَ ماوردی، تاگه سَرِ رِی دَارِ زندگی پاساوی بَکِ.

قائن و هابیل

4 بَأوآم وگِردِ رِنِ وِزِی حوا هُوآت و لَم حوا پر بی، قائن زائیتی، وتی: «و یاری خداوند بَیمِ صاحاو پیاپی!» 2 و پیگلِتر، برا آو هابیل زائیتی. هابیل گدار بی و قائن کِشتکارِ زمین بی. 3 بعد اَزْ چنی، قائن پیشگشِی اَزْ ثمرِ زمین ارا خداوند آوردی. 4 و هابیل اَزْ نُورنی گله وِزِی و اَزْ بَیزین تیکه آن ارا پیشگشِی آوردی. خداوند هابیل و پیشگشِی آی قبول کِردی، 5 اما قائن و پیشگشِی آی قبول نَکِردی. پس قائن فِزِ جِرسی گِرتی و پِت رُوپی نیار تیک. 6 اَسَن خداوند و قائن وتی: «اِراچِ حرصت گِرتی و پِت رُوت نیایتر تیک؟ 7 ار، آچی که خُوا آنجوم بَاین، آیا قبول کِریا نَمواین؟ اما، آچی که خُوا آنجوم بی این، بَزْ که گناه دَمِ دَر کُل گِرتیسی. هَلگِ هَلگِ مِه اختیارِ تو پِگری دَسِ وِزِی، اما تو بایس و بینی حکم کَاین.»

8 قائن و برا وِزِی هابیل وتی: «بُوری تاگه بَچِمِ سَرِ زمین.» و وختی سَرِ زمین بین، قائن! رُو پِراپی هابیل هیزگرت و آو گَشِی. 9 اَسَن خداوند و قائن وتی: «برات هابیل هاکو؟» وتی: «یَمَزْ نَم؛ مَر م نِگبُون پِرامِم؟» 10 خداوند فرماشت کِردی: «چَت کِردی؟ خونِ برات اَزْ زمین لا مِ هاواز مَک. 11 و ایسکِ تو نَعنت بی کین، اَزْ زمینی که دَمِ وِزِی واز کِردی تاگه خونِ برات اَزْ دَسِ تو پِگری. 12 وختی رُو زمین کِشِیلت باورین، دِی فُواتِ وِزِی و بَینت نِمه. و نو رُو زمین فراری و ویلون مَواین.»

و بُأَو كُرَل و دِتَلِ تِرِك بی. 20 پس روژل زندگی یارد گلی، نُهصد و شَص و دو ساله بی؛ و آو مرد.

21 خَنوخ شَص و پنج ساله بی کی متوشالِح هَتَدی. 22 خَنوخ بعد آژ وَدی هَینِ متوشالِح، خَنوخ سیصد سال هر آجورِ کِ خدا مِگستی زندگی کردی. و بُأَو كُرَل و دِتَلِ تِرِك بی. 23 پس روژل عُمر خَنوخ گلی، سیصد و شَص و پنج سال بی. 24 خَنوخ هر آجورِ کِ خدا مِگستی زندگی مِکردی، و دپی نَهتِ چَم؛ چون که خدا آو گِرتی.

25 متوشالِح صد و هشتاد و هفت ساله بی کی لِمک هَتَدی. 26 متوشالِح بعد آژ وَدی هَینِ لِمک، هفتصد و هشتاد و دو سال زندگی کردی و بُأَو كُرَل و دِتَلِ تِرِك بی. 27 پس روژل زندگی متوشالِح گلی، نُهصد و شَص و نُه سال بی؛ و آو مرد.

28 لِمک صد و هشتاد و دو ساله بی کی گری هَتَدی، 29 و آو نوح نُوم نیاتی وئی: «ای گری ایَم آژ کار و سختی دَسَلِمون آرا خاطرِ زمینی کِ خداوند لَعنت بی کردی، آسایشت مَبَشخی.» 30 لِمک بعد آژ وَدی هَینِ نوح، پونصد و نُود و پنج سال زندگی کردی و بُأَو كُرَل و دِتَلِ تِرِك بی. 31 پس روژل زندگی لِمک گلی، هفتصد و هفتاد و هفت سال بی؛ و آو مرد. 32 نوح پونصد ساله بی کی سام و حام و یافث هَینِ دَی.

شَرکاری رُو زمینِ فِرِ مُو

6 وختی آیمِلِ رُو زمینِ فِرِ بین و دِتَلِ آرا آن هَینِ دَی، 2 فرشتَلِ خدا دی رانِ که دِتَلِ آیمِلِ خوشگِلن، و هر گم که مِگسْتون مَهواسْتین. 3 آسِ خداوند وئی: «روحِ مِ همیشه نُومِ انسون نِعمینی، چون که آو فانی: روژلِ آو صد و بیس ساله ما.» 4 نُومِ آو روژلِ و هَم یژ بعد آژ آو، وختی که فرشتَلِ خدا وگِرد دِتَلِ آیمِلِ هُوآین، دِتَلِ آو لَمِلِ آراین آورِدنِ دَی، که هر یانِ بَینِ نَسَلِ یَفیلِمَلِ رُو زمینِ یَفیلِمَلِ پهلونلی آژ روژلِ قدیم بین که پِیالی سَرشِناس بین.

فانن، آو گشتی، نسلی تِرکِ آرا مِ نیاتی.» 26 آرا شِیث یژ گری هَتَدی و آو انوش نُم نیاتی. و آژ مَوَن، مردم شروع کردنِ کِیفر کردنِ و خداوند.

آژ بُأَوَام تا زَمونِ نوح

5 یَسَ تاریخچه دودِمونِ بُأَوَام. رُوژی که خدا انسون، خَلقِ کردی، آو شَوپیِ خدا دُورسِ کردی. 2 آو آتَلِ رُن و پِیا خَلقِ کردی و آتَلِ بِرکتِ داتی، و روژِ خَلقِ کردنِ آن، آتَلِ انسون نُم نیاتی.

3 بُأَوَام صد و سی ساله بی که صاحاوِ گری شَوپیِ وژی و هُم لِفِ وژی بی، و آو شِیثِ نُم نیاتی. 4 و بُأَوَام بعد آژ وَدی هَینِ شِیث، هشتصد سال زندگی کردی و صاحاوِ كُرَل و دِتَلِ تِرِك بی. 5 پس روژلِ عُمرِ بُأَوَام گلی، نُهصد و سی سال بی؛ و آو مرد.

6 شِیث صد و پنج ساله بی که انوش هَتَدی. 7 شِیث بعد آژ وَدی هَینِ انوش، هشتصد و هفت سال زندگی کردی و بُأَو كُرَل و دِتَلِ تِرِك بی. 8 پس روژلِ زندگی شِیث گلی، نُهصد و دوازده سال بی؛ و آو مرد.

9 انوش نُود ساله بی که قینان هَتَدی. 10 انوش بعد آژ وَدی هَینِ قینان، هشتصد و پُنزده سال زندگی کردی و بُأَو كُرَل و دِتَلِ تِرِك بی. 11 پس روژلِ عُمرِ انوش گلی، نُهصد و پنج سال بی، و آو مرد.

12 قینان هفتاد ساله بی کی مَهَلَلِئیلِ هَتَدی. 13 قینان بعد آژ آورِدنِ مَهَلَلِئیلِ، هشتصد و چَل سال زندگی کردی و بُأَو كُرَل و دِتَلِ تِرِك بی. 14 پس روژلِ زندگی قینان گلی، نُهصد و ده سال بی؛ و آو مرد.

15 مَهَلَلِئیلِ شَص و پنج ساله بی کی یاردِ هَتَدی. 16 مَهَلَلِئیلِ بعد آژ وَدی هَینِ یارد، هشتصد و سی سال زندگی کردی و بُأَو كُرَل و دِتَلِ بی. 17 پس روژلِ زندگی مَهَلَلِئیلِ گلی، هشتصد و نُود و پنج سال بی؛ و آو مرد.

18 یاردِ صد و شَص و دو ساله بی کی خَنوخ هَتَدی. 19 یاردِ بعد آژ وَدی هَینِ خَنوخِ هشتصد سال زندگی کردی

هر جور که وگرددت مانَ نُوم کِشتی تاگه اَتلَ زنی بیلین. ²¹ هَمِیْزْ اَزْ هر جور خوراکِی که آرا هُوردِنِ بَیْگِرِ و جمع کَ، تاگه آرا تو و آن خوراک بو. ²² پس نوح هُنَ کِردی؛ او هر چی که خدا وِیَبی فرمون داویتی، آنجوم داتی.

7 اَسَ خدَاوندَ وَ نوحِ وَتی: «تو و کُلِ اهلِ مَالِتِ بَچَنَ نُومِ کِشتی، چون که نُومِ مردمِ اِیِ زَمونَ حضورِ وِژْمِ توئمِ صالحِ دِی. ¹ اَزْ کُلِ چُوارِبَالِ حلالِ گوشتِ، هفتِ جفتِ، نیرِ و ما، وگِردِ وِژتِ بَیْگِرِ، و اَزْ چُوارِبَالِ نِچَسِ، یِ جفتِ، نیرِ و ما، ³ و هَمِیْزْ اَزْ مَلَوَزِلِ اَسِمُونَلِ هفتِ جفتِ، نیرِ و ما بَیْگِرِ، تاگه تُمِ اَتلَ رُو کُلِ زمینِ زنی بیلین. ⁴ چون که مِ بعدِ اَزْ هفتِ رُوژ، چِلِ رُوژِ و چِلِ شو وارو رُو زمینِ ماوارینم، و هر گییونِ داری که دُورِسمِ کِردی اَزْ رُو زمینِ نَابُودِ مَگَم. ⁵ و نوحِ هر آ چی که خداوندَ وَ او فرمون داویتی، آنجوم داتی.

⁶ وختی لَفْ او رُو زمینِ هَتَ، نوحِ شَشْصَدِ ساله بی؛ ⁷ و نوحِ وگِردِ کُزلی و رُنی و بُویلی هَتِنَ نُومِ کِشتی تاگه اَزْ لَفْ او پَلامارِ بَیْگِرِن. ⁸ چُوارِبَالِ حلالِ گوشتِ، و چُوارِبَالِ نِچَسِ، مَلَوَزِلِ و کُلِ جُونَوَزِلِ رُو زمینِ که رُو لَمَنَ مَسْرِنِ، ⁹ دُوارِدو، نیرِ و ما، هر آ جُورِ که خدا وَ نوحِ فرمون داویتی، وگِردِ نوحِ چَنَ نُومِ کِشتی. ¹⁰ و بعدِ اَزْ هفتِ رُوژ، لَفْ او هَتَ رُو زمینِ.

¹¹ نُومِ سالی شَشْصَدِیمِ اَزْ زندگیِ نوحِ، رُوژِ هُودِهِمِ اَزْ مونگِ دوَمِ، نُومِ هر آ رُوژِ کُلِ اَوَالِ گنی اَلِ فُوالِ تِهَ زمینِ وَ فشارِ هَتِنَ سَرِ و دَزَلِ اَسِمُونَلِ مَنَ تاخِ ¹² و وارونِ چِلِ رُوژِ و چِلِ شو رُو زمینِ واری. ¹³ هر آ رُوژِ، نوحِ و کُزلیِ سامِ و حامِ و یافِثِ و رُنیِ نوحِ و سه بُویلیِ وگِردِ آن چَنَ نُومِ کِشتی، ¹⁴ آن وَ کُلِ حیونَلِ، لِفْ اَرِ لِفِ، و کُلِ چارِبَالِ، لِفْ اَرِ لِفِ، و کُلِ جُونَوَزِلِ رُو زمینِ که رُو لَمَنَ مَسْرِنِ لِفْ اَرِ لِفِ، و کُلِ مَلَوَزِلِ لِفْ اَرِ لِفِ، کُلِ مِرْخَلِ و کُلِ بالدازلِ. ¹⁵ اَسَ آن دُوارِدو، اَزْ هر چی که هِناسیِ حیاتِ دَاشی، چَنَ نُومِ کِشتی لا نوحِ. ¹⁶ و اَتلیِ که هَتِنَ نُومِ، هر آ جُورِ که خدا وَ نوحِ فرمون داویتی، نیرِ و ما، اَزْ هر جُونَوَزِلِ بیلین. اَسَ خداوندِ دِرِ اِ رُو نوحِ بستی.

⁵ خداوندِ دیتی که شَرِ انسونِ رُو زمینِ فری، و هر نیتِ فِکِرِلِ دِلِ او گِردِگِرِ آرا گَنِ کَاری اُ بَس؛ ⁶ و خداوندِ اَزْ یِ که انسونِ رُو زمینِ دُورِسِ کِردوئی، پَشِیمُونِ بی و یِ دِلِ خدا خُصَه دارِ کِردی. ⁷ پس خداوندِ فرماشت کِردی: «انسونی که خَلقمِ کِردِ اَزْ رُو زمینِ نَابُودِ مَگَم، انسونِ و چُوارِبَالِ و جُونَوَزِلِ که رُو لَمَنَ مَسْرِنِ و مَلَوَزِلِ اَسِمُونَلِ، چون که اَزْ دُورِسِ کِردِنِ آن پَشِیمُونِ بَیْم. ⁸ اما نوحِ وِرِ نظِرِ خداوندِ لُفَطِ گِرتی.

لَفْ او و نوحِ

⁹ یَسَ تاریخچه دودمونِ نوحِ. نوحِ پیاپی بی صالحِ و نُومِ رُوژگارِ وِزیِ ایرانیِ نِیاشیِ و نوحِ هر آ جُورِ که خدا مَگِستیِ زندگیِ مَکِردی ¹⁰ و نوحِ صاحبِو سه گِرِ بی: سامِ و حامِ و یافِثِ.

¹¹ اَسَ، زمینِ وِرِ نظِرِ خدا فاسدِ، و پر اَزْ ظلمِ و زورِ بی. ¹² و خدا زمینِ دیتی که ایسکِ فاسدِ بُوایی، چون که کُلِ بَشَرِ رِیِ وُزُنِ رُو زمینِ فاسدِ کِردون. ¹³ پس خدا وَ نوحِ وَتی: «و یِ رَسِیمِ که تمومِ بَشَرِ نَابُودِ مَگَم، چون که زمینِ آرا خاطرِ بَشَرِ پر اَزْ ظلمِ و زورِ بیه. ایسکِ بَشَرِ وگِردِ زمینِ نَابُودِ مَگَم. ¹⁴ پس آرا وِژتِ کِشتیِ ای اَزْ چُو گِفرِ بَسازِ، اَناقَلِیِ نُومِ او دُورِسِ کَ، و نُومِ و ذریِ فیلِگونیِ کَ. ¹⁵ کِشتیِ هُنَ بَسازِ: دِرِیِزیِ او صدِ و پنجاهِ مِترِ، پِینیِ او بیسِ و پنجِ مِترِ و پِلَنگیِ او پُنتَه مِترِ بو. ¹⁶ آرا کِشتیِ وَ اَندازهِ دوِ وجهِ اَزْ پِلَنگیِ او باچهاییِ بَسازِ. دِرِ کِشتیِ وَ پِلوِ او بیلِ و رَفَقَلِ هُوارِ و نِمِجا و پِلَنگیِ، نُومِ او دُورِسِ کَ. ¹⁷ چون که ایسکِ مِ لَفْ او رُو زمینِ مارمِ تاگه هر چی زنی اِبی که ژیرِ اَسِمُونِ هِناسیِ مَکِیشی، نَابُودِ پِکِ. هر چی که رُو زمینِ، مَمرِی. ¹⁸ اما مِ اِگِردِ تو عَهْدِ مِ اِنِم، و نو مَچِنِ نُومِ کِشتی؛ نو وگِردِ کُزِلِتِ و رُنتِ و بُویلتِ، اِگِردِ تو. ¹⁹ اَزْ کُلِ جُونَوَزِلِ، اَزْ هر موجودی، جفتی اَزْ هر جورِ، بُ اَزْ نُومِ کِشتیِ تاگه اَتلَ وگِردِ وِژتِ زنی بیلین. اَنَ نیرِ و ما بُوان. ²⁰ اَزْ هر جورِ مَلَوَزِ، اَزْ هر جورِ چُوارِبَا و اَزْ هر جورِ جُونَوَزِلِ رُو زمینِ که رُو لَمَنَ مَسْرِنِ، جفتی اَزْ

17 لَفْ اَوْ چَل رُوژ رُو زَمین طُول کِیشاتی. اَوْ اَخ فِر بی که کِیشتی گَت رُو اَوْ. 18 اَوْ کُلی رُو زَمین گِرتی، و اَوْ بَیشتر بی، و کِیشتی گَت رُو اَوْ. 19 اَوْ رُو زَمین فِر و فِزتر بی، تاگه ئی که کُلی کوه‌آل پِلنگ که زَیر تَموم اَسْمون بَین، پویشریا. 20 اَوْ هفت مِتر اَز کوه‌آل چِی پِلنگ تیر و اَنَل پویشونی. 21 هر جُونۆزری که رُو زَمین مَجُولیا، اَز مَلۆزَل و چُوارپال و حیونَل وَحشی گِرتی تاگه کُلی جُونۆزَل گوجر که رُو زَمین مَجُولیان و کُلی اَیمل، هِلاک بَین. 22 هر چِی رُو حُشگی بی و هِناسی حیات نُوم پتی داشتی، مرد. 23 خدا هر چِی که رُو زَمین گِییون داشتی، نابود کِردی اَز اَیمل و چُوارپال گِرتی تاگه جُونۆزَلی که رُو لَمَن مَسْرِن و مَلۆزَل اَسْمونَل. اَن اَز زَمین نابود بَین؛ تَنیا نوح مَن و اَنلی که وُگِرد اَوْ نُوم کِیشتی بَین. 24 و اَوْ صد و پَنجاه رُوژ رُو زَمین گِرتونی.

13 نُوم شَشْصَد و یَکَمین سال اَز زَندگی نوح، نُوم رُوژ اَوَل، اَز مَونگی اَوَل، اَوْ اَز رُو زَمین حُشک بی. اَس نوح سَریوش کِیشتی دایِ لا و دِیتی که اِیسک رُو زَمین حُشک بیه. 14 نُوم رُوژ بَیس و هَفْتَم اَز مَونگی دَوَم، زَمین حُشک بی. 15 اَسَن خَدا وَ نوح وِتی: 16 «اَز کِیشتی بُور دِیر، تو و زَینت و کُرتل و بَوِیلت وُگِرد تو. 17 کُلی گِییون دازلی که وُگِرد تونین هر حیونی، اَز مَلۆزَل و چُوارپال گِرتی تاگه کُلی جُونۆزَل رُو زَمین که رُو لَمَن مَسْرِن، وُگِرد وِزَت بار دِیر، تاگه رُو زَمین پَسخ بُوان، نُوم دَینا بَچ کَن و فِر بُوان.» 18 پس نوح وُگِرد کُرتلی و زَینی و بُویلی هَت دِیر. 19 و کُلی حیونَل وَحشی، کُلی جُونۆزَلی که رُو لَمَن مَسْرِن، کُلی مَلۆزَل، و هر چِی که رُو زَمین مَجُولی، وُگِرد هُم لِفون، اَز کِیشتی هَتَن دِیر.

عهت خدا وُگِرد نوح

20 اَسَن نوح قَرُبونگاهی اَرا خَداوند دُوژس کِردی و چَن بِلَه اَز کُلی چُوارپال حلال گوشت و چَن بِلَه اَز کُلی مَلۆزَل حلال گوشت گِرتی، و قَرُبونیلِ تَموم سوز رُو قَرُبونگاه پِیشکشی کِردی. 21 وختی بُو خُوا قَرُبونی رَسی پَت خَداوند، خَداوند نُوم دِلی وِزی وِتی: «م دِی هرگس زَمین اَرا خَاطِر اَنسون لَعنت نَمَکَم، هر چَن که نِیت دِلی اَنسون هر اَز زَمون جالی گَن، م دِی هُوچ وخت کُلی جُونۆزَل هِلاک نَمَکَم، هُن که کِردم. 22 «تاگه وختی که دَینا هِستی،

کِیشت و دِرونی،
سرما و گرما،
تاوَسون و زِمسو،
و رُوژ و شو،
نمُوسی.»

8 اما خَدا نوح و کُلی حیونَل وَحشی و کُلی چُوارپال که وُگِرد اَوْ نُوم کِیشتی بَین، اُوردی ویری، و خَدا واپی وَ زَمین رِکِردی و اَوْ نِیشس کِردی. 2 کُلی اَل قُوال تِه زَمین و دَزَل اَسْمونَل بَسَریان؛ و وارو صا کِردی. 3 اَوْ گِراگَر اَز رُو زَمین نِیشس کِردی. نُوم اَخِرِ صد و پَنجاه رُوژ، اَوْ گَم بُوایی. 4 رُوژ هُوذَهیم اَز مَونگی هَفْتَم، کِیشتی رُو کوه‌آل اَرارات نِیشتی. 5 تاگه مَونگی دَهَم، هر اَجور اَوْ کَمِیر موی. تاگه ئی که نُوم اَوَلین رُوژ اَز مَونگی دَهَم، نُوب کوه‌آل هَت چَم.

6 بعد اَز چَل رُوژ، نوح باچَه‌ایی که اَرا کِیشتی دُوژس کِردونی، واز کِردی 7 و گِلاخی فِر داتی. کِلاخ اِبی لا اَ لا مَچیا تاگه ئی که اَوْ اَز رُو زَمین حُشک بی. 8 اَسگ نوح گَموتری اَز لا وِژ فِر داتی تاگه بُونی اَیا اَوْ اَز رُو زَمین نِیشس کِردیسی. 9 اما گَموتَر جا اَرا هِیشَتین پال وِزی پیا نَکِردی و بِل هُوردی دُما نُوم کِیشتی لا نوح، چون که حالو اَوْ رُو کُلی زَمین پویشونونی. پس نوح دَس وِزی دِریژ کِردی و گَموتَر گِرتی و اَوْ اِرگِردنی نُوم کِیشتی لا وِژ. 10 نوح هفت رُوژ تِرک صَبر کِردی و پِکَل تِر گَموتَر اَز نُوم کِیشتی فِر داتی. 11 شو، گَموتَر بِل هُوردی لا اَوْ، و

«یَسَ نِشُونَه عَهتی که م نُوْم وِژْم و کَلِ موجودلی که رُو زمین، مُأْنِم.»

کُرَل نوح

18 کُرَل نوح که آژ کِشتی هَتِن دِیر، سام و حام و یافث بین. حام بُأ و کنعان بی. 19 یان سه کُر نوح بین و مردمُون تموم دنیا آژ آن هَتِن دی.

20 نوح شروع کِردی کِشت آوَشِتِن زمین، و باخ انگوار آوَشتی. 21 آو آژ شِراو آو هُوردی، مَس بی و نُوْم چائِرِ وِژی، وژ لُت کِردی. 22 حام، بُأ و کنعان، لُوی بُأ وای دیتی و اِ ذر خَوُر داتی دو برا وِژی. 23 پَس سام و یافث عباپی گِرتِن، آو و شونلِ وِژ آوَشِتِن دُما دُما چِن، لُی بُأ وِژ پوَشونِن. آن رُو و لا تِرِک گِرتِن و لُی بُأ وای این. 24 وختی نوح آژ مَسی وِژی هَت هوش و رُنستی که کُرِ گوجِرتِر وِگرد آو چ کِردِسی 25 وتی:

«لَعنت آر کنعان!

آرا یرال وِژی نُوکر نُوکرلُ بُو.»

26 و هَم بِژ وتی:

«بمارک بُو نُوْم یهوه، خدای سام!

کنعان نُوکر آو بُو.

27 خدا یافث تِرختی ب؛

آو نُوْم چائِرِل سام جاگیر بُو،

و کنعان نُوکر آو بُو.»

28 نوح بعد آژ طوف سیصد و پنجاه سال زندگی کِردی. 29 پَس روژل زندگی نوح کُلِ نُهصد و پنجاه سال بی؛ و آو مِرد.

پشت نوح

یَسَ تاریخات پشت کُرَل نوح، سام و حام و یافث. آرا آن بعد آژ طوف، کُرَل هَتِن دی.

10

2 کُرَل یافث: جومر، ماجوج، مدای، یاون، توبال، ماشک و تیراس. 3 کُرَل جومر: آشکِناز، ریفات و

9 آسَ خدا نوح و کُرَلِ بَرکت داتی و آن فرماشت کِردی: «آولداری و فِر بُوان و زمین پر گن. 2 ترس و زَل هُم مای رُو کَلِ حیونلِ و حَشی زمین و کَلِ مَلوَزِل آسِموئل و هر چی کِ، رُو زمین مَسِرِن و کَلِ ماهیل دریا؛ آن و دَسَلِ هُم سپاردِریان. 3 هر چی که مَجَمی و گِییون دِری، خوراکِ هُم ماو. هر آجور که گِیال سُر کِریا و بیِنِتِ دام، ایسک کُلِ چی و هُم مَم. 4 اما هُم گوشت وِگرد خونی که گِییونی و آوس، نریت. 5 و یقین تان خونِ هُم که گِییون نُوْم آوس، مَسینم: آژ هر جُونوَری آو مَسینم. تانِ گِییون انسان آژ دَسِ هُم لَفی زِی مَسینم.

6 «هر گس خونِ انسان بَرِشی،

خونی و دَسِ انسان مَرِشی؛

چون که خدا انسان و لَفِ وِژی دُورس کِردی.

7 اما هُم، آولداری و فِر بُوان؛ رُو زمین پَشخ بُوان و آو

پر گن.»

8 آسگَ خدا، و نوح و کُرَلِ وتی: 9 «ایسک م وِگرد هُم

و بعد آژ هُم وِگرد اولئُون هَهِتِ مُأْنِم، 10 و هَم بِژ وِگرد

هر گِییون داری که وِگرد هُم بُو، آژ مَلوَزِل و چوارِبال

گِرتی تاگه کَلِ حیونلِ و حَشی رُو زمین، یعنی وِگرد کَلِ

آن که آژ کِشتی هَتِن دِیر؛ اِبی عَهتِ آرا کُلِ جُونوَزِلِ

زمین ماو. 11 م عَهتِ وِژْم وِگرد هُم مُأْنِم که دِبی، هر گس

کُلِ موجودلِ وِگرد لَفِ آو هِلاک نُموان، و دِبی هر گس

لَفِ آوایِ نای که زمین خِراو کِ.» 12 و خدا وتی: «یَسَ

نِشونه عَهتی که م نُوْم وِژْم هُم و هر گِییون داری که

وِگرد هَمَن، آرا کُلِ نَسَلِ تِرِک مُأْنِم. 13 طولِ خدا وِژْم نُوْم

آر هِشِتِم، و آو نِشونه عَهتی کِ که نُوْم م و زمین. 14 هر

وخت م آزل رُو بِلَنگی زمین بین گم و طولِ خدا نُوْم آزل

دیار بُو، 15 آسَ عَهتِ وِژْم وِگرد هُم و هر موجودِ زنی

مارِم ویرم. و آو دِبی هر گس نِماو لَفِ آو تاگه کُلِ موجودلِ

هِلاک کِ. 16 هر وخت طولِ خدا نُوْم آزل بُو، م آو مُونِم

و عَهتِ ابدی که نُوْم خدا و کُلِ موجودلِ گِییون داری که

رُو زمین، مارِم ویرم.» 17 پَس خدا و نوح فرماشت کِردی:

آن نُوْمَ آو زَنْدَگِیَ مَکِرْدَن، اَز مِیْشَا و سَو سِفَار بی کِ
کوهایی کِ نُوْمَ شَرْقِ. ³¹ یَايَنَ کُرْلَ سَام طَبِقِ طَایِقَل
و زَان لُون، نُوْمَ سِرْزِمِیْتَل و قَوْمَلِ وُرُن.
³² یَايَنَ طَایِقَل کُرْلَ نوح طَبِقِ نَسَلِیَ آن و قَوْمَلِ وُرُن.
اَز آن قَوْمَلِ دُنیا بَعْد اَز طَوْفِ چُوچِیَان.

پِرِجِ بَابِل

11 آسَن، تَمومَ مَرْدَمِ زَمینِ یِ زَان و یِ کَلومَ
داشْتَن. ² و هَر هُنَّ کِه مَرْدَمِ اَز دَسِ شَرْقِ
مِیَانِ بَار، نُوْمَ سِرْزِمِیْنِ شِنَعَارِ دَشْتِی هُمَارِ کِرْدَن چَمَا
و اِ وِرْ جَاگِیْرِ بَیْن. ³ آن وَ یَک تِرِکِی وَتِن: «بُورِنِ خِشْتَل
دُورُسِ کِیْمِ و اَنَلَّ خُو بَیْزِیْم.» آن خِشْتِ اِ جَا کُچَکِ
و قِیلِ اِ جَا مِلَاتِ داشْتَن. ⁴ آسَن وَتِن: «بُورِنِ شَهْرِیَ اَرَا
وژْمُونِ بَاوژِیْمِ و پِرِجِی کِه سَر وَ اَسْمُونَلِ بِنِی، و نُمِی
اَرَا وژْمُونِ دُورُسِ کِیْمِ، نَاخُ اِ رُو تَمومَ زَمینِ پِچُوچِیْمُونِ
یَک.» ⁵ آسَن خَدَاوَنْدِ هَتَّ هُوَارِ تَاگَه تَاگَه اِ شَهْرِ و اِ پِرِجِی
کِه اَمِزَابِلِ اَوَشْتُونِ، بُونِی. ⁶ و خَدَاوَنْدِ وَنِ: «اِیْسَکِ آن
یِ قَوْمِنِ و آن کُنْ یِ زَانِ دِرِنِ و یِ تَازَه اَوَلِ کَارُنْ؛ و
دِیِ هُوچِ کَارِی نَبَه کِه یَا بَا وَ تُونِنِ اَنْجومِ بِن. ⁷ بَیْلِ
بَايْمُونِ هُوَارِ و زَانِ اَنَلَّ قَاطِی کِیْمِ تَاگَه قِصَلِ یَک تِرِکِی
حَالِیُونِ نَاو.» ⁸ پَسِ خَدَاوَنْدِ اَنَلَّ اَز وَرِ وَ رُو تَمومِی زَمینِ
چُوچُونِی و اَز اَوَشْتِیْنِ شَهْرِ دَسِ کِیْشَان. ⁹ اَرَا اِیِ خَاطَرِ
وَ بَابِلِ نُمِ نِیَانِ، چُونِ کِه اِ وَرِ خَدَاوَنْدِ زَانِ کُلِ مَرْدَمَلِ
دُنیا قَاطِی کِرْدِی. اَز وَرِ، خَدَاوَنْدِ اَنَلَّ وَ رُو تَمومِی زَمینِ
چُوچُونِی.

پِشْتِ سَام

¹⁰ یَسَن تَارِیخِچَه دُودِمُونِ سَام: وَخِی سَام صَد سَالَه
بِی، دُو سَال بَعْدِ اَز لَفَاوَا، بَیْه بُوَا اَرَفْکَشَاد؛ ¹¹ و سَام
بَعْدِ اَز وَدِی هَتِنِ اَرَفْکَشَاد، پونصد سَال زَنْدَگِی کِرْدِی و
کُرْلَ و دَتَلِ تِرِکِ اَرَا نِی هَتِنِ دِی.

تَوَجْرَمَه. ⁴ کُرْلَ یَاوَان: اِلِیْشَه، تَرَشِیْشِ، کِیْتِیْمِ و دُودَانِیْمِ
⁵ اَز یَا، مَرْدَمَلِ کِ لُو آو زَنْدَگِی مَکَن، و سِرْزِمِیْتَلِ وُرُن،
چُوچِیَان، هَر کَم و زَانِ وُرُن، لِف طَایِفَه و نُوْمَ قَوْمَلِ وُرُن.
⁶ کُرْلَ حَام: کُوشِ، مِصْر، فِوْطِ و کِنَعَان. ⁷ کُرْلَ
کُوشِ: سِیَا، حَوِیْلَه، سَبْتَا، رَعْمَه و سَبِتْکَا. کُرْلَ رَعْمَه:
ضَبَا و دِدَان. ⁸ کُوشِ نِیْمِرُودِ اَوْرِدِی کِ نُوْمِ دُنیا و
دَلَاوَرِی اَوَلِیْنِ بِی. ⁹ آو و حَضُورِ خَدَاوَنْدِ پِیَا شِکَارِجِی
زُورِدَارِی بِی؛ اَرَا خَاطَرِ یِ مُوشِنِ: «چُو نِیْمِرُودِ، شِکَارِجِی
پِرِ زُورِ و حَضُورِ خَدَاوَنْد.» ¹⁰ سِرْزِمِیْتَلِ حُکُومَتِ اَو
بَابِلِ، اِرِکِ، اَگَدِ و گَلِیْنَه، نُوْمَ سِرْزِمِیْنِ شِنَعَارِ بِی. ¹¹ آو اَز
اِ سِرْزِمِیْنِ و اَشُورِ جِی، و وَرِ نِیْتِوَا، رِجُوبِیْتِ عِیْر، کَالِحِ
و ¹² رِیْسِنِ، اِ شَهْرِ گِیْنِگِ، کِ نُوْمِ نِیْتِوَا و کَالِحِ هَسِ،
اَوَشْتِی. ¹³ مِصْرِ لُودِیْمِ، عَنَامِیْمِ، اِلْهَابِیْمِ، و تَفْتُوحِیْمِ
اَوْرِدِی. ¹⁴ و فِتْرُوسِیْمِ و کِسلُوحِیْمِ کِ اَز اَنَ فِلَسْطِیْنِیْتَلِ
هَتِنِ دِی، و گَفْتُورِیْمِ.
¹⁵ کِنَعَانِ نُوْرُوبِی صِیْدُونِ، و حِیْتِ اَوْرِدِی ¹⁶ و
یَبُوسِیَانِ، اَمُورِیْلِ و چِرْجَاشِیْلِ، ¹⁷ و جَوِیْلِ، عَرْقَبِلِ، و
سِیْنِیْلِ ¹⁸ و اَرُودِیْلِ، صِیْمَارِیْلِ و خَمَاتِیْلِ. بَعْدِ اَز اَو،
طَایِقَلِ کِنَعَانِی چُوچِیَان. ¹⁹ نَزِیْکِ کِنَعَانِ اَز صِیْدُونِ
سَو جِرَارِ تَاگَه غَزَه بِی، و سَو سُدُومِ، عَمُوزَه، اَدْمَه و
صِیْبُوثِیْمِ، تَاگَه لَاشَع. ²⁰ یَايَنَ کُرْلَ حَام طَبِقِ طَایِقَلِ و
زَان لُون، نُوْمَ سِرْزِمِیْتَلِ و قَوْمَلِ وُرُن.

²¹ اَرَا سَامِ پِرِ، کِ بُوَا جِدِ کُلِ بِنِی عِیْرِ و پِرَا گِیْنِگِ تِرِ
یَا فِثِ بِی، کُرْلَ هَتِنِ دِی. ²² کُرْلَ سَام: عِیْلَامِ، اَشُورِ،
اَرَفْکَشَادِ، لُودِ و اَرَامِ. ²³ کُرْلَ اَرَام: عِوَصِ، حُولِ، جَابِرِ
و مَاشِ. ²⁴ اَرَفْکَشَادِ بُوَا شِلْخِ بِی و شِلْخِ بُوَا عِیْرِ. ²⁵ دُو
کُرْ اَرَا عِیْرِ هَتِنِ دِی: نُوْمِ یَکِی فِیْلِجِ بِی چُونِ کِه و رَمُونِ
اَو زَمینِ قِیْسِ بِی؛ پِرَا اَو یَقْطَانِ نُوْمِ داشْتِی. ²⁶ یَقْطَانِ
بُوَا اَلْمُودَادِ، شِیْلِفِ، حَضْرَمُوتِ، پِرِخِ، ²⁷ هَدُورَامِ، اَوْزَالِ،
دِقْلَه، ²⁸ عِوَبَالِ، اَبِیْمَاثِیْلِ، ضَبَا، ²⁹ اَوْفِیْرِ، حَوِیْلَه و
یُوبَابِ بِی. یَا نِ گِشْتِ کُرْلَ یَقْطَانِ بَیْن. ³⁰ سِرْزِمِیْنِ کِ

یک از اور گلدونیل، ہتین درر تاگہ پچن سرزمین کنعان، اما وختی رسین شہرِ حران، ا وِر جاگیر بین۔³² روزل زندگی تازح دیویس و پنج سال بی، و تازح نُوم حران مرد۔

دعوت اِبْرَم

خداوند و اِبْرَم وتی: «آز سرزمین وِزت و آز لا قوم و خوبشل وِزت و آز مال بُاوت بُوا 12 درر و بچوا نُوم سرزمینی کہ وِبینت نیشونہ مم۔² م آز تو قومی گلنگ دُوَسَن مگم و م بَرکت مَم تو؛ نُم تو گلنگ مگم و تو ی بَرکت مویں۔³ م بَرکت مَم گسلی کہ بَرکت بَن تو، و لعنت بیہ مگم، گسی کہ لعنت بیت ک؛ و آرا خاطر تو گِل طایقلِ زمین بَرکت مگرن۔»

⁴ آسَن اِبْرَم، ہر آ جُور کہ خداوند وِبینی وِثوئی، راوانہ بی؛ و لوطیژ وگردد آو چی۔ اِبْرَم ہفتاد و پنج سالہ بی کہ آز شہرِ حران ہَت درر۔⁵ اِبْرَم زَن وِزی ساری، پرارزا وِزی لوط، و گِل مال و اموالی کہ آن جمع کِردون، وگردد گسلی کہ آن نُوم حران و دَس آوردون، گرتی و گِل کتِن رپی چن سرزمین کنعان۔ وختی آن رسین سرزمین کنعان،⁶ اِبْرَم نُوم آ سرزمین تاگہ محلِ بلوا مورہ، کہ نُوم شہرِ بَشکیم بی، نُوا چی۔ نُوم آ زَمون، کنعانیل نُوم آ سرزمین بین۔⁷ آسَن خداوند و اِبْرَم ظاہر بی و وتی: «م ای سرزمین مَبشِخَم پَشت نو۔» پس اِبْرَم ا وِر آرا خداوند، کہ و آو ظاہر بُوی، قریونگاہی سازیتی۔⁸ آسگ اِبْرَم آز وِر بار کِردی چی طرفِ کوہ کمرل مشرقِ بیت‌ئیل، و چائر وِزی داتی، جُوری کہ بیت‌ئیل ا دَس اشرق، و شہرِ عای ا دَس مشرق بی۔ آو ا وِر قریونگاہی آرا خداوند سازیتی و خداوند پرسیتی۔⁹ آسگ اِبْرَم ہر ہُن آز جایی و جایی تِرک میای بار، و مچیا طرفِ نیگب۔

اِبْرَم و ساری نُوم مصر

¹⁰ آسَن نُوم آ سرزمینِ قحطی بی۔ پس اِبْرَم بار کِردی چی مصر تاگہ وِر ا غریوی جاگیر بُو، آرا ی کہ قحطی نُوم آ سرزمینِ سخت بی۔¹¹ وختی نزیک بی بچن نُوم مصر،

¹² آرفکشاد سی و پنج سالہ بی کہ بیہ بُاؤ شِلخ؛¹³ و آرفکشاد بعد آز وِدی ہتین شِلخ، چوارصد و سہ سال زندگی کِردی و کُزل و دتل تِرک آرائی ہتین دی۔

¹⁴ شِلخ سی سالہ بی کہ بیہ بُاؤ عیر؛¹⁵ و شِلخ بعد آز وِدی ہتین عیر، چوارصد و سہ سال زندگی کِردی و کُزل و دتل تِرک آرائی ہتین دی۔

¹⁶ عیر سی و چوار سالہ بی ک بیہ بُاؤ فلیج¹⁷ و عیر بعد آز وِدی ہتین فلیج، چوارصد و سی سال زندگی کِردی و کُزل و دتل تِرک آرائی ہتین دی۔

¹⁸ فلیج سی سالہ بی ک بیہ بُاؤ رعو؛¹⁹ و فلیج بعد آز وِدی ہتین رعو، دیویس و نُہ سال زندگی کِردی و کُزل و دتل تِرک آرائی ہتین دی۔

²⁰ رعو سی و دو سالہ بی ک بیہ بُاؤ سروج؛²¹ و رعو بعد آز وِدی ہتین سروج، دیویس و ہفت سال زندگی کِردی و کُزل و دتل تِرک آرائی ہتین دی۔

²² سروج سی سالہ بی ک بیہ بُاؤ ناحور؛²³ و سروج بعد آز وِدی ہتین ناحور، دیویس سال زندگی کِردی و کُزل و دتل تِرک آرائی ہتین دی۔

²⁴ ناحور بیس و نُہ سالہ بی ک بیہ بُاؤ تازح؛²⁵ و ناحور بعد آز وِدی ہتین تازح، صد و نوزدہ سال زندگی کِردی و کُزل و دتل تِرک آرائی ہتین دی۔

²⁶ تازح ہفتاد سالہ بی ک آرائی اِبْرَم و ناحور و ہاران ہتین دی۔

پشت تازح

²⁷ یسَن تاریخچہ دودمون تازح: تازح، بُاؤ اِبْرَم و ناحور و ہاران بی، و ہاران بُاؤ لوط بی۔²⁸ ہاران نُوا چم بُاؤ وِر تازح، نُوم وطن وِزی، شہر اور گلدونیل، مرد۔²⁹ اِبْرَم و ناحور زَن ہواست۔ نُم زَن اِبْرَم ساری، و نُم زَن ناحور ملگہ بی، ملگہ و پسگہ دتل ہاران بین۔³⁰ آسَن ساری اوجاخی کور بی و اولی نیاشتی۔

³¹ تازح کُر وِزی اِبْرَم، و کُرزا وِزی لوط، کہ کُر ہاران بی، وگردد بوی وِزی ساری کہ زَن اِبْرَم بی، گرتی و آن وگردد

اِبْرَم و زُن و زِي سارای وتی: «مَزُنم که تو زُن خوشگلی کین. 12 مصریل وختی بُونیت، مُوشِن: "ئِ زُن اَوَسَن." اَس مِن مَکْشِن اَمّا توَن زِنی میلن. 13 پس بوش خُوَه مِنین، تاگه آرا خاطر تو آرا م خُو بُو، و نَکْشِنِم.» 14 وختی اِبْرَم هَت نُوم مصر، مصریل آرَن دین که فَر خوشگل بی. 15 و وختی امیرل فرعون سارای دین، لا فرعون آژ اَو تعریف کِردن. پس آرَن بَرَدَن مال فرعون. 16 فرعون آرا خاطر سارای و اِبْرَم خُوایی کِردی، و اِبْرَم صحاحو گال و دُنیا، خِزَل نیر و ما، غلامل و کفتل، و شترل بی.

17 اَمّا خداوند، آرا خاطر زُن اِبْرَم سارای، فرعون و اهل مالی و بلال سختی گرفتار کِردی. 18 پس فرعون اِبْرَم هِنّا کِردی و وتی: «ئِ چ کارِ کِ و م کِردی؟ آراچ و بیینم نُاَیت که اَو زُنِت؟ 19 آراچ وتین: "خُوام"، که اَو هُواسِتِم؟ ایسک، ئِ زُنِت. اَو یِگَر و پِچوا! 20 اَس فرعون دربارہ اِبْرَم فرمونلی و اَیْمَل و زِي داتی، و اَن اِبْرَم و گِرد زُن و هر چی که داشتی راوانه کِردن.

لوط آژ اِبْرَم چیا بی

پس اِبْرَم و گِرد زُن، و هر چی کِ داشتی، و لوط، آژ مصر چِی یِگَب. 2 و اِبْرَم آژ گله و نقره و طلا فَر ثروتمن بی. 3 اَو آژ یِگَب جاواز بی، بار کِردی چی تا بیتئیل، تا وِر کِ هر اَوَل چائِر داویتی، نُوم بیتئیل و عای، 4 هر آ جایی کِ اَوَلین گِل مذبحی سازتی. 1 وِر اِبْرَم نُوم خداوند خُوآنی. 5 لوطیژ، کِ و گِرد اِبْرَم بی، گله دُنیا و چائِرل داشتی. 6 و زمین آرا مین اَن نُوم ی جا بس نُویی، چون که دارائیل اِخِن فَر بی کِ نِمْتُونَسِتِن و گِرد یِک ی جا بُون. 7 و نُوم شائوئل مواشی اِبْرَم و شائوئل حیونل لوط نزاع گت. و ا وخت، کنعانئیل و فِرِزئیل و ا سرزمین جاگیر بین.

8 پس اِبْرَم و گِرد لوط وتی: «نُوم م و تو، و نُوم شائوئل م و شائوئل تو نزاع ناو، چون که ایم برائیم. 9 یعنی تموم اِبی سرزمین نُوا روت نیه؟ تمنا دریم آژ م چیا بُواین. آر تو و لا چپ بچین، م و دَسِ راسِ مچَم، و آر تو و دَسِ

راس بچین، م و دَسِ چپ مچَم.» 10 اَس لوط چَمَلی هیزداتی و دیتی کِ سرتاسر دَرَه اُردن و سو صوغر، چُو باخ خداوند و سرزمین مصر، پر اَوَأِ ئِ نُواتر آژ اَو بی کِ خداوند سُدوم و عموره نأبُود کِ. 11 پس لوط سرتاسر دَرَه اُردن آرا و زِي هیزداتی و دَسِ شرق بار کِردی. و اَن آژ یِک تِرِکی چیا بین: 12 اِبْرَم و سرزمین کنعان مَن، اَمّا لوط نُوم شَهْرِل دَرَه جاگیر بی و چائِر و زِي تاگه سُدوم جاواز کِردی. 13 اَمّا مردْمُون سُدوم اَیْمَلِ شَری بین و فَر حضور خداوند گُناه مَکِردن.

14 بعد آژ ئِ که لوط آژ اِبْرَم چیا بی، خداوند و اِبْرَم وتی: «ایسک تو چَمَلِ وِرْت هیزد و آژ جایی کِ هین و سوی شمال و جنوب و اشرق و مشرق سیل کِ، 15 چون که سرتاسر اِبی سرزمین که مُونین تا انقراض عالم و تو و پشت تو مَم. 16 نسلِ توَن چُو گِرت خاک زمین مَگَم، هُن کِ آر گسی پُتُونی گِرت خاک زمین بشماری، نسلِ توَن یَر مَتُونی بشماری. 17 هیزگَر نُوم دِرِیژی و پِینی زمین یِگِرد، چون که اَو و تو مَم.» 18 پس اِبْرَم چائِر و زِي جاواز کِردی و چی، نَزیک بَلُو مَمَری نُوم جبرون جاگیر بی، و وِر مذبحی آرا خداوند دُوْرَس کِردی.

نجات لوط و دَسِ اِبْرَم

14 و اَمّا نُوم زَمُون اَمْرَائِل پاتشاه شِنعار، آریوک پاتشاه اِلَسار، کِدرلَعْمِر پاتشاه عیلام و یدعال پاتشاه گُویم، 2 اِبی پاتشال و جنگ بازع پاتشاه سُدوم، بَرِشاع پاتشاه عموره، شِنعاب پاتشاه اَدَمه، شِمِیِر پاتشاه صِبُونِیم، و پاتشاه بِلّاح کِ صوغر بُو، چن. 3 یان یِژ بُوْتُون نُوم دَرَه سَدِیم، کِ دریای خُوا بُو، و گِرد یِک هَم دَسِ بین. 4 اَن دوازه سال کِدرلَعْمِر نُوگِری کِردون، اَمّا نُوم سال سِیرَهَم شورش کِردن. 5 نُوم سال چُوارَدِیم، کِدرلَعْمِر و پاتشاهلی کِ و گِرد اَو بین، هِتِن، رِفاثیل نُوم عِشِیروت قَرَنِیم، زوزیل نُوم هام، و اِیْمَلِ نُوم شاهه قَرِیه تائیم شِیکَس دان، 6 و حورئیل یِژ و کوه گِشَل اَن، سِعیر، تاگه ایل فاران و مرز بیاون. 7 اَسگ گِل هُورِدِن دُما

22 اما اِبْرَم و پاتشاه سُدوم وتی: «دَس وِزِم لایهوه خدای متعال، مالکِ اَسْمُون و زمین هیزدام 23 کِ اَز اموال تو نخی ییگه بَن یِلاشی نَگِرِم، نَاخ بُوشین: "م اِبْرَم ثروتمن کِردم،" 24 مَر اَچِ کِ پِیالَ جال هُورِدِن، و قِسی پِیالی کِ وِگِرِدِم بِن. عایر و اِشکول و مَمری قِسی وُز هیزدن.»

عهت خدا وِگِرِد اِبْرَم

15 بعد اَز اِبی چِیل، کَلوم خدایوند نُوم خاو و اِبْرَم رِسی، وتی: «ای اِبْرَم، زَلت نَچو! م سَپَر تونم و تو اَجری فَر عظیم مَورِن.» 2 اما اِبْرَم وتی: «ای خدایوند یهوه، و بِنیم چِ مَاین، چون که مِ بی اولاد مَنیم و وارث مالِم اِلعازار دمشق؟» 3 و اِبْرَم وتی: «ایسک و بِنیم نسلی نیات؛ پس خونهزادِم وارث مِ ماو.» 4 و اَ وخت، کَلوم خدایوند و اَو رِسی وتی: «ای پِیا وارث تو نماو، بلکه گسی کِ اَز پِشت تو بای وارث تون ماو.» 5 و اِبْرَم بَرِدِ دِر، وتی: «سَر و اَسْمُون هیزده و اَسازَل بَشمار، اَر بَنوین اَنَل بَشمارین!» اَس و اِبْرَم وتی: «پِشت تون یَز هُن ماو.» 6 اِبْرَم و خدایوند اِیْمون اوردی، و خدای اَ اَر اِبْرَم صالحی و جِساو اوردی.

7 و خدایوند و اَو وتی: «مِیم اِ خدایوندی کِ تون اَز اَوِر گلدونبِل اوردِ دِرر تاگه اِی سرزمینِ بَم بِنیت.» 8 اما اِبْرَم وتی: «ای خدایوند خدایوند، اَز کو بَرِنِم کِ صاهاو اَن مَوا؟» 9 و اَو وتی: «گُورِ می سه ساله و توشکِ می سه ساله و قوچی سه ساله، و یاکریم و جوچکِ گموتری اَر اَنیم بار.» 10 اِبْرَم بَان گُنن وَا اَو اوردی و اَنَل اَز نُوم جا کِرِد دو گُت و گُنل و نُوا یِک تِرکی نیاتی؛ اما مِرخلَ گُت نَکَرِدی. 11 و وختی دالَل اَر اَلشَل هَتِن هُوار، اِبْرَم اَنَل تار کِردی.

12 وختی که هُوار داشتی منبِشی، اِبْرَم و خاوی سَنگین چی، و اِیسک تَریکی سختی و خوف ناکِ اَو گِرتی. 13 اَس خدایوند و اَو فرماشت کِردی: «یقین بَرُن کِ پِشت تو و سرزمینی کِ هِن اَن نِه، غَرِبُو مُوان و اِ وِر نُوگری مَکن و اَن چُوارصد سال وِیئُون ظلم مَکن.» 14 اما

و عینِ مِشفاط کِ هر اَ قادیش بی، هَتِن، و کُل مملکتِ لِ عَمالیقِیل و اَمورِیل کِ و خَصَصونِ تامار زندگی مَکِرِدِن، شِکِسُ دان. 8 اَس پاتشاه سُدوم، پاتشاه عَموزَه، پاتشاه اَدَمَه، پاتشاه صِبوئیم و پاتشاه بِلَاح کِ صوعِر بی، هَتِن دِرر و نُوم دَرَه سَدیم اَر اَجنگ کِردن، صَف کِشان 9 تاگه وِگِرِد کِدر اَعْمِر پاتشاه عیلام، تَدعال پاتشاه گویم، اَمرافل پاتشاه شِنعار و اَریوک پاتشاه اِلِاسار بَچَنگِن، یعنی چُوار پاتشاه وِگِرِد پَنج پاتشاه. 10 و دَرَه سَدیم پَر اَز چالَل قیل بی، و وختی که پاتشاه سُدوم و عَموزَه مِیْهَوا، بعضی گِیَن نُوم اَن و باقی و کوه و گِشَل هِیوا. 11 اَس دِشمتل، کُل اموال سُدوم و عَموزَه و کُل اَذوقه اَنَل گِرتن و چِن. 12 اَن لوط پَرارز اِبْرَم یَز کِ نُوم سُدوم زندگی مَکِرِدی، وِگِرِد اموالی، وِگِرِد وُز پَرِدِن.

13 یِکِ اَز گِسلِ کِ هِیوا، هَت و اِبْرَم عِبرونی خَوُر دانی. اِبْرَم نُوم باخ بَلُو مَمری اَموری کِ پَر اِشکول و عایر بی، زندگی مَکِرِدی. اَن وِگِرِد اِبْرَم هُم دَس بِن. 14 وختی اِبْرَم شِفتی کِ قوم خویش اَو اَسیر بیه، سِیصد و هَزده نفر اَز خونهزادِلی کاردنِ وِزی گِرتی و چِ دُم دِشمن. 15 شو اَو و هُمرتلی و چِن دَسه چِیا بِن، و دِشمن هِجومُ پَرِد و اَنَل شِکِسُ دان، تاگه حوبَه کِ و شمال دمشق، گِیَن دُمون. 16 اَو کُل اموال دُواره سَنی و قومِ خویشی لوط و اموال اَو یَز وِگِرِد زَنل و مردمُون تِرک سَنی.

17 بعد اَز اَی که اِبْرَم اَز شِکِسُ دان کِدر اَعْمِر و پاتشالی کِ وِگِرِد اَو بِن گِل هُورِدی دُما، پاتشاه سُدوم تا دَرَه شاوه کِ دَرَه شاه بی، اَر اِپِشواز اَو هَت دِرر. 18 اَس مِلیکِصِیدِیق، پاتشاه سالیب، نون و شِراو اوردی. اَو کاهن خدای متعال بی، 19 و اِبْرَم بَرکت داتی وتی:

«بمارک بُو اِبْرَم اَز جُونِم خدای متعال،

مالکِ اَسْمُون و زمین.

20 و بمارک بُو خدای متعال،

کِ دِشمتلِیت و دِست تسلیم کِردی.»

اَس اِبْرَم اَز کُل چی، و اَو دَهیک داتی. 21 پاتشاه سُدوم و اِبْرَم وتی: «اِپَعلَ بیه مِ و اموال اَر وِرت هیزده.»

خانیم سارای میهُوَم.»⁹ آسن فرشته خداوند و آو وتی: «و لا خانیم وِرتِ گِل بار و ویرِ سَرتِ باوَرُ هُوَارُ و حرفِ آو گوش ک.»¹⁰ و همبِژ وتی: «پشت تو فِر مَمکِ آجَن کِ آنَلِ اژ فِرایی نَتُونِ بشمارن.»¹¹ و فرشته خداوند و آو وتی:

«ایسکَ لِمَتِ پَرِ و گری مَزاین؛

و آو اسماعیلِ بایسِ نُومِ بِنینی،

چون که خداوند هوارِ فَخیری تو شِنَفْتِیسی.

¹² آو پِیایی چو خَرِ وَحشی ماو؛

دَسِ آو و ضِدِ گِلِ گَس، و دَسِ

گِلِ گَس، و ضِدِ آو ماو،

و آو جِیا اژ گِلِ پِرا ل وِرِ زندگی مَکِ.»

¹³ هاجر نُومِ خداوندِ کِ وِگِردِ آوِ قِصَصِ وُتوتی، «تو خدایی کین مَن مُونین» خُوآنی، چون که وتی: «آیا اِراسِ ایزِ آو کِ مَن مونی، دیم؟»¹⁴ اژ اِبیِ خاطرِ آ چه، کِ نُومِ جا قَادِش و بارِد، «چه خدای زنی کِ مَن مونی» نُمی بی.¹⁵ و هاجر گری آرا اِبْرَمِ زائیتی، و اِبْرَمِ گِرِ وِزی کِ هاجر زائیتی، اسماعیلِ نُومِ نیاتی.¹⁶ اِبْرَمِ هشتاد و شَشِ ساله بی کِ هاجر اسماعیلِ آرا آو زائیتی.

عَهتِ حَتینَه

17 وختی اِبْرَمِ تود و نُه ساله بی، خداوند و آو ظاهر بی و فرماشت کِردی: «مینم خدایِ قادرِ مطلق؛ نوا رُو مِ گومِ هیزده و کامل بو. ² عَهتِ وِژَمِ نُومِ وِژَمِ و تو مُانیم و تونِ خِیلی فِرِ مَمک.»³ اِسِ اِبْرَمِ و رُو کَترِ زمین و خدا و آو فرماشت کِردی: ⁴ «و اِما م! بَسِ عَهتِ مِ وِگِردِ تو: تو بُاَوِ قَوْمَلِ فِرایی موین. ⁵ نُومِ تو اژ اِبیِ دُما دِبی اِبْرَمِ نِماو، بلکه نُومِ تو اِبراهیمِ ماو، چون که مِ تو بُاَوِ قَوْمَلِ فِرایی کِردِم.»⁶ آو اِوَلِ فِرایی مَمِ تو؛ اژ تو قَوْمَلِ ماریمِ دِبی و پاتشالِ اژ تو مانِدی. ⁷ عَهتِ وِژَمِ نُومِ وِژَمِ و تو، و پشتِ تو، بعد اژ تو، برقرار مَمکِ تاگه پشتِ تَرِ پشتِ عَهتِ همیشگی بُو؛ تاگه خدالا تو و بعد اژ تو، خدالا پشتِ تون، بُوم. ⁸ دِبارِ غَریوی تو، یعنی گِلِ

مِ و آ قومی کِ آنِ نُوگریِ آنَلِ مَگن، جِزانِ مَم، و آن بعد اژ تِ وِگِردِ اموالِ فِرایی مانِ دِیر. ¹⁵ اِما تو صحیح و سالم و لا بُاَوِلِ وِرتِ مَچین، و وختِ پِریِ خُوِ مِردنیِ مَکِاین. ¹⁶ اَسگِ و پشتِ چُواریمِ و ایزِ گِلِ مارین، چون که تا اَنَلِ اَموریلِ حالو کاملِ نیوی.»

¹⁷ وختی هُوَارِ نِیشی و هاوا تَریکِ بی، و پِگِلِ آگِردونیِ پَرِ دُو و مشعلیِ آگِرِ سوَرُنِ اژ نُومِ آ چِیلِ کُتِ کُتِ بیهِ رَدِ بی. ¹⁸ و نُومِ آ رُوَرُ خداوندِ وِگِردِ اِبْرَمِ عَهتِ بَسِتی و فرماشت کِردی: «اِبیِ سرزمینِ و پشتِ تو مَبِشِخِم، اژ رُوِ مِصرِ تا رُوِ کِنگِ فرات، ¹⁹ یعنی سرزمینِ قینیلِ و قِیزیلِ و قِدمونیلِ و ²⁰ حیثیلِ و فِرِیزیلِ و رِفاثیلِ، و ²¹ اَموریلِ و کِنعانیلِ و چِرجاشیلِ و یِیوسَیلِ.»

هاجر و اسماعیل

16 و اِما سارایِ رُنِ اِبْرَمِ اولیِ آرا آو ناورِدوتی. آو کلفتیِ مِصریِ داشتی، هاجر نُوم. ² آسِ سارایِ و اِبْرَمِ وتی: «خداوند نِیشی کِ مِ اولیِ بارم. پس وِگِردِ کلفتیِ مِ بَس؛ شایتِ آرا خاطرِ آوِ صَاحوِ اَلَدَلِ بُووم.» اِبْرَمِ و قِصَصِ سارایِ گوشِ گِرتی. ³ پس وختی که ده سال اژ زندگی کِردنِ اِبْرَمِ و سرزمینِ کِنعانِ چُوایی، سارایِ رُنِ اِبْرَمِ، کلفتِ مِصریِ وِزیِ هاجرِ گِرتی و آو و مِیرِدِ وِزیِ اِبْرَمِ و رُنِیِ داتی. ⁴ اِبْرَمِ وِگِردِ هاجرِ هُوَات، آو لَمیِ پَرِ بیئی. و وختیِ هاجرِ رُیستیِ کِ لَمیِ پَرِ بیه و خانمِ وِزیِ و چِمِ خاریِ سِیلِ کِردی. ⁵ آسِ سارایِ و اِبْرَمِ وتی: «ظلمی کِ وِبینیمِ چِی و مِلِ تو بُو. مِ کلفتِ وِژَمِ دَامِ باویشِ تو، و آو وختیِ دِیتیِ لَمیِ پَرِ بَسی، و مِ وِگِردِ چِمِ خاریِ سِیلِ مَکِ. خداوند نُومِ جا تو و مِ حکمِ ک.» ⁶ اِبْرَمِ و سارایِ وتی: «ایسکَ اختیارِ کلفتیِ و دَسِ تون. هر چی کِ وِرِ نظریِ بَسَنِ مایِ وِگِردِ آو پَک.» پس سارایِ اِجَنِ هاجرِ اَدیتِ کِردی، کِ هاجرِ اژ لا آو هیوای.

⁷ فرشته خداوندِ هاجرِ لا گنیِ آواییِ نُومِ بیاوِنِ پیِیا کِردی، گنی کِ و سَرِ رِبیِ شوَر؛ ⁸ وتی: «ای هاجر! کلفتِ سارای! اژ کو هَتینِ و اِرِ کوآ مَچین؟» وتی: «مِ اژ لا

23 و هر آروژ، ابراهیم گری اسماعیل و گل خونه‌زادل و زر خریل وژی یعنی هر اولاد گری ک و مال داشتی گرتی، گوشت قلفه آتل ختینه کردی، هُن ک خدا و آو وئوتی. 24 ابراهیم نو دُنه ساله بی ک ختینه بی، 25 و گری اسماعیل سیزه سال داشتی؛ 26 ابراهیم و گری اسماعیل و هر آروژ ختینه بین. 27 و گل پیال مال ابراهیم، متی خونه‌زاد متی زر خریل آو اولل بیگونه، وگرد آو ختینه بین.

ملاقات سه فرشته

18 روژی خداوند نوم باخ بلو ممری و ابراهیم ظاهر بی، آس که آو نوم گرما روژ و در چایر وژی نیشوتی. 2 ابراهیم سر هیزداتی و دیتی که ایسک سه پیا و نوا آو هوسیان. وختی آن دیتی، آژ در چایر آرا پیشواز آن نیار دُ، و رو و زمین نیاتی، 3 وتی: «سرورم، آر و م نظر لُفت دیرین، آژ لا نوگر ورت رد نو. 4 بیل تکی آوایی آرا شُشتین پالئون بارین، و ژیر دار شکتی ارکیئون 5 و گپی نون بارم تاگه بریت و فوات یگریئون و بعد آژ ت پک آن ری، آرا ت که هُم مال نوگر ورتون لائون گرتی.» جواو دان: «آ چی که ویت پک.» 6 پس ابراهیم و چایر لا سارا نیار دُ وتی: «رُو ک! سه پیمونه آرد خُو یگر، حمیر ک و گردل نون پک.» 7 آس و سو گله نیار دُ و گوور جال و خُوایی هیزداتی و آو و غلامی داتی تارو حاضر ک. 8 آسگ ک آری و شیر و گووری ک حاضر کردتی، آوردی و نوا آن نیاتی. و وژی ژیر دار لا آن هوسیا ت هوریدن.

9 و بیی ویتن: «رُنت سارا هاکو؟» وتی: «نوم چایر.» 10 آس تکی آژ آن وتی: «و یقین، سال تریک هر ای وخت لا تو مام دُما، و رُنت سارا گری ماری.» و سارا دم چایر ک پشت سر آو بی، مشتی. 11 ابراهیم و سارا پیر بین، و رگ بین آژ سارا قطع بوئی. 12 آس سارا نوم دل وژی خنی و وتی: «یعنی بعد آژ یک پیر بیم و میردم پیر

سرزمین کنعان و نو و بعد آژ تو و پشت تو، و ملکیت آرا همیشه تم؛ و خدا آن موام.»

9 آس خدا و ابراهیم فرماشت کردی: «و اما تو! تو بایس عهت م نگداری کاین، آ، تو و اولیت، بعد آژ تو، پشت تر پشت. 10 یس عهت م، ک بایس آو نگداری کاین، عهتی نوم م و هُم و پشت تو، بعد آژ تو: هر اولاد گری آژ هُم بایس ختینه بو. 11 گوشت قلفه ورتون ختینه کیئون و ای نیشونه عهتی ماو ک نوم م و هُم. 12 هر گر هشت روژی آژ هُم بایس ختینه بو، هر اولاد گری نوم نسلی هُم، متی خون زاد بو، متی زر خیر بیگونه بو و آژ پشت تو نو؛ 13 متی خونه‌زاد تو بو، و متی زر خیر تو بو، بایس حکمن ختینه بو. آ جور، عهت م عهتی همیشه و گوشت ق بدن هُم ماو. 14 هر اولاد گری ک ختینه نیوی و گوشت بدن آو ختینه ناو، آژ نوم قوم وژی پایرن ماو، چون که عهت مه اشکونیبسی.»

15 و هم خدا و ابراهیم فرماشت کردی: «و اما رُنت سارا! دبی نوم آو سارا نوش؛ بلکه نوم آو سارا ماو. 16 م آو برکت تم، و هم گری آژنی و تو تم. م آو برکت تم و آژنی قوملی دُورس تم؛ پاتشال قوملی آژنی ماریم‌دی.» 17 ابراهیم و رو گت و خن نوم دل وژی وتی: «آیا پیا صدسالونی گری آسانی مائ‌دی؟ یعنی سارا نوم نود سالونی پزای؟» 18 و ابراهیم و خدا وتی: «کاش ک اسماعیل و حضور تو زندگی ک!» 19 اما خدا وتی: «نه، بلکه رُنت سارا گری آرا تو مزای ک تو بایس نوم آو اسحاق پنبی. م عهت ورت وگرد آو برقرار تم، ک آرا پشت آو بعد آژ آو عهتی همیشه ماو. 20 و اما درباره اسماعیل، تو نم شتفت: ایسک و آو برکت دام، اولدار تمگی و آو خیلی فیر تم. آو باو دوازه رهبر ماو، و قومی گینگ آژنی ودی ماریم. 21 اما عهت ورت وگرد اسحاق برقرار تم، ک سارا آو سال تریک و ای وخت آرا تو مزای.» 22 و وختی خدا فصلی وگرد ابراهیم تموم کردی، آژ لا آو بلنگ چی.

شمار آیمَلِ صالح پنج نفر کمتر از پنجاه بو، چ؟ یعنی گل شهر آرا خاطرِ آ پنج نفر نَابُود مَكِاین؟» وتی: «آر چل و پنج نفر! وِر پی یا کم، آو نَابُود نِمَکم.»²⁹ پیگل تر و آو عرض کِردی، وتی: «آر تَنیا چل نفر! وِر پی یا بون، چ؟» وتی: «آرا خاطرِ چل نفر، ای کارِ نِمَکم.»³⁰ وتی: «تمنا یِک خشم خداوند نایِ سر، تا قِصَن بَگم. آر تَنیا سی نفر! وِر پی یا بون، چ؟» وتی: «آر سی نفر! وِر پی یا کم، ای کارِ نِمَکم.»³¹ ابراهیم وتی: «ایسک جسارت کِردم وگِرد خداوند قِصَن بَگم. آر تَنیا بیس نفر! وِر پی یا بون، چ؟» وتی: «آرا خاطرِ بیس نفر، آو نَابُود نِمَکم.»³² وتی: «تمنا یِ که خشم خداوند نایِ سر، تا تَنیا ای پیگل بوشم. آر تَنیا ده نفر! وِر پی یا بون، چ؟» جواو داتی: «آرا خاطرِ ده نفر، آو نَابُود نِمَکم.»³³ آسگ خداوند قِصَن وِژئی وگِرد ابراهیم تموم کِردی، چی، و ابراهیم و مالی وِژی گل هُوردی.

خدا لوط نجات مه

ایواز، آ دو فرشته رَسینِ شهرِ سُدوم، و لوط 19 دَم دروازه سُدوم نُوشَتَواپی. وختی لوط آتَل دیتی هِیرگرت و چی نُوا آن و رُو نیاتی زمین² و وتی: «ای اربابِیل م، تمنا یِ که بایئون مالی ای نُوگرت و شو ایز پمین و پائئون پشورن. آسگ دَم صو هِیرگرن، ری وژئون بَگرن بَچن.» فرشتَل جواو دان: «نه، بلکه شو نُوم میڈن شهر مَمینیم.»³ آما چون که لوط آخِن وتی بیئون، آن وگِردی چَن نُوم مالی. آو آرانُ سور و سات گیرتی و نون قَطیره کِردی و آن هُوردن.⁴ آما نُواتر آز یِ که بَسین، پِیال شهر، یعنی پِیال سُدوم، گُن، آز جال و پیر، گِرتی تا آخِرین نفر، دور مال گِرتن.⁵ آن هِنَا کِردن لوط، وتن: «آ پِیالی که ایمشو لا تونن، هان کو؟ آن و لا ایم بارِ یرر، ناگه وگِرد آن بَسیمون.»⁶ لوط چی دَم یرر لا آن، و یرر پِشتِ سر وِژ بستی،⁷ و وتی: «ای پِرالِم. تمنا یرم که ای کارِ گَن نَکن.⁸ سیل گن، م دو یرم که وگِرد هُوج پِیالی نوین. بیلن آن لا هَم بارِ یرر، و هر چی دلئون متی، وگِرد آن بَگن. فقط هُوج کاری وگِرد ای پِیال نَکن، چون

بیه، آرا م کیفی ماو؟»¹³ آس خداوند و ابراهیم وتی: «سارا آراج ختی و وتی: "یعنی ایسک کِ پیر بیم، اراس آولی مزام؟"»¹⁴ آیا هُوج کاری هَس کِ آرا خداوند سخت بو؟ و سِرِ وِعهده، سال تِیک، هر ای وخت لا تو مام دُما و سارا صاحاو کُری ماو.»¹⁵ آما سارا هاشا کِردی و وتی: «نَخَنیم»، چون که زَل چوئی. آما آو وتی: «نه، بلکه خَنیت.»

نمعی کِردن ابراهیم

¹⁶ آس آ پِیال آز وِر راوانه بین، رُو و دسی سُدوم نیأ. و ابراهیم وگِرد آن چی تا آتَل باوژئی ری.¹⁷ آس خداوند وتی: «یعنی آچی کِ مه بَگم، آز ابراهیم فُوم گم؟»¹⁸ آس که آز ابراهیم یِ شک قومی گِنگ و فُوات دار مایِ دبی و گِل فومَلِ زمین آرا خاطرِ آو بَرکت مِگرن.¹⁹ چون که آو نِشونم کِرد تا دستور بِ آولل و اهلِ مالی بعد آز وِژی، تا یِگداری گن ریِ خداوند و آنجوم دانِ صالحی و عدالت، تا خداوند آچی کِ و ابراهیم وِعهده داسی نَصوا آو کِ.»²⁰ آس خداوند فرماشت کِردی: «هاوارِ گِی و ضید سُدوم و عموره آخِن پلنگ، و گنَال آخِن سنگین²¹ کِ مَچَم هُوار تا بُونم آیا طبقِ هاواری کِ و م رسی گُن آنجوم دانِ یاگه نه. آر هُن ناو م مَزَنم.»

²² آس آ پِیال آز وِر رُو گِردونن، و چَن سو سُدوم، آما ابراهیم هر آ جُور و حضورِ خداوند هُوسیاوی.²³ آس ابراهیم نزدیک هت وتی: «یعنی آیم صالح وگِرد آیم شَر هلاک مَكِاین؟»²⁴ آر پنجاه صالح نُوم شهر بون، چ؟ آیا اراس شهر نَابُود مَكِاین و آو آرا خاطرِ پنجاه صالح کِ نُوم آین، نجات نیمن؟²⁵ هاشا آز تو کِ هُن کِاین؛ کِ آیم صالح وگِرد آیم شَر بکشین، و جُوری کِ آیم صالح و آیم شَر یِکی بون. هاشا آز تو! یعنی داوَرِ گل دنیا عدالت و جا نیامری؟»²⁶ خداوند وتی: «آر پنجاه صالح نُوم سُدوم پی یا کم، تمامی آ شهر آرا خاطرِ آن نجات م.»²⁷ ابراهیم جواو داتی: «ایسک م کِ خاک و لشی بیشترِ نیام، جسارت کِردم وگِرد خداوند قِصَن گم²⁸ آر

که ژیر چارچو مال م پلامار گرتن. «9 اما آن وتن: «بچوآ
آلا». و وتن: «ای غریو که ایم و بیبی جا دامون، ایس
بیس قاضی ایم! ایسک وگرد تو بدتر از آن مکیایم.»
اسن رشیان سر لوط، و هتن نوا تاگه در بشکین. 10 اما آ
فرشتل دسلون دریز کیدن، لوط کیشان لا ورن نوم مال
و درآ بست. 11 آسگ گسلی که دمدر مال بین، از گلنگ
و گوخر، کورن کیدن که از پی یا کیدن در درمونده بین.
12 آسگ آ دو پیا و لوط وتن: «آیا ایر گسی تریک
درین؟ ذمال و گزل و دتل، و هر گسی که نوم شهر
درین، از ایر باز درر، 13 چون که مومن هر ایسک ایر
نابود یکایم؛ چون که دنگ شکایت و ضد مردمونی،
لا خداوند فر پلنگ بیه، و خداوند ایم کل کردی تاگه
ای شهر نابود کیم.» 14 پس لوط چی درر، تا وگرد
ذمال وژی که قرار بی دتلی بسین، قص یک. و آن وتی:
«هیزگر و از ایر بورن درر، چون که خداوند هر ایسی
ک، ای شهر نابود ک! اما ذمال فکر کیدن شوقی آ مکی.
15 دم شفق، آ فرشتل، لوط هوأ کرد، وتن: «هیزگر رو
ک! زن و دو دیت که ایر حاضر بگر، ناخ همیز وگرد
جزا ای شهر هلاک بوئون.» 16 اما لوط سنگ سنگ
میکردی. پس آپال، آرا خاطر دل زحمی که خداوند و بیبی
داشتی، دسل لوط و ژنی و دو دتی گرتن و آتل آوردن
درر، از شهر هیشین درر. 17 و ختی آتل ماوردن درر،
یکی از دو فرشتل وتی: «آرا نجات گیبون وژنون بیهواین!
چم ناورن پشت سر، و نوم ای جلا همار هوچ جا نوسن!
و کوهال بیهواین، ناخ هلاک بوئون!» 18 اما لوط و آن
وتی: «ای خداوند، هن نیماوا! 19 ایسک ای نوگرت ور
نظرت لفظ گرتسی، و تو و نجات دان گیبونم محبت
گلنگی در حقم کیدین. اما فوات آو نرم بیهوام کوه کمر،
ناخ ای بلا ریشم بگری و بمرم. 20 سیل ک، ور شهر
نزیکی ک که ماو هیوای نوم آو، و شهر گوجریک. بیل
تاگه بیهوام ور. مَر شهر گوجری نیه؟ که گیبونم نجات
منگری.» 21 فرشته و لوط وتی: «ای لفظیر آرایت مگم
و شهری که آرنی قصت کرد، ژیر رو نمکم.» 22 اما رو

نابودی سدوم

23 وختی لوط رسی صوغر، هوأ داوبتی. 24 آس
خداوند رو شهزل سدوم و غموزه گوگرد و اگر از جنیم
خداوند از آسمون وارونی، 25 و آشهرل و تموم منطخه
همار و گل مردم شهزل و گل گیال زمین ژیر رو کردی.
26 اما ژن لوط که از دما مهت چم آوشتی پشت سری،
و بیه ستونی از خوا.

27 دم صو، ابراهیم رو هیزگرت و چی هر آ جایی که
دماژن و حضور خداوند هوسیاوی. 28 و ختی و هوأ
طرف سدوم و غموزه و سرتاسر زمین منطخه همار
چم آوشتی، دیتی که ایسک ذا آ سرزمین چو ذلا کوره
مچوآ پلنگ.

29 هر آ جور بی، وختی که خدا شهزل منطخه همار
نابود کردی، خدا ابراهیم آوردی ویری، و ختی، شهزلی
که لوط نوم آن زندگی کردونی ژیر رو میکردی، لوط از
نوم آ هلوکت آوردی درر.

لوط و دتلی

30 آس لوط از شهر صوغر ارهت و چی پلنگ و اگر
دو دتی نوم کوه کمر زندگی کردی، چون که از مین نوم
صوغر زل مچباتی. پس وگرد دو دتی نوم غاری زندگی
کردن. 31 روزی دت گلنگ و گوجرت وتی: «باو ایم پیر
بیه نوم ای سرزمین پیای نیه تا و رسم گل دنیا، وگرد
ایم بسی. 32 بوری تا شراو بیمون باومون، و اگر دی بسیم
تاگه نسلی از باو وژمون باریمون دی.» 33 پس هر آشوا
شراو دان باوا، و دت گلنگ چی، وگرد باو وژی هوسیا،
و لوط حالی یوبتی آو کی هوات و کی هیزگرت. 34 روز
بعدی، دت گلنگ و گوجرت وتی: «دشو م وگرد باوم
هوسیا م. بوری تاگه ایمشوژ شراو بیمون بیبی، آس تو
بچو و اگر دی آو بس تا نسلی از باومون باریمون دی.»

اما نه دېت دام؛ و ژن م بی. 13 و وختی که خدا من آژ مال باوم آواره کړدی، و ژنم ویتم: "خوایي ک بایس در حق م پکاین یسن ک هر جا پچیم، درباره م بوشین: او برا من." 14 پس ابیملیک کاوړل و گال و غلامل و کلفتل گرتی، و ابراهیم بشخیتی، و ژنی سارا و او داتی. 15 و ابیملیک وتی: «ایسن سرزمین م نوا ژو تون؛ هر جا ک پسننت، پمین.» 16 و سارا وتی: «و برات هزار تیک نقره دام. ی نیشون بی گنایي تون نوا چملي گل گسلی ک وگرد تونن؛ تو و لا گل گس تاآنی زین.» 17 آسن ابراهیم لا خدا دعا کړدی، و خدا ابیملیک و ژنی و گل کلفتل شفا داتی تاگه ا دواړه صاحا اولل بین، 18 چون که خداوند آرا خاطر سارا ژن ابراهیم، اولدن گل اهل مال ابیملیک بسنوتی.

و دی هتین اسحاق

21 و اما خداوند هر هن که وئوتی، هت دیان سارا؛ و خداوند آچی که وعده داویتی، آرا سارا انجوم داتی. 2 آسن سارا لمی پر بی و آرا ابراهیم نوم پیری او گری آوردی دی، نوم هر آ وخت که خدا و ابراهیم وعده داویتی. 3 ابراهیم گری وژی که سارا ارانی آوردتی، اسحاق نم نیاتی؛ 4 و ابراهیم گری اسحاق، وختی هشت روژ بی، ختینه کړدی، هن که خدا و او فرمون داویتی. 5 ابراهیم صد ساله بی که گری اسحاق آرا او هت دی. 6 و سارا وتی: «خدا خن زاری آرایم دوړس کړدی، و هر گس پشونایي، م مکأ خن زار.» 7 هم بژ وتی: «کی متونسئی بوئش ابراهیم که سارا اولل شیر مه؟ و ای حال، نوم سین پیری او گری ارانی زائیم.»

هری کړدن هاجر و اسماعیل

8 آسن، طلف گینگ بی او آژ شیر گرتن؛ و نوم روژی که اسحاق آژ شیر گرتیا؛ ابراهیم صور صاب گینگی گرتی. 9 و اما سارا دیتی گری ک هاجر مصری آرا ابراهیم آوردتی، و اسحاق تیز موری؛ 10 پس و ابراهیم وتی: «ای

35 پس آشوایز شراو دان باو ژون، و دت گوچر چی، وگرد او هوسیا؛ و لوط حالی نویبی او کی هوات و کی هیزگرت. 36 آسن هر دو دت لوط آژ باو وژ لم پر بی. 37 دت گینگ گری زائیبی و او مواب نم نیاتی؛ او باو موابیل ایمرورژی. 38 دت گوچریژ گری زائیبی و او بن عتی نم نیاتی؛ او باو عمونیل ایمرورژی.

ابراهیم و ابیملیک

20 آسن، ابراهیم آژ ور و سوی منطخه ینگ بار کړدی و نوم قادیش و شور جاگیر بی و غیره نوم جرار و غریوی زندگی کړدی. 2 و ابراهیم درباره ژنی سارا وتی ک «او خو ه من.» و ابیملیک پاتشاه جرار کل کړدی، سارا ا گرتی. 3 اما شوپی خدا هت خاوا ابیملیک و او وتی: «ایسک آرا خاطر ژنی ک سینت ممرین، آرا ی که آژن میرد دری.» 4 و ابیملیک حالو و سارا نیک نویبی؛ پس وتی: «ای خداوند، یعنی قومی بی گنایي ی هلاک مکاین؟ 5 م ابراهیم و م نوتی: "او خو ه من"؟ و م سارا یژ نوتی: "او برا من"؟ م ای کار و راس دلی و دس پای کړدم.» 6 آسن خدا نوم خاوا و او وتی: «آ، مژنم ک ای کار و راس دلی کړدین، و م بیم ک نوا تونم گرت تاگه وینم گناه نکین. آرا بی ک نیشتم دس پین ق او. 7 پس ایسک ژن آ پیا ابیهما، چون که او پخمبریک، و ارانت دعا مک و زنی ممینین. اما آر ژنی نیاین دما، پزن ک تو و هر گس ا حوز تو بو و یقین ممریت.»

8 دم صو، ابیملیک ژو هیزگرت و گل خدمتکارل وژی هینا کړدی، و گل ای چیل آرا آن تعریف کړدی. آن فر ژلن چی. 9 آسن ابیملیک ابراهیم هینا کړدی و او وتی: «ی چی بی ک ویننوم کړدت؟ چی گنایي و تو کړدوم ک م و مملکت م و گنایي گینگ دچارم کړدین و کارتی کړد ک هوچ گس وگرد م نکړدی؟» 10 و ابیملیک آژ ابراهیم پرسیتی: «چی دین ک هن کارتی کړد؟» 11 ابراهیم جواو داتی: «لا وژم ویتم: "ایز هوچ ترسی آژ خدا نیه، و من آرا خاطر ژنم مکشین." 12 پخیر ی، او ا راس خو ه من و دت باوم،

25 آسَ ابراهیم آرا چه آوایی کِ خدمتکارل آبیملیک آژنی و زور گرتون، آژ آبیملیک گئی کِردی. 26 آبیملیک وتی: «نَمَزْنَم کِی اِی کار کِردیسی. تو و م چی نُوتت و تاگه ایمرورژ اِی چی نَشْتَفْتُوم.»

27 آسَ، ابراهیم کاوژل و گال گرتی و آبیملیک داتی، و آ دوآ وگردد یک هُم پیمونه بین. 28 ابراهیم هفت وُرکِ ما آژ گله چیا کِردی 29 و آبیملیک و ابراهیم وتی: «اِی هفت وُرکِ ما کِ چیا کِردین، آرا چی؟» 30 آو جواو داتی: «اِی هفت وُرکِ ما آژ دسی م قبول ک، تا شاهدی بو آرا آ کِه م اِی چهآ گنیم.» 31 پس وُر پُرشِبع نُوم نیاتی، چون کِه آ دو پیا اِ وُر آرا یک تریکی قسم هُوردن. 32 بعد آژ بَسْتِن آ پیمونه نُوم پُرشِبع، آبیملیک و فرمونده سپاه وُر فیکول، و سرزمین فلسطینتل گل هُوردن. 33 ابراهیم نُوم پُرشِبع ناهالِ گزی کاشتی، و وُر نُوم خداوند، خدآ سَرمِدی، حُوانی. 34 و ابراهیم روژل دریژ نُوم سرزمین فلسطینتل و غَربوی زندگی کِردی.

قربونی کِردنِ اسحاق

22 بعد آژ اِی چیل، خدا ابراهیم امتحون کِردی، و آ وتی: «ای ابراهیم!» ابراهیم جواو داتی: «بلی گوش و فرمونم!» 2 خدا وتی: «گرت اسحاق کِه یکل گرت و آو دوس مَورین، یگر و پچوا سرزمین مَوریا، و آو اِ وُر زو یکی آژ کوهالی کِه وِبینت مَوشم، چو قربونی تموم سوز پیشگشی ک.» 3 آسَ، شَقق، ابراهیم هیزگرت، پالون خَر وُزی بستی و دو نفر آژ نُوگزل وُزی وگردد گری اسحاق گرتی، هیزم آرا قربونی تموم سوز اِشکونی و چی طرف جایی ک، خدا وِبینی وُتوتی. 4 روژ سوَم، ابراهیم چَملی هیزداتی و وُر آژ دور دیتی. 5 آسَ و نُوگرتلی وتی: «هَم هر ایز لا خَر بَمین؛ م وگردد گُر بچیمون وُر، و خدا پُرشِبع، و لا هَم گل باریم دُما.» 6 ابراهیم هیزم قربونی تموم سوز گرتی، نیاتی کول گُر وُزی اسحاق و اِگر و چخوآ گرتی دَس وُر، و هر دِک وگردد یک چن. 7 اسحاق و بُاوی

کلفت وگردد گری یک دیرر چون کِه گُر اِی کلفت وگردد گُر م اسحاق ارث نَموری.» 11 اما اِی چی وُر نظر ابراهیم آرا گری فَر گن هت. 12 اما خدا و ابراهیم وتی: «آرا خاطر گُر و کلفت ناراحت نُو. قِصن سارا و هر چی کِ و تو موشی گوش یگر، چون کِه پَشِت تو آژ اسحاق ماو. 13 آژ گُر کلفت یز قومی ماریم دِی چون کِه اویز پَشِت تون.» 14 پس ابراهیم سَر صو هیزگرت، و نون و مشگ آوایی گرتی و هاجر داتی. آو آنل و کولِ هاجر نیای و آسگ آو وگردد گُر راوانه کِردی. هاجر چی، نُوم بیاون پُرشِبع سرگردون بی.

15 وختی آوآ مشگ تموم بی، هاجر گزی ژیر بته اِی نیای. 16 آسگ و قِد اوشین تیری آژنی دور بی نُوم جایی کِ رُوو وُر کِ آو بی نیست، چون کِه وگردد وُزی وتی: «مِردنِ گِرم نُوم.» و نُوم هر آ حال کِ اِ وُر نیشریایوی، دنگی هیزداتی و گت گری. 17 خدا دنگ گُر شتفتی، و فرشته خدا آژ آسْمون هاجر هِنَا کِردی و آو وتی: «هاجر، چه بیه؟ زَلت نچو، چون کِه خدا دنگ گُر اِ وُر کِ آوس، شِنفتیسی. 18 هیزگر و گُر هیزده، مُحکم و دَس وِیت یگر، چون کِه قومی گلنگ آژنی دُوس مَم.» 19 آسَ خدا چَمَلِ هاجر واز کِردی، آو چ آوایی دیتی. آسَ چی و مشگ آژ او پُر کِردی و گُر داتی. 20 آسَ خدا وگردد آ کُر بی و آو گلنگ بی. آو نُوم بیاون زندگی کِردی و تیرانداز ماهر بی. 21 آو نُوم بیاون فاران زندگی مِکردی و دآبی ژنی آژ سرزمین مصر آرائی گرتی.

عهد پُرشِبع

22 و آ زَمون، آبیملیک و فیکول، فرمونده سپاهی، و ابراهیم وِتِن: «خدا نُوم هر چی کِ آنجوم مَاین، وگردد تون.» 23 ایسک و ایز آرا م و خدا قِسم بَر کِ و م و آوئل و توهلم خیانت نکین؛ بلکه هَن کِ م وگردد تو محبت کِردم تون یژ وگردد م و سرزمینی کِ و آو نُوم غَربوی زندگی مَکِ اِین، هَن رفتار یکِ اِین.» 24 ابراهیم وتی: «قِسم مَرم.»

گُرلِ ناحور

²⁰ بعد از اَبی چَیَل، و ابراهیم خَوَر دان، و تِن: «مِلگه یَزْ اَرَا بِرَاتِ نَاحورِ گُرلی زائِسی:» ²¹ عوص، نُورُنی اَو، و بِرایی بُوز، و قِموتیل، بُاَو آرام، ²² و کِسد و خزو فِلدَاش و یدِلاف و بِتوتیل. ²³ بِتوتیل رِیکَا آوَردی. اَبی هِشت گُر مِلگه اَرَا نَاحور، بِرَا ابراهیم، زائِسی. ²⁴ صِیغه نَاحورِیَزْ که رَثومَه نُم دَاشتی، صَاحاو گُرلی بِی، یعنی طِبیح و جَاحم و تَاحش و مَعَکاه.

فوت کِردنِ سارا

سارا صد و بیس و هفت سال زندگی کِردی؛ **23** یَی سائلِ عُمَرِ سارا. ² و اَو نُومِ قَرِیه آریع کِ جِبرون بُو نُومِ سرزمینِ کنعان مِرد، و ابراهیم چی تاگه اَرَا سارا چَمَرِ پِگری و بُوا گِری. ³ اَس ابراهیم اَز لا مِردی وِزی هِیزگِرت و حِیثِیلَ هِنَا کِردی، و تِی: ⁴ «م و نُومِ هُم و غَریویِ زندگی کِردم و جَاکِبرِ بِیم. تِیکَ زَمِینی اَرَا قُور و نُومِ وِژتُون و مِ بَفروشن تا بِتُونمِ مِردِیه اَز نُوا رُومِ خَاکِ گَم.» ⁵ حِیثِیل و ابراهیم جِواو دان: ⁶ «ای سرور اِیم، قِضَلْمُونِ بِشْتُو. تو و نُومِ اِیم رَهِرِ گِنگِی کِین. مِردی وِژتِ نُومِ بَیترینِ قُورَلِ اِیمِ خَاکِ ک. هُوجِ گَم اَز اِیمِ قُورِ وِژمُونِ اَز تو دَریخِ نِمکِیم کِ مِردِیِ وِژت و خَاکِ بَسپارِین.» ⁷ اَس ابراهیم هِیزگِرت و نُوا مِردمِ آ سرزمینِ، یعنی حِیثِیل، سَر چَمُونِ، ⁸ و اَنَلِ هِنَا کِردی، و تِی: «اَر راضی هِیئُونِ کِ مِردی وِژمِ نُوا رُومِ وِژمِ خَاکِ گَم، پَس تَمنا دِرم و عِفرُونِ گُرِ صَوحَرِ اَرَا مِ سَفارِشِ بَگنِ ⁹ تا غارِ مَکفِیلَه کِ اَز مِلگِی اَس و تَه زَمِینی هَس، و مِ بَفروشی. اِژنی بِنُو تا اَو و تَمومِ خِیمِتی کِ اَرَا قُور، وِرِ نَظَرِ هُم و مِلکِیت و مِ ب.» ¹⁰ و عِفرُونِ لا حِیثِیلِ نِیشْتُو، و اَو نُوا کُلِ حِیثِیلِ کِ و دروازه شَهرِ اَو هِئُون، و ابراهیم جِواو داتی: ¹¹ «نَه، سرورم! قِصَنِ مِنْ

ابراهیم و تِی: «بُاَو؟» ابراهیم جِواو داتی: «تِلی، گِرمِ بُوشِ مَشْنُوم؟» اسحاق و تِی: «یَی اَز آگِر و هِیزم، اَمَا وِرِکِ قَرُبُونِ تَمومِ سوزِ هاکو؟» ⁸ ابراهیم جِواو داتی: «گِرم، خَدا وِرِکِ قَرُبُونِ اَرَا وِزی مَاوِزِی تِیرِ یَک.» اَس هَر دِکِ وِگِردِ یَکِ مَچِیان.

⁹ و خِتی زَسِینِ جَایی که خَدا و ابراهیم و توتی، ابراهیم اِ وِرِ قَرُبُونِگَه دُورَسِ کِردی و هِیزمِ رُومِ اَو چَنِبتی، و گِری اسحاق بَستی، اَو رُومِ قَرُبُونِگَه، دِریژِ کِردی رُومِ هِیزم. ¹⁰ اَس ابراهیم دَسی دِریژِ کِردی و چَخُوا گِرتی تا گِرِ وِزی قَرُبُونِ کِ. ¹¹ اَمَا فرشته خَداوند اَز اَسْمُونِ اَو هِنَا کِردی و تِی: «ابراهیم! ابراهیم!» جِواو داتی: «تِلی، گِوش و فرمونم!» ¹² فرشته خَداوند و تِی: «دَس رُومِ گُرِ دِریژِ نَک و کَاری وِیَبِی نِیاشْتوت! اِیسَکَ مَزِیمِ که تو اَز خَدا رَکَتِ مَچِو، چون که گِرت، ا، یَگَونَه گِرت، اَز مِ دَریخِ نَکِرد.» ¹³ ابراهیم سَر هِیزداتی و سِیلِ کِردی و پَشتِ سَری وِرنِ دِیتی که شَاخِلی نُومِ بَته اَبی گِیرِ کِردو تِی. ابراهیم چی، وِرنِ گِرتی و اَو اِ جَلا گِری، چُو قَرُبُونِ تَمومِ سوزِ قَرُبُونِ کِردی. ¹⁴ پَس ابراهیم وِرِ «خَداوندِ مَاوِزِی تِیرِ یَک» نُومِ نِیاتی. و تا اِیمِروژِی مَوشِن: «رُومِ کِوهِ خَداوند، مَاوِزِی تِیرِ یَک.»

¹⁵ فرشته خَداوند گِی دَومِ ابراهیمِ اَز اَسْمُونِ هِنَا کِردی ¹⁶ و تِی: «خَداوندِ مَفرمای: و ذَاتِ وِژمِ قَسم، چون که اَبی کَازِ کِردین و گِرت که یَکَلِ گِرت، دَریخِ نَکِرد، ¹⁷ مِ حَکَمَنِ پَریکِیتِ مَم و مِ حَکَمَنِ پَشتِ چُو آسارِلِ اَسْمُونِ و چُو شِئَلِ لُوا دِریا فِرِ مَگَم و پَشتِ تو شَهرِلِ دِشْمَنَلُونِ مَگِرِن، ¹⁸ و اَرَا خَاطِرِ پَشتِ تو گِلی قَومَلِ زَمِینِ پَریکَتِ مَگِرِن، چون که و قِصَنِ مِ گِوشِ گِریَن.» ¹⁹ اَس ابراهیم لا نُوکِرَلِ وِزی گِیلِ هُورَدِی دُما، و اَنِ هِیزگِرتِنِ وِگِردِ یَکِ چَن شَهرِ بِیْرَشِیع. و ابراهیم نُومِ بِیْرَشِیعِ زَندگی کِردی.

کردی، آرآیم قسم هُوردی ک، "ای سرزمین و پشت تو مَبَشخَم"، او فرشته وژی نوا نوا تو کِل مَک تا آژ وِر زنی آرا گِرم بگِریں. ⁸ اما آر آژَن حاضر ناو وگِرد تو و ایز بای، اسن آژ قِسمی کِ آرا م هُوردِت بی تآنی زین، فَحَط کُرم و وِر اِرنگِردن. ⁹ اسن خادم دَس وژی ژیر زُن اربایی هیشتی، و آرا ای چی آرا او قِسم هُوردی.

¹⁰ اسن خادم ده شتر آژ شترل اربایی گِرتی و هین ی که هدیلِ جُورواجُور خیمتی آژ جُونِم اربایی وگِردی بیتی، گت ری، و شهر ناحور و آرام نهرین چی، شهری کِ ناحور و او زندگی مَکردی. ¹¹ ایواز وخت، وختی که ژئل آرا کیشان او مَهَتِن، دیرر او شترلی نزدیک چه او آ شهر دیرر و زانی نیشونی. ¹² وتی: «ای خداوند، خدای سرورم ابراهیم، ایمرؤژ مَن حاجت راوا پک، و حق سرورم ابراهیم محبت وِرِت نیشون ب. ¹³ ایسک م نزدیک ای گنی او هوسپام، دتل مردم ای شهر آرا او کیشان مان دیرر. ¹⁴ امیدوارم کِ وختی و دتی بوشم: "لفط کِ کوزل وِرِت باز هوار تاگه بَرَم"، و او بوشی: "بَر، و شترلیت بَر آوا مَم"، او هر آدِت بُو کِ آرا خادمیت اسحاق قِسمتی کردین. هُن مَفهیم کِ محبتت و سرورم نیشونه ماین.

»

¹⁵ نواتر آژ آن کِ قِصلی تموم بُو، ریکا گوزه آر کول هت. او دِت بَتوئیل، کُر مِلگه بی، و مِلگه زَن ناحور، پرا ابراهیم بی. ¹⁶ آژَن جال جوا، فَر خوشگل بی و دتی بی، دَم بخت، و پبایی وگِرد او هُمسَتر نوی. او و گنی هوار چی و کوزل وژی پَر کردی، هت پلنگ. ¹⁷ خادم و دو و ملاقات او چی و وت: «لفط کِ تکی او آژ گوزات و م ب تاگه بَرَم. ¹⁸ دِت وتی: "بَر، سرورم." و هر آزای گوزه ای و زو دَس وژ نیای هوار و او او داتی. ¹⁹ وختی او داتی و او تموم بی، وتی: «آرا شترلیت بَر او مَکیشم تا سپر وِرَن او بَرَن. ²⁰ اسن هر آزای کوزایی نوم حوض حالی کردی و دواره و سَو چه نیار دُ تاگه او بکیشی. او آرا کِل شترلی او کیشاتی. ²¹ آ پیا هوج نموتی و وق بردنی او تا بزنی یعنی خداوند او و سقری کام راوا کردیسی یگاه نه.

پشنو؛ م آزمین و تو مَبَشخَم و غاری کِ نوم آوس و تون مَم. م او نوا مردم وِرِم مَم بینت. مردپی وِرِت خاک ک. ¹² ابراهیم دواره نوا مردم آسرزمین سَر چُمونی ¹³ و لا نوا آن و عِفرون وتی: «تمنا دِرِم قِص مَن پشُنوین. م خیمت زمین مَم. او آژ م قبول ک تاگه مردی وِرِم ! وِر خاک گم. ¹⁴ عِفرون و ابراهیم جواو داتی: ¹⁵ «ای سرورم، قِص مَن پشنو. خیمت زمین چوارصد نقره ن، اما قابلیت زنی؟ مردپی وِرِت خاک ک.» ¹⁶ ابراهیم قِص عِفرون قبول کردی و خیمتی کِ او و نوا حیثیل و زان آوردتی، یعنی چوارصد مثقال نقره اندازه و لا بازگوتل باب بی آرا او کیشاتی.

¹⁷ پس صحاوحو زمین عِفرون کِ نوم مَکفیله و نزدیک ممری بی، یعنی زمین و غاری کِ نوم آوس وگِرد کِل دارلی کِ و دورور آزمین بی، ¹⁸ و حضور کِل حیثیلی کِ و دروازه شهر هتُون، و ابراهیم واگذار بی. ¹⁹ بعد آژ ن، ابراهیم زنی سارا نوم غار زمین مَکفیله و نزدیک ممری، کِ هر آجبرون، نوم سرزمین کنعان خاک کردی. ²⁰ آسگ، آزمین وگِرد غاری کِ نوم او بی، آرا فور آژ طرف حیثیل و ابراهیم واگذار بی.

اسحاق و ریکا

24 و اما ابراهیم پیر بُو، و خداوند او نوم کِل چی بَرکت داویتی. ² اسن، ابراهیم و خادم وژی کِ گینگ مالی او و کِل دارایی ابراهیم ژیر دَس او بی، وتی: «دَس وِرِت ژیر زین م بیل، ³ تا تون و خداوند، خدای آسْمون و خدای زمین قِسم بَم کِ آرا گِرم زنی آژ دتل کنعانیل، کِ و نوم زندگی مَم، نگرین، ⁴ بلکه و آبادی م و لا قوم خوبشلم بچین و آرا گِرم اسحاق زنی بگِریں.» ⁵ خادم و او وتی: «شایت آژَن حاضر ناو وگِرد م و ای سرزمین بای. یعنی باپس گرت و مملکتی کِ آژنی هتین بَأرم؟» ⁶ ابراهیم و او وتی: «ناخ کِرم ! وِر اِرگِردنی! ⁷ خداوند، خدای آسْمون، کِ مَن آژ مالی بَأوم و آژ سرزمین قوم خوبشلم آورد دیرر، و قِص گِردم

کام راوا مک، تا ژنی آرا کُرم اژ طایقم و اژ خاندون باؤم یگرین. 41 آس وختی لا طایقم پچین، و آن ن ا ک ژنی و تو بن، تو اژ قسم م مُعاف موبین. آ، تئبا و ای جُور اژ قسَم م مُعاف موبین.

42 «ایمروژ و سر آ گنی هتیم و ویم: "ای خداوند، خدای اربایم ابراهیم، امیدوارم کِ مین و سقری کِ هتیم حاجت راوا کِ این. 43 ایسک و سر ای گنی هوسیاَم؛ آر دنی آرا اژ کیشانِ بای دیر و م وگرد اژ بوشم: "لُفت کَ تکی آو اژ گوزات و م پ تا برم، 44 و آو بوشی: "بَر، و آرا شترلیژ اژ مکیشم" آس آو هر آرنی بو کِ خداوند آرا گر اربایم وعده داسی.

45 «قبل اژ ئی که قِصلی کِ نُوم دلم ویم تموم بو، ریکا گوزار کول هت دیر، و نُوم گنی هوار چی، و آو کیشانی، و م و آو ویم: "لُفت ک و م اؤ پ تا برم." 46 آو هر آرای گوزه ای اژ کول وژی آوردی هوار و وتی: "بَر، و م و شترلیژ اژ مَم." آس آو هوردم و آو و شترلیژ آو داتی. 47 اژنی پرسیم: "دب کین؟" وت: "دب پتوئیل، گر ناحور کِ ملگه آو آرنی زائیتی." پس حلقه و پتی و دستبَل و دسلی آو شتم. 48 آس چمیم و خداوند پرسیم. و خداوند، خدای اربایم ابراهیم بمارک خُوانیم کِ مین و ری دُوس زهنمونی کِردوتی تا دب برا اربایم آرا گری یگرم. 49 ایسک و بییم بوشیت آیا مه تون و اربایم محبت و وفاداری نِشون بیئون؟ و آر نه، و بییم بوشیت تاگه و دسی راسی یاگه چپ یکلأم ری.»

50 لابان و پتوئیل جواو دان: «ای چی اژ جُونم خداوند؛ وگرد تو خُو یاگه گن نمتونیم بوشیم. 51 ایسک ریکا حاضر! آو یگر و بچو تا ژنی گر اربایت بو، هر ای جُور کِ خداوند فرماشت کِردیتی.»

52 وختی که خادم ابراهیم قِصل اَنل شتفتی، و حضور خداوند سر و زمین نیاتی. 53 آسگ رُز زیوژل طلا و نقره و کِراسلی آورد دیر و اَنل و ریکا پیشکش کردی؛ و هدیل گِرنیژ و پرا و دا آو داتی. 54 آس وژ و پبالی کِ وگرد آو بین هورْدن و نوشین و شو! وِر سُر کِرد. دم صو وختی

22 وختی که شترل اژ آو هورْدن هوسیان، آ پیا حلقه طلائی و وژن نیم مثقال و دو دستبن طلا و وژن ده مثقال، آورد دیر 23 و پرسیتی: «و م بوش دب کین؟ آیا نُوم مال باؤت جایی آرا ایم هس تا شو! وِر سر کیم؟» 24 جواو داتی: «م دب پتوئیل، گر ملگم کِ آو آرا ناحور زائیتی.» 25 و همیژ وتی: «ایم گه اُ عِلَف فِرایِ دریم، و همیژ جایی تاگه شو وِر سر کِ این.» 26 آس آ پیا چی، و خدا پرسیتی، 27 وتی: «بمارک بو خداوند، خدای سرورم ابراهیم، کِ محبت و وفاداری وژی اژ سرورم دریخ نِکِردیتی. و همیژ آرا م، خداوند مین و ری مال قوم خویش سرورم زهنمونی کِردیتی.»

28 پس دب نیار دُا و اهل مال دایی درباره ای چی خُور داتی. 29 ریکا پرایِ لابان مُم داشتی. آو و دُا هت دیر و لا آ پیا و سر گنی چی. 30 لابان وختی حلقه و همیژ دستبَل و دسَل خُو ه ای دیتی، و قِصل خُو ه وژی ریکا شتفتی کِ مُوتی آ پیا هُن و م ویتسی، لا آ پیا چی، و آو لا شترل و سر گنی هوسیاوی. 31 لابان وتی: «بُوری، ای بمارک خداوند. آراچ هوسیاوین دیر؟ م مال، و همیژ جایی آرا شترل، حاضر کِردم.» 32 پس آ پیا چی نُوم مال، و لابان شترل واز کِردی، و گه و عِلَف و آن داتی، و آو آرا ششْتین بالی و پال گسلی کِ وگردی بین آوردی. 33 آس نون نُوا آو هیشتین، اما آو وتی: «تا آ چی کِ بایس بوشم، نُوشم، چی نِمَرم.» لابان وتی: «بُوش.»

34 پس آو وتی: «م خادم ابراهیم. 35 خداوند اربایم فِز بَرکت داسی آو پبایی گینگ بیه. و آو گله آل و رعتل، نقره و طلا، نُوگرل و کلفتل، شترل و خِزل داسی. 36 سارا، ژن اربایم، نُوم پیری گری آرا اربایم آوردی، و اربایم هر چی کِ دیری داسی گِر وژی. 37 و اربایم مین قسَم داسی و ویتسی: "آرا کُرم ژنی اژ دتل کنعانیل، کِ نُوم سرزمین زندگی مگم، نگر، 38 بلکه لا خاندون باؤم و طایفه م بچو و اژ آن ژنی آرا کُرم یگر." 39 آس و اربایم ویم: "شایت اژن وگرد م نای." 40 جواو داتی: "خداوند، کِ اژ نُر آو چم، فرشته وژی وگرد تو کِل مک و تون نُوم سقرت

و اسحاق داتی. 6 اما و کُرل ژَنَل صِبغِه اِی وَزِی خِلات داتی و اَن نُوَم رَمون زنی بی اِن وَژ آژ لا کُری اسحاق و سرزمین مشرق کل کیردی. 7 روژل زندگی ابراهیم صد و هفتاد و پنج سال بی. 8 ابراهیم هِناسی آخِر وَزِی کیشیتی، اَو وختی که حُو پیر بی و سالی عُمَر عَزتَداری کامل بی مرد و چِی تَر قوم وَزِی. 9 کُرلی اسحاق و اسماعیل اَو نُوَم غارِ مَکفیلَه، نُوَم زمین عِفرُون که کُر صوَحِرِ حیثی بی، رُوَرُو مِلِک قَمری نیانِ خاک، 10 نُوَم هر آ زمینی که ابراهیم آژ حیثیل خُزوتی. 11 وِر ابراهیم لا ژنی سارا خاک بی. 11 بعد آژ مردن ابراهیم، خدا کُری اسحاق بِرکت داتی و اسحاق نُوَم بِیْرلِجی رُی جاگیر بی.

کُرل اسماعیل

12 یَسَ تاریخچه دودمون اسماعیل کُر ابراهیم، کِ هاجرِ مصری، کلفت سارا، آرا ابراهیم زائیتی. 13 و یَسَ نُم کُرل اسماعیل کِ پِشت سَر بِک و دی هَتین: نیابوت نُوَرنی اسماعیل، و قیدار و آدینیل و مِباسام 14 و مِشمام و دومه و مَسا 15 و حَدد و تیما و بطور و نافیش و قِدَمه. 16 یانن کُرل اسماعیل، و یَسَ نُمِل اَن طَبیق داهائل و محل مَن، دوازه رهبر طَبیق طابِقِل اَن. 17 روژل زندگی اسماعیل صد و سی و هفت سال بی. اَو هِناسی آخِر وَزِی کیشیتی مرد و چِی تَر قوم وَژ. 18 آوَلل اَو آژ حویله تا شور، که وَ نَزبِکی مرز مصر، و نُوا ربی آشور، جاگیر بین. و اَن نُوَم دشمنی وَگِرد کُل بِرال وَژ زندگی مَکِردن.

یعقوب و عیسو

19 یَسَ تاریخچه دودمون اسحاق کُر ابراهیم: ابراهیم بُوَ اسحاق بی، 20 و اسحاق چل ساله بی که ریکا، دِت پتوتیل ارامی، اهلِ قَدان آرام حُوَه لابان ارامی هواستی. 21 اسحاق آژ ژنی لا خداوند دعا کیردی، چون که آو اولدار نمیا. خداوند دعای اسحاق قبول کیردی و ژنی ریکا لمی پَر بی. 22 طَلَل نُوَم لَم ریکا نزاع مَکِردن و ریکا وتی:

هیرگرتن وتی: «مَن وَسُو اربابمِ راوانه کیئون.» 55 اما پرا و دالا ریکا ویتن: «دِت دَه رُوژی وَگِرد اِیمِ بِمینی و آسگِ راوانه بُو.» 56 اما خادم و اَن وتی: «مَن مائل نَکن چون که خداوند مَن و سَفَرَم حاجتِ راوا کِردیتسی. راوانم گن تاگه لا اربابمِ بِچم.» 57 ویتن: «بیل و دِت بُوشیم و آژ دَم وَزِی بِشْتوایم.» 58 اَسَ ریکا هِنَا کِردن و آژنی پِرسین: «آیا وَگِرد اِی پیا مَچین؟» وتی: «مَچم.» 59 اَسَ حُوَه اَ ریکا وَگِرد دای، و خادم ابراهیم و پِیالی راوانه کِردن. 60 و ریکا بِرکت دان و اَو ویتن:

«ای حُوَه اِیم، اُمیدواریم کِ دالا

هزائون هزار اول بُواین؛

اُمیدواریم کِ نسلی تو دروازل دِشْمَنلُون بِگِرن.» 61 اَسَ ریکا وَگِرد کلفتلی هیزُ گِرت، و سوار شترلُ بین، آژ تَر اَ پیا چن. هُن اَ خادمِ ریکا گِرتی و چی. 62 و اما اسحاق آژ بِیْرلِجی رُی کُل هُوَردوتی و نُوَم نِگبِ زندگی مَکِردی. 63 رُوژی وختِ هُوَآر زَرده، اسحاق آرا فِکِر کِردن و بیابون چُو. اَو سَر وَزِی هیزداتی، دیتی کِ ایسکِ شترلی مان نَزیک. 64 ریکا کُز سَری هیزداتی و وختی اسحاق دیتی، آژ شتری هَت هُوَآر 65 و خادم وتی: «اَ پیا کیه کِ نُوَم بیابون و نُوا اِیمِ مای؟» خادم جِواو داتی: «سرور مین.» اَسَ ریکا نِقاو وَزِی گِرتی و نُوَم رُو وَزِی پُوشونی. 66 اَسَ خادم، هر اَ چی کِ کِردوتی و اسحاق واژگفت کِردی. 67 اَسَ اسحاق ریکا نُوَم چائِر دای سارا پردی، و اَو و ژنی گِرتی و دل بَسْتی ببینی. پس اسحاق بعد آژ مردن دای اِیمِ گِرتی.

مردن ابراهیم

25 ابراهیم ژنی تِرک گِرتی کِ نُمی قَطوره بی. اَو زمران و بُقشان و مِدان و مِدیان و بِشَباق و شِواح آرا ابراهیم زائیتی. 3 بُقشان، صبا و دِدان آوردی. کُرل دِدان، آشوریم و لِطوشیم و لِئومیم بین. 4 کُرل مِدیان، عَقَه و عِیفر و خَنوخ و اَبِیداع و اِلداعَه بین. یان کُل آوَلل قَطوره بین. 5 ابراهیم هر چی کِ داشتی

وَعَدَهُ خُدا وَ اسحاق

26 آسَن نُوْمِ آ سرزمینِ قحطی بی، بخیر آژ آ قحطی که دُمَازَن و رَمونِ ابراهیم گُتْأ. و اسحاق و جرار لا اَبیملیک پاتشاهِ فلسطینیل چی. 2 خداوند و اسحاق ظاهر بی و فرماشت کردی: «و مصر نَچو بلکه و سرزمینی کِ م و تو موشم بَمین. 3 و آ دیار و غریوی زندگی کَ و م هامَ گرد تو و بَرکت مَم بینت؛ چون که گلِ اِبی سرزمینلَ و تو و پشت تو مَم و قَسَمی کِ آرا بَأوت هُوردَمَ آنجومَ مَم. 4 پشت تو چُو آسازلَ آسَمونِ فِر مَگم و گلِ اِبی سرزمینلَ و آن مَم و آرا خاطرِ پشت تو گلِ قوملِ زمینِ بَرکت مَگرن، 5 چون که ابراهیم و دنگ م گوش گرتی و دستوزلم و فرماشتلم و قانونلِ مینِ نِگداری کِردی.»

6 پس اسحاق نُوْمِ جرار مَن. 7 وختی که پِیالِ وِر آژ اسحاق دربارهِ رَنی پرسینِ وتی: «آو خُوَه مینَ،» چون که زَلِچتی بُوشی: «رَنی مینَ،» چون وگِردِ وژی وتی «ناخُ پِیالِ ایزِ مینِ آرا خاطرِ ریکا بَگدین، چون که آو خوشگل.» 8 بعد آژ ی که اسحاق رَمونِ فِرایی ! وِر سَر کِردی، رُوژی اَبیملیک پاتشاهِ فلسطینیل آژ پنجرایی نُوْمِ دَر سِیل کِردی و دبتی کِ اسحاق وگِردِ رَنی ریکا شُوقِ مَک. 9 آسَن اَبیملیک اسحاق هِنَا کِردی و وتی: «پس آو رَنی نون!» ایسَ کِ هُنَسَ آراچِ ویت: «حُوَامَ؟» اسحاق جِواو داتی: «چون که ویتَمِ ناخُ آرا خاطرِ آو گِیئونم آژ دَس بَم.» 10 آسَن اَبیملیک وتی: «یِ چَ کاری کَ وگِردِ اِیمَ کِردین؟ شایتِ یِکی آژ مردم وگِردِ رَنت هُمبستر بُو، و آسَن اِیمَ گُنابارَ مِیابیمون.» 11 پس اَبیملیک و گلِ مردم فرمون داتی: «هر گَس و اِبی پِیا و رَنی دَسِ دِریژ کِ، و یقین گُشته ماو.»

«یِ دِبی چَ بی که و سِرِم هَت؟» پس آرا آو آژ خداوند پرسیتی. 23 خداوند و آو وتی:

«دو قوم نُوْمِ لِمِ تونن و دو ملت آژ لِمِ تو جِیا ماو؛ یِکی زوردارتِر آژ آ یِکی ماو، و گلنگ، گوچَر خدمت مَک.» 24 و وختی وختِ زائین ریکا رَسی، ایسَک لُفونی اَلَمی بیتی. 25 اَوَلین سُرپوس هَت دِرر و تمومِ بدنِ چُو پوس، گُلکین بی؛ آرا اِبی خاطرِ آو عیسو نُمِ نیان. 26 بعد آژ آو پِراپی هَت دی، جُوری که پاشتی عیسو گِرتوئی دَسی؛ آرا اِبی خاطر، آو یعقوب نُمِ نیان. رَمونِ و دی هَتینِ آن، اسحاق شَص ساله بی. 27 آسَن، آ دو کُر گِلنگ بین؛ عیسو شکارچی ماهر و پِیلا بیاون بی، ولی یعقوب پِیای ساکت و چائرنشین بی. 28 اسحاق عیسوا دوس داشتی چون که آژ گوشتِ شکار آو مهوردی، اما ریکا یعقوب دوس میاشتی.

عیسو

29 رُوژی یعقوب سرگرمِ آس دُوُس کِردن بی که عیسو شَلِ شَگت آژ بیاون هَت. 30 و یعقوب وتی: «بیل گمی آژ اِبی آس سَر تِرم چون که دی گِیبونی آرآنم نَمَتی!» آژ اِبی خاطرِ که آو آدوم نُمِ نیان. 31 یعقوب جِواو داتی: «اَوَل حَقِ نُوْرُنِ وِرْت و مِ بفروش.» 32 عیسو وتی: «ایسَک، مِ دِرم مِرم. حَقِ نُوْرُنِ چَ فایده آرآنم دِری؟» 33 اما یعقوب وتی: «اَوَل آرآنم قَسَم بَر.» پس آرا آو قَسَم هُوردی و حَقِ نُوْرُنِ وِزی و یعقوب فِرُوئی. 34 آسَن یعقوب نون نُوژی آو و عیسو داتی. عیسو هُورد و نُوشتی و آسَگ هیزگرت و چی. هُنَ بی که عیسو حَقِ نُوْرُنِ وِزی خِوار کِردی.

نیاشتو، هُنْ كِ ايمَ ضَرْدَى وَ تَو نَرَسُونُمُونْ، وَ وَگَرْدِ تَو
بِخَيْرِ اَزْ خَوَابِي رِفْتَار نَكِرْدُمُون وَ تَوْنْ وَ سَلَامَتِي رَاوانه
كِرْدِيم. وَ ايسَكْ تَو بَمَارَكِ خَدَايِن. «30 اَسَ اسحاق
مِثْمُونِي اَرَا اَنَنْ كِرْتِي، وَ اَنَنْ هُوَرِدِن وَ نُوشِيَن. 31 دَمِ صَو،
شَقَقْ هَبَزْ كِرْتِي اَرَا يَكْ تِرَكِي قَسَمْ هُوَرِدِن، وَ اسحاق
اَنَلْ كِلْ كِرْدِي وَ سَلَامِي چِن. 32 نُوْمْ هَر اَرُوْرَ خَدَمْتَكَاْرَلِ
اسحاق لا اَو هَتِن وَ دَرِبَارَه چَه اِي كِ كُنُون اَو خَوَرِ دَا،
وَتِن: «اَو پِي يَامْ كِرْدَا!» 33 اسحاق اَ چَه اَشْبَع نُم نِيَانِي، وَ
اَ شَهْرَ تاگه ايمروژ پُرِشْتَع نُمِي مُوشِن.

34 وختي كه عيسو چل ساله بي، يهوديت ديت بئيري
حيتي، و هم يَز بَسِمَ ديت ايلون حيتي و زُني گرتي. 35 و اَ
دوا زندگي و كام اسحاق و ريكا كِرْدِن رَاَرِ مَار.

بِرَكْتِ اسحاق و يعقوب

27 وختي اسحاق پير بي و چَمَلِي اَز تاري
نِمْتُونَسْتِي بُونِي، كُرْ كِنْگِي عيسوا هِنَا كِرْدِي
وَ اَو وْتِي: «اي كُرْم»، جِواو داتِي: «لببكا!» 2 اسحاق
وْتِي: «ايسك م پير بيم و روژ مردن وِرم نِمَزْنِم. 3 پس
ايسك تيركُمُون وِرت پيگر بچوا بياون و چي آرآنم شكار
ك، 4 و خوراك خوش طعمي اَجُوْر كِ دوسن مَورم آرآنم
دُوْرُس كَ وَ اَو وَ لا م بار تا بَرِم وَ كِيُونَم نُوَاتِر اَز مَرْدِنِم
بِرَكْت بيه تو.»

5 وختي اسحاق وگردد گري عيسو قِصَن مُوتِي، ريكا
شِنْفَتِي. وختي عيسو و بياون چي تا شكار ك، باري، 6 ريكا
وَ كُرِي يعقوب وْتِي: «مِ فَضَلِ بُاَوْتِ شِنْفَتِي كَ وَ بَرَات
عيسو وْتِي: 7 «آرآنم شكارِي بار وَ خوراكِي خوش طعم
آرآنم دُوْرُس كَ تاگه بَرِم وَ نُوَاتِر اَز مَرْدِنِم وَ حَضُورِ
خداوند بِرَكْت بَمَ تو.» 8 پس ايسك كُرْم، فَصَن مَن وَ اَجِي
كِ وَ بِيْنَتِ مِوشِمِ گُوشِ پيگر. 9 بچوا لا ساوَل وَ دو گِله
كَ اَرِي خُو اَرَا مِ بار، تاگه اَرَا بُاَوْتِ خوراكِي خوش طعم،
هَر اَجُوْر كِ دوس دِرِي، دُوْرُس كَم. 10 وَ تَو اَو لا بُاَوْتِ
بُ اَر تا بَرِي، وَ نُوَاتِر اَز مَرْدِنِي بِرَكْت بيه تو.» 11 يعقوب
وَ دَايِي رِيكا وْتِي: «اَمَا بَرَامِ عيسو پِيَايِي پَرْمُوا وَ مِ پِيَايِي

12 اَسَ اسحاق و كِشت كِرْدِن اَز مِزِنِ مَشْغُولِ بِي وَ هَر
اَ ساله صَدِ بَرَابَرِ دِرُو كِرْدِي، چُونِ كِه خَدَاوَنَدِ اَو بَرَكْتِ
دَاتِي. 13 اَ پِيَا ثِرَوْتَمِنِ بِي وَ هَر رُوژ بِيَشْتِرِ پِيَايِ بِي تاگه اَي
كِه پِيَايِي فِرِ ثِرَوْتَمِنِ بِي. 14 اَو گِله وَ كَاوَزَلِ وَ خَدَمْتَكَاْرَلِ
فِرَايِي دَاشْتِي اَجَن كِ فِلَسْطِينِيَلِ وَ اَو حَسُوا هَت. 15 پس
گِلِ چَه لِي كِ خَدَمْتَكَاْرَلِ بُاَوَايِي نُوْمِ رَمُونِ بُاَوِي اِبْرَاهِيمِ
كُنُون، بَسْتُون، وَ اَز خَاكِ پَر كِرْدِن. 16 اَسَ اَبِيْمِيَلِكِ وَ
اسحاق وْتِي: «اَزْ لا ايمَ بچو چُونِ كِه اَز ايمَ فِرِ زوردارتِرِ
بِيَن.»

17 پس اسحاق اَز وِرِ چِي وَ نُوْمِ دَرَه جِرار چَايِرِ دَاتِي، وَ
اَ وِرِ جَاگِرِ بِي. 18 اسحاق چَه لِي كِ وَ رَمُونِ بُاَوِي اِبْرَاهِيمِ
كُنُون وَ فِلَسْطِينِيَلِ بَعْدِ اَزْ مَرْدِنِ اِبْرَاهِيمِ اَنَلْ بَسْتُون، اَزْ
نُو وَاز كِرْدِي وَ اَنَلْ وَ هَر اَ نَمَلْ كِ بُاَوِي وَ اَنَنْ نِيَاوَتِي،
نُمِ نِيَاقِي. 19 خَدَمْتَكَاْرَلِ اسحاق نُوْمِ اَ دَرَه چَه كِنِن وَ اَ وِرِ
وَ اَو رَسِي. 20 اَمَا شَاوُنَلِ جِرار وَگَرْدِ شَاوُنَلِ اسحاق بِيَنِ
جَنگِ، وَ تِن: «اِي اَو هِن ايميه!» پس اَ چَه، عِيسَقِ نُوْمِ
نِيَاقِي چُونِ كِه سَرِي جَنگِ كِرْدِن. 21 اَسَ چَه اِي تِرَكِ كِنِن،
اَمَا وَ سَرِ اَوِيژِ نَزاعِ كِرْد: اَسَ اَو سِطَنِ نُوْمِ نِيَاقِي. 22 وَ اَزْ
وَرِيژِ بار كِرْدِي چِي، چَه اِي تِرَكِ كِنِي وَ دِي سَرِ اَو نَزاعِ
نَكِرْد. پس اَو رِحوبوتِ نُوْمِ نِيَاقِي وْتِي: «ايسك خَدَاوَنَدِ
اِيْمَلْ بِرَكْتِ دَاسِي وَ اِي سَرْمِزِنِ فِرِ مِوِيْمُون.»

23 اَزْ وِرِ اسحاق وَ پُرِشْتَعِ چِي. 24 وَ هَر اَ شو
خَدَاوَنَدِ اَو ظَاهِرِ بِي وَ فَرْمَاشْتِ كِرْدِي: «مِ خَدَا لا بُاَوْتِ
اِبْرَاهِيمِ. زَلْتِ نَجُو، چُونِ كِه مِ وَگَرْدِ تَوْنِم؛ اَرَا خَاطِرِ
خَادِمِ اِبْرَاهِيمِ تَوْنِ بِرَكْتِ مَمِ وَ نَسِلَتِ فِرِ مَكَم.» 25 پس
اسحاق اَ وِرِ مَذْبَحِي بَنَا كِرْدِي وَ نُوْمِ خَدَاوَنَدِ خُوَانِي. اَو
چَايِرِ وِژِي اَ وِرِ اَوْشِي، وَ غَلَامَلِي اَ وِرِ چَه اِي كِنِن.

26 رُوژِي اَبِيْمِيَلِكِ، وَگَرْدِ اَحْوَزَاتِ، يَكِي اَز يازلي، وَ
فِيكُولِ فَرْمُونَدِه سِيَاهِي، اَزْ جِرار لا اَو هَت. 27 اسحاق اَزْ
اَنَ پَرَسِيَتِي: «اَرَاچِ وَ لا مِ هَتِيْتُون، وَ اَي كِه وَگَرْدِ مِ دَشْمِنِي
كِرْدِنُون وَ مَن اَزْ لا وِژُونِ رَمُونِتون؟» 28 جِواو دَان: «ايمَ
وَ اَشْكارا مُونِمِ كِ خَدَاوَنَدِ وَگَرْدِ تَوْن؛ پس وَ تِنِمِ قَسْمِي
وَ نُمِ ايمَ وَ تَو بُو پِمُونِي بُ اَنِم، 29 تاگه اَرَا ايمَ گِي رَاوَاتِ

28 خدا اژ یخ آووی آسمون و فزهونی زمین

و اژ فزهونی گینم جو و شرانو

تازه وینیت بېشخی.

29 قومل وینیت خدمت بگن

و طایقل و نوات سر بچمین؛

و برالت سروری بکاین،

و کزل دات تون نعظیم گن.

لعنت بی بو هر گس ک تو لعنت بی ک

و بمارک بو هر گس ک تو برکت پ.

30 آسگ که اسحاق برکت دان یعقوب تموم کردی،

و محض ی که یعقوب اژ لا باوپی چی، برایی عیسو اژ

شکار هت دما. 31 اوپژ خوراکي خوش طعم دُورس کردی

و او ولا باوپی آوردی. و او وتی: «باوم هیزگری و اژ شکار

گری تری تا گیبونن وینیت برکت پ.» 32 باوپی اسحاق

و او وتی: «تو کین؟» عیسو جواو داتی: «م نوزنی تو

عیسوام.» 33 اسحاق هت ریک وتی: «پس او ک بی ک

شکاری آراینم آوردی؟ نواتر اژ هتین تو گل او هوردم و

او برکت دام؛ ا، او بمارک مو!» 34 عیسو وختی قصل

باوپی شفتی، ترات کلنگ و فز تلی کیشیتی و باوپی وتی:

«باوم، من، من یژ برکت پ!» 35 اما اسحاق وتی: «پرات

و حق بازی هت و برکت تون گرتی.» 36 عیسو وتی: «و

دورسی ک نوم او یعقوب. چون که دو گل فینم داتی: اول

حق نوزنی من گرتی و ایسک یژ برکت من گرتیسی.» 37 اسحاق

پرسیتی: «یعنی هوچ برکتی ارا م نیشیت؟» 37 اسحاق

و عیسو جواو داتی: «او سرور تو کردم و گل براتی

خدمتکارل او کردم، و اگرد گینم جو و شرانو تازه او روزی

بشخیم. پس ای گیم ارا تو چ متونم بکم؟» 38 عیسو

و باوپی وتی: «باو یعنی تنبا هر ای ی برکت داشتن؟

من یژ، ای باو، برکت پ، من یژ.» و عیسو و دنگ پلنگ

بیه گری.

39 آس باوپی اسحاق او جواو داتی، وتی:

«مال تو اژ فزهونی زمین دوز ماو

و دور اژ یخ آووی آسمون اژ پلنگ.

گوسم. 12 شایت باوم دس بی ق م ک ور نظری هُن بو

ک و او تیز مورم و لعنت بی و جا برکت ارا وژم بخرم.»

13 دابی و او وتی: «گرم، لعنت بی تو ارا م بو. فخط

قِص من گوش بگر، بچو و آتل آراینم بار.» 14 آس چی

و گرتی، لا دابی آوردی و ریکا خوراکي خوش طعم، هر ا

جور ک باوپی دوس میاشتی، دُورس کردی. 15 آس ریکا

بیتین کراس گر کلنگ وژی عیسوا ک لا او نوم مال بی،

گرتی و کرد و یعقوب گر گوجرتیتر. 16 و دسل و جا

نرم مل یعقوب یژ وگرد بوس کیری تل پوشونی. 17 آسگ

خوراک خوش طعم و نونی ک دُورس کیدوتی و دس گری

یعقوب داتی.

18 یعقوب و لا باوپی چی وتی: «ای باوم!» اسحاق

جواو داتی: «لبیک! تو کین ای گرم؟» 19 یعقوب و

باوپی وتی: «م نوزنی تو عیسوام. اچی ک و م فرماشیت

کرد، کردم. ایسک بنیش و اژ شکار م بر تاگه گوینت م

برکت پ.» 20 اما اسحاق اژ گری پرسیتی: «گرم، چو و

ای زوپی شکاریت پی ایا کرد؟» جواو داتی: «خداوند خدای

تو و نوا ریم هیشتی.» 21 آس اسحاق و یعقوب وتی:

«گرم، نریک بوری تا دس ینم ق تو و بژنم ک ایا گرم

عیسواین یاگه نه.» 22 یعقوب و باوپی اسحاق نریک بی

و اسحاق دس نیلا ق او وتی: «دنگ دنگ یعقوب، اما

دسل دسل عیسوا.» 23 و او نشناختی چون که دسلی

چو دسل برایی عیسو پرمو بی؛ پس او برکت داتی.

24 اسحاق پرسیتی: «یعنی اراس تو گرم عیسواین؟»

جواو داتی: «هم.» 25 آس اسحاق وتی: «خوراک باز

نریک تا اژ شکار گرم برم و گیبونن برکت بیه تو.» آس

او نریک آوردی و او هوردی؛ و شرابوژ آرا نی آوردی

او هوردی. 26 آس باوپی اسحاق او وتی: «گرم، نریک

بوری و من ماچا ک.» 27 آس نریک چی و او ماچا کردی.

اسحاق لباسلی او بو کردی و او برکت داتی و وتی:

«ایسن، بو گرم

چو بو بیاونی ک

ک خداوند او برکت داسی.

رُن نُوَاز»⁷ و ئی که یعقوب یژ اژ بُاؤ و دا وژی فرمون پردی و چی یَس قَدان آرام.⁸ آس عیسو رُنستی کِ بُاؤپی اسحاق اژ رُنل کنعانی خوش نیما،⁹ و لا اسماعیل چی و یخیر رُنلی کِ داشی، مَخَلت دِت اسماعیل گِر ابراهیم کِ حُوَه نیابوت بی و رُننی هُوَاستی.

خاو یعقوب نُوم بیت ئیل

¹⁰ و اما یعقوب اژ یِئرشَبَع چی، و سو حران راوانه بی.¹¹ و مکوئی رسی و شو! وِر سَر کِردی، چون که هُوَار نیشَتوئی. او گُچکی اژ وِر گِرتی و ژیر سَر وژی نیاتی و هر! وِر هُوَات.¹² و خاوی دیتی کِ ایسک تَرَدونگی و زمین عِلَم کِ سَر و آسُمون نیاسی و فرشتلِ خدا اژ آسُمون و زمین ما مِچن¹³ و آسَن خداوند و پلنگ او هُوَسِیا وئی: «م خداوند، خدای بُاؤت ابراهیم و خدای اسحاقم. سرزمینی کِ نُوم او هُوَسِیا بِن و تو و پشت تون مَم.¹⁴ پشت تو چو گِرت خاک زمین ماو، و تو و اشرق و مشرق و شمال و جنوب پَشَخ موبِن. کِل طایقل زمین ارا خاطر تو و پشت تو بَرکت مِگِرن.¹⁵ ایس م وگِرد تونم و هر جا کِ بچین مَتَحِیت مُوام و! دواره تون نُوم اپی سرزمین ماریم دُما. چون که تا وختی که ا چی کِ وینیت و عده دام و جا نارم ولت نمگم.»¹⁶ آس یعقوب اژ خاو هیزگرت وئی: «بی شک خداوند و اپی مکوئس و م نِمزُنستیم.»¹⁷ پس رَل چتی، وئی: «اپی مکوئ چنی رَل یری! ئی بَخیر اژ مال خدا نیه؛ یَس دروازه آسُمون.»¹⁸ شَفَق یعقوب گُچکی کِ ژیر سَر نیابوتی گِرتی و او چو ستونی عِلَم کِردی و سَر او رُون رِشونی.¹⁹ و وِر بیت ئیل نُم نیاتی، ولی نُوم اژ شهر اژ اوّل لوز بی.²⁰ آس یعقوب نذر کِردی، وئی: «ار خدا وگِرد م بُو و نُوم اپی ری کِ مَتَم مَتَحِیت بُو و وینیم نون ارا هورِدن و لباس ارا پوشین ب،²¹ تاگه و سلامتی و مال بُاؤم گِل بارم، آسَن خداوند خدای ما²² و اپی گُچک کِ او چو ستونی عِلَم کِرد مال خدا ماو و اژ هر چی کِ و م بین دَه تیک او و یقین و تو مَم.»

⁴⁰ وگِرد شمشیرت زندگی مکیابن و برات خدمت مکیابن. اما وختی طاقتت بائ سَر، بار او اژ مِلت ماورین.»

هیواین یعقوب ولا لابان

⁴¹ و اما عیسو کِ ارا بَرکتی کِ بُاؤپی و یعقوب داویتی، اژنی کینه و دل پردی. و عیسو و دل وژی وئی: «روزل پرسُپو ارا بُاؤم نزیک؛ آسَن پرا وِرم یعقوب مَکْشَم.»⁴² اما ریکا اژ قِصِل گِر گِنگ وژی عیسو باخوَر بی. پس کل کِردی، گِر گوچراپی یعقوب هِنَا کِردی و او وئی: «برات عیسو درباره تو وژی هُن دِلهائِ مه کِ تو بَکْشی.»⁴³ پس ایسک گِرم، قِصَن مَن پَشُو؛ هیزگِر و لا پرام لابان و حران بیهوا.⁴⁴ غیری و لا او بَمین تا خشم برات گم بو.⁴⁵ وختی خشم برات نیشَت و کاری کِ در حق او ت کرد اژ ویری چی، و بِنیت خَوَر مَم تا اژ وِر گِل باری. اراچ بایس هر دِک هَم نُوم ی روز اژ دَس تَم؟»⁴⁶ آسَن ریکا و اسحاق وئی: «ارا خاطر اپی رُنل حیقی اژ زندگی بیزار بیم. ار یعقوب یکی اژ رُنل حیقی، چو دتل اپی سرزمین و رُننی پَسینی چ سودی و حالم یری.»

پس اسحاق هِنَا کِردی یعقوب، او بَرکت داتی و او دستور داتی، وئی: «رُننی اژ دتل کنعانی نَسین.² بلکه هیزگِر و قَدان آرام، و مال بُاؤا دات، بِنوئیل، بچو. و اژ وِر، اژ دتل پرا دات، لابان، رُننی ارا وِرت پِگِر.³ خدای قادر مطلق و بِنیت بَرکت پ و اولدار و فِر بَک تاگه اژ تو قوملِ فِر بائ دئی.⁴ و بَرکت ابراهیم و بِنیت پ، و تو و پشت تو، تا وارث سرزمین غریوی وِرت بُواین، کِ خدا او و ابراهیم بَشخیتی.»⁵ پس اسحاق یعقوب راوانه کِردی او و قَدان آرام، لا لابان گِر بِنوئیل ارامی کِ پرا ریکا، دا یعقوب و عیسو بی، چی.

⁶ و اما عیسو رُنستی کِ اسحاق یعقوب بَرکت داسی و کل کِردیسی قَدان آرام تا اژ وِر رُننی ارا وژی پِگری، و موقع بَرکت داین، او دستور داسی کِ «اژ دتل کنعانی

28

يعقوب و فدان آرام مَرسی

خدمتیم یکایین؟ بُوش م آرا دَس مز چ مت؟»¹⁶ و اما لابان دو دیتِ داشتی؛ دیتِ گینگِتر لئه نُومِ داشتی، دیتِ گَجَرتر، راحیل.¹⁷ چَمَلِ لئه ضعیف بی، اما راحیل قشنگ و خوشگل بی.¹⁸ یعقوب دل بَسئی راحیل. پس وئی: «آرا دیتِ گوچرتِ راحیل هفت سال و بیئتِ خدمت مگم.»¹⁹ لابان وئی: «بیترِ یَسنِ آو بَمِ تو تاگه پیاپی تِرکِ لامِ بَمین.»²⁰ پس یعقوب آرا راحیل هفت سال خدمت کردی، اما آرا خاطرِ مَهری کِ و راحیلِ داشتی، وِرِ نظری چنِ رُوژی بَشترِ نویی.

²¹ آسِ یعقوب و لابان وئی: «رَنم و م ب تا وگردد آو بَسم، چون که رَمونِ خدمتیم نوموم بیه.»²² آسِ لابان کُلی مردمِ وِرِ جمعِ کردی و میمونی گرتی.²³ اما وختی شو بی، دیتی لئه آ گرتی، لا یعقوب بردی و یعقوب وگردد آو هوسیا.²⁴ (و لابان کلفتی زلفه و دیتی لئه آرا کلفتی داتی).²⁵ وختی صو بی، یعقوب دیتی کِ آگه هه ی لئه آ! پس و لابان وئی: «ی چ بی و بییم کردت؟ مَر م آرا راحیل تو نم خدمت نکرده؟ آراچ قَیم دابن؟»²⁶ لابان جواو داتی: «نومِ ولات ایمِ رَسَم نیه کِ دیتِ گوچرتِرِ نُواتِرِ آژ دیتِ اولین و شو بیم.²⁷ هفته سور ایی دیتِ تموم کِ و آسِ دیتِ گوچرتِریزِ آرا هفت سال تِرکِ کِ خدمتِ یکایین، و تو م.»²⁸ یعقوب یِ آنجوم داتی و شو هفته لئه آ تموم کردی. آسِ لابان دیتی راحیل یز و رُنی و بینی داتی.²⁹ (لابان کلفت وژی بلهه و دیتی راحیل و کلفتی داتی).³⁰ یعقوب و راحیل یز هُم خاو بی و راحیلِ بَشترِ آژ لئه دوس میاشتی. و هفت سال تِرکِ یزِ خدمتِ کردی لابان.

أول یعقوب

³¹ وختی خداوند دیتی کِ لئه عزیز نیه، اولدین آو واز کردی، اما راحیل بی اول من.³² لئه آلم پر بیبی و گری زائیتی و آو ریوینِ نُومِ نیاتی، چون که وئی: «خداوند بختِ سی من دَسی. بی شک ایسکِ میردم من دوس موری.»³³ آو دُواره لم پر بیبی و گری زائیتی وئی: «وختی خداوند شتفتیسی کِ م عزیز نیام، ای گری یز و بییم

29 پس یعقوب چی تِر سَقَرِ وژی و نُومِ سرزمینِ مردمُونِ مشرقِ رسی.² وختی سیلِ کردی، چهایِ نُومِ بیاونِ دیتی کِ سه گله پس، نریکِ آن هوسیا بین چون که آژ آ چه، و گله آل آو میان. کُچکی کِ و درِ چه بی، گینگ بی.³ وختی کُلی گله آل! وِرِ جمعِ میان، کُچکِ آژ درِ چه آخِرِ میانی و گله آل آو میان. آسگِ کُچکِ و جا وژی، و درِ چه میشتون.

⁴ یعقوب آژ شاؤنلِ پرسیتی: «ای برالم، هُم کوی کیئون؟» جواو دان: «آژ حرانیم.»⁵ و آن وئی: «آیا لابان، نوه ناحورِ مَشتاسیت؟» جواو دان: «آ، آو مَشتاسیم.»⁶ یعقوب آژ آن پرسیتی: «گیبونی آزا؟» وین: «آ، سلامت، و ایسکِ دیتی راحیل یز وگردد گله مای.»⁷ یعقوب وئی: «روژِ حالو منیه و وختِ جمعِ کردنِ رَعنلِ نیه. گله آو بن و بچنِ آن بلرن.»⁸ اما آن جواو دان: «تاگه کُلی گله آل جمعِ نُوانِ و کُچکِ آژ دیم چه خِر ن، نمتونیم. آسِ گله آو آو میم.

⁹ حالو وگردد آن قِصِ مَوتی کِ راحیل و گله باؤی هت، چون که شاؤن بی.¹⁰ وختی یعقوب، راحیل دیتِ حالو وژی لابان و گله حالو وژی دیتی چی نُوا و کُچکِ آژ درِ چه خِر داتی و گله حالو وژی آو داتی.¹¹ آسِ یعقوب راحیلِ ماچا کردی و دنگِ پلنگِ بیه گری.¹² و یعقوب و راحیل وئی کِ آو قومِ خوبشِ باؤی و گری ریکا. پس راحیل و دُچی، باؤِ خَوَرِ کردی.

¹³ وختی لابان خَوَرِ هَینِ خوارزایی، یعقوب شتفتی، و نُوا آو چی و آو و باویش گرتی، ماچ کردی و پردی مالِ وژ. یعقوب کُلی ایی چیلِ و لابان وارگفت کردی.¹⁴ آسِ لابان و آو وئی: «تو آژ گوشت و خون منی.»

سور یعقوب

بعد آژ ی که یعقوب ی مونگ لا لابان و سِرِ پردتی،¹⁵ لابان و آو وئی: «یعنی چون که قومِ منی، بایسِ مفت

یعقوب از بیاون گل هُوردی، لیه و نُوا آو چی وت: «وگرِد م بس. چون که تون وگرِد مهرگیاه گُرم کِرام کِردی.» پس آ شو یعقوب و آو هُمبستر ی. 17 خدا حاجت لیه داتی و آو لم پر بیبی و گر پنجمین آرا یعقوب زائیتی. 18 آس لیه وتی: «خدا مز م داسی چون که م کلفت وژم و شوم دام.» آس آ گر یساکار نُوم نیاتی. 19 لیه! دُواره لم پر بیبی و ششمین گری آرا یعقوب زائیتی. 20 آس لیه وتی: «خدا نعمتِ خُوابی و م بَشخِیسی. ایسن، شوم و بیبیم حُرمت منی، چون که شش گُر آرائی آوردم.» پس آ گر زیبولون نُوم نیاتی. 21 بعد آز آو، لیه دتی زائیتی و آو دین نُوم نیاتی. 22 آسگ خدا راحیل و ویر آوردی و آو حاجت راوا کِردی، اولدِن آو واز کِردی. 23 راحیل لمی پر یی و گری زائیتی وتی: «خدا ننگ آز م هیزداسی.» 24 و آو یوسف نُوم نیاتی وتی: «امیدوارم کِ خداوند گری تِرک و م پ.»

گله آل یعقوب فز مُوان

25 وختی راحیل یوسف زائیتی یعقوب و لابان وتی: «مِن مِرخص ک تاگه و مملکت و سرزمین وژم گِل بارم.» 26 ژئل و اوللم، ک آرا آن و بیبیت خدمتیم کِرد، و م پ تا بچم، چون که خدمتی کِ و تو کِردم مُزین.» 27 اما لابان و آو وتی: «آر نظر لُفط و کِرم و م باورین، چون که وگرِد فال اوشین زُستیم کِ خداوند مِن آرا خاطر تو بِرکت داسی.» 28 و وتی: «مز وژت بُوش کِ آو و تو مَم.» 29 یعقوب و آو وتی: «مُزنی کِ چو و بیبیت خدمت کِردم و چو آز گله آل تو نگداریم کِردی.» 30 چون که نُواتر آز هتیم مالِ مِنالِ گمی داشتین کِ فز بیبشتر بیتسا، و خداوند تون آرا خاطر یا قِام م بِرکت داسی. اما م کِی، مَتونم آرا مالِ مِنالِ وژمیز تیارک بُونم؟» 31 لابان پرسیتی: «و بیبیت چ بَم؟» یعقوب جواو داتی: «نیمی چی و م بین. اما آر ای ی کار آرایم یکِاین،! دُواره شاونی گله لیت مگم و متجی آن مُوام: 32 اجازہ بِ امروژ و نُوم کُل ساؤلِ تو

داتی.» پس آو شمعون نُوم نیاتی. 34 و دُواره لم پر بیبی و گری زائیتی وتی: «ای گِل، مهر م مکا دلِ میردم، چون که سه گُر آرائی زائیم.» پس آو لایو نُوم نیاتی. 35 و یگل تِرک لم پر بیبی و گری زائیتی وتی: «امگل خدا مَپرِسم.» پس آو یهودا نُوم نیاتی. آس دبی! اول آوردن گت.

30 و اما راحیل وختی دیتی کِ آرا یعقوب اولی ناوردی، و خُوهایی حَسوایی هتی. آس و یعقوب وتی: «و م اولل ب، وگر نه میرم!» 2 یعقوب عصبونی بیه سر راحیل و وتی: «مَر م و جا خدا نیشتم، کِ اولدِن تو حُشکُنِیسی؟» 3 آس راحیل وتی: «تِس کلفت م بلهه! وگرِد آو بس تا و باویش م پزای و آرا خاطر آو مین یژ صاحاو اولل بُوم.» 4 پس کلفت وژی بلهه و یعقوب و رُنی داتی و یعقوب وگرِد آو هُوسیا. 5 آو لم پر بیبی و گری آرا یعقوب زائیتی. 6 آس راحیل وتی: «خدا و داد م رسی؛ آو دنگ شِفَتِیسی و گری و م داسی.» آرا خاطر ی آ گر دان نُوم نیاتی. 7 بلهه کلفت راحیل یگل تِرک لم پر بیبی و دُومین گُر آرا یعقوب زائیتی. 8 آس راحیل وتی: «و زور گِرنتل سختی وگرِد خُوهام زورُم گرت و پردما.» پس آ گر نَفتالی نُوم نیاتی. 9 اما لیه وختی دیتی کِ دبی نَمَتونی پزای، کلفتی زلفه گرتی، آو و یعقوب و رُنی داتی. 10 زلفه کلفت لیه گری آرا یعقوب زائیتی. 11 آس لیه وتی: «چ بختِ خُوابی!» آس آ گر جاد نُوم نیاتی. 12 زلفه کلفت لیه دُومین گُر آرا یعقوب زائیتی. 13 آس لیه وتی: «چنی خوشبختم! ژئل مِن خوشبخت مُزین.» پس آ گر اشیر نُوم نیاتی.

14 وختِ دِرُونی گنیم، رتوین چی و غیره مهرگیاه کِ و بیاون پی یا کِردی و ائل لا دایی لیه پردی. راحیل و لیه وتی: «تمنا دِرم آز مهرگیالِ گرت و م بین.» 15 اما لیه و راحیل وتی: «یعنی بس نیه کِ شوم آز م گرتین؟ ایسک میت مهرگیاه گُرم یژ بَگِرن؟» راحیل وتی: «و جا مهرگیاه گرت، یعقوب ایمشو وگرِد تو بسی.» 16 شو وختی که

پچم و هر ورك خالدار و فُوژ فُوژ و هر ورك سى اژ نُوَم
 كاوژل و فُوژ فُوژ و خالدار اژ نُوَم توشگل چيا گم. آن ميز
 م ماو. 33 و اژ اې دُما، وختى نُوَم ميزى ك و م دابن نظر
 پكباين، دُسكارى م و بينم شُهودى مه. هر توشك ك
 فُوژ فُوژ ياگه خالدار ناو، و هر ورك ك سى ناو، ار لا
 م پيا كِردين دُزى و حساو باى. 34 لابان وئى: «خيل
 حُو. عين هُو، فِصن تو بُو.» 35 اما نُوَم هر ا روژ لابان گل
 توشگلي نير خطدار ياگه فُوژ فُوژ و گل توشگل ما خالدار
 ياگه فُوژ فُوژ، يعنى گل اَنَل ك اِسپى رُو وُ داشنُون و
 گل وركل سى چيا كِردى و دَس كُزلى داني. 36 اَس اَنَدازه
 سَفَر سه رُوژاى اژ يعقوب فاصله كِرتى، و يعقوب باقى
 ساوَل لابان شاوَنى مَكِردى.

37 اما يعقوب شاخَل تازه اژ داژل كاوَه چُو و بادم و
 چنار كِرتى و پوسل اَنَل جُورى تِراشيني ك اِسپى چُوأ و
 جُور رُگى اِسپى رُو اَن مَهت چم. 38 اَس شاخَل تِراشريا
 نُوا گله و گل سيلل و حوصل نيائى، جاپى ك گله ارا
 او هُوردين مَهتِن. و وختى ارا او هُوردين مَهتِن جفت كِبرى
 مَكِردن 39 اَس نُوا اشاخَل جفت كِبرى مَكِردن، اَس وركلى
 ك ماوردين دى خطدار ياگه فُوژ فُوژ ياگه خالدار بين.
 40 يعقوب او رُگل اژ گله چيا مَكِردى، اما باقى حيونل ك
 خطدار و سى بين متبائى نُوَم گله لابان. ا جُور، او گله آل
 وژى چيا كِردى و اَنَل نُوَم گله آل لابان نيشتى. 41 هر
 وخت مِئلى فُوات دارتر ارا جفت كِبرى آماده بين، يعقوب
 شاخَل و نُوا چَمَل گله، نُوَم سيلل مِيشتى، جُورى ك
 اَن و نُوَم شاخَل جفت كِبرى مَكِردن، 42 اما ارا ضعيفل
 شاخَل نيميشتى. اَس ضعيفل ارا لابان و فُوات داژل ارا
 يعقوب بين. 43 هُن پى ك ا پيا فِر زِختى كِردى و گله آل
 كِنگ و كلفتل و نُوكزل و شترل و خزل و دَس آوردى.

هيواین يعقوب اژ لابان

10 «و زَمون جفت كِبرى گله، يگل نُوَم خاوپى سِرَم
 هيزدا، ديم ك ساراوين ك و گله جفت ميان، خطدار
 ياگه فُوژ فُوژ ياگه خالدار بين. 11 اَس فرشته خدا و خاو
 و م وئى: “يعقوب،” وئتم: “لببكا!” 12 وئى: “سِر وژت
 هيزد و بُون ك گل ساراوين ك و كِرد گله جفت مُوان،
 خطدار ياگه فُوژ فُوژ ياگه خالدارن، چون كه م هر جى
 ك لابان و تو كِرديسى ديم. 13 اَس مِمن خداى بيت ئيل،
 وِر ك زُونت رِشون سِر ستونى و بينم تقديمت كِرد.
 ايسك هيزگر و اژ اې سرزمين بُور دِير و سرزمين قوم
 خویشل وژت گل بار.” 14 اَس راحيل و ليه جواو دان،
 و او وئى: «مگر و مال بُاو ايم بهره ياگه ارث ميرائى ارا
 ايم منيه؟ 15 مر او و كِرد ايم چُو بيگونه رفتار نيمك؟ نه
 تنيا ايم فِزوتى بلکه پول ايم بژ گُن هُوردي. 16 پى شِك
 گل ثروت ك خدا اژ بُاوُم كِرتى، هين ايم و اوليمون. پس
 ايسك ا چى ك خدا و بينت وئيسى، و جا بار.»

17 اَس يعقوب هيزگرت، اولل و زَنَل و رُو شترل
 سوار كِردى، 18 و گل حيونل و گل مال اموالى ك جمع
 كِردونى، يعنى حيونلى ك نُوَم فدان آرام و دَس آوردنى،
 اوشتى ربي، تاگه لا بُاو وژ اسحاق و سرزمين كنعان پچو.
 19 و اما لابان ارا پشم چنى كاوژلى چُو اې ك راحيل بتل
 بُاوونى دُزيبى. 20 و يعقوب، لابان ارامى فن داني چون كه

و اما يعقوب شتفتى ك كُزَل لابان مُونون:
 «يعقوب گل ثروت و دارايى بُاو ايم كِرتيسى
 و اژ اموال بُاوُم گل اې ثروت نياستر يك.» 2 و يعقوب

36 آسَ يعقوب عصبونی بی و یمِخَم کِردی و لابان وئی: «گناه م چئی؟ چ گناهی کِردم کِ هُن گتین دُمم؟»
 37 ایسَن کُل اموال مِن جُوریت، آژ اساس مال وِرت چ پِیات کِرد؟ آو ایز نُوا پِرال م و پِرال وِرت بِن تاگه آن نُوَم جا اِیم دو نفر حکم یکن. 38 و اِپی بیس ساله کِ وِگرد تو بَیم، مِیل و توشگِلت آول اِباژ نَچِی و آژ وِرنَل گله آل تو نَهوِردَم. 39 حیون لَم دِربایی وِلا تو ناوِردِم بلکه وِرم تانان آو میام، و آو آژ دَس م مِکِست، چ نُوَم روز مُوزیان چ نُوَم شو. 40 و هُن بَیم کِ نُوَم روز، گرما رنجم میاتی و نُوَم شو سرما، و خاو و چَمَلِم نَمَهت. 41 اِپی بیس ساله و مالِت بَیم. چُوارده سال آرا دو دِیت و شَش سال آرا گلهات وِبینت خدمتیم کِرد و مِز مِنت دَه گِل عَوَضت کِرد. 42 آر خدا بُاوم، خدای ابراهیم و قُرب و عَزت اسحاق پشت و پَلامار م نوی، ایسکِیژ مِنت دَس پَتی کِلت مِکِرد. اما خدا سختیل و زحمت دَسَلِم دِیتی و دُشو تو تَشَر داتی.»
 43 لابان و یعقوب جِواو داتی: «اِپی رَنَل، دِتل م و اِپی آولَل، آولَل م و اِپی گله آل، گله آل مین. هر چی کِ مُونین هِن مین. اما ایمرور وِگرد اِپی دِتلِم یاگه وِگرد آوللی کِ زائین، چ مَثونم یکم؟» 44 ایسَن بوری تام و تو وِگرد یک عهت بُانیم تاگه شُهودی نُوَم اِیم بو.» 45 آسَ یعقوب کُچکی گِرتی و آو چُو ستونی عِلم کِردی 46 و کَسلی وئی: «کُچکل جمع گن!» پس کُچکل گِرتن و آژ آن چُول چوکن، و اِ وِر و لا چُول نون هُورد. 47 لابان آو پِخرسَهودتَه، و یعقوب آو جَلعید نُوَم نیاتی. 48 و لابان وئی: «ایمرور اِپی چُول نُوَم م و تو شاهد بو.» آژ اِپی خاطر آو جَلعید نُوَم نیاتی 49 و مِصفه یز، چون که وئی: «وختی که اِیم آژ چَم یک دوریم، خداوند نُوَم تو و م پاساونی کِ. 50 آر و دِتل م گن رفتاری یک اِین یاگه و پِخیر آن رَنَل تِیک پِگِرن، و سَ که کسی وِگرد اِیم نیه، پِرن کِ خدا نُوَم جا م و تو شاهد.»

51 آسَ لابان و یعقوب وئی: «اِپی چُول و اِپی ستون سیل کِ آو نُوَم وِرم و تو عِلم کِرد. 52 اِپی چُول شاهد بو و اِپی ستون شاهد بو تاگه م و نیت گن آژ اِپی چُول وِلا

آو باخَور نِکِردی کِ نیت هیواین دِری. 21 هر اِپی جُور، آو وِگرد هر چی کِ داشتی هیوای و هیزگرت، و آژ رو زِد بی و رِبی گِرتی چَی و سوی کوه گِشل جلعاد.

لابان گت دُم یعقوب

22 روز سوَم، لابان خَور دان کِ یعقوب هیوای. 23 لابان اِیمل وِزی وِگرد وِز هیزدای و هفت روز گِت دُم یعقوب و نُوَم کوه گِشل جلعاد و آو زسی. 24 اما شو خدا و خاو لابان آرامی هت و آو وئی: «منا کِ کِ و یعقوب خُو یاگه گن نوشین.»

25 یعقوب نُوَم کوه گِشل جلعاد چائِر وِزی داویتی کِ لابان رسِی بیی. لابان و اِیمل یزی اِ وِر چائِر دان. 26 آسَ لابان و یعقوب وئی: «سَ چ بی کِ کِردین؟ سَ که فِیم داین و دِتلِم چُو اسیرل جنگی پِردین. 27 آراچ و فُوم فُومکی هیواین و مِنت فن دا؟ آراچ و م نُن اِیت، تاگه هُم و شادی و دنگ سازدَل باوِرم رِبی؟» 28 حتی نیشِت نُول و دِتلِم ماچا کم. اِراس کِ لیوَه گِرت کِرد. 29 م مَثونم کِ و تو ضِرَد بَم، اما دُشو خدای بُاؤ هُم و م وئی: «منا کِ کِ و یعقوب خُو یاگه گن نوشین.» 30 ایسَن، آژ دُقی کِ و مال بُاؤت داشتین، بایس مِچیاین، اما آراچ خدالی مِنت دُزین؟» 31 یعقوب و لابان جِواو داتی: «آژ اِپی خاطر کِ رَلم چی، چون که وِتم ناخ دِلت و زُور آژ م پِگِرن. 32 اما خدالت وِلا هر گس پِیا کِ اِین، زنی نَمینی! و حضور پِرال اِیم، هر چی کِ آژ اموال تو لا مین، نِشون پ، و آو پِگِرن.» اما یعقوب نِمَز نستی کِ راحیل بَتل دِزِستی.

33 پس لابان و چائِر یعقوب و چائِر لیه و چائِر دو کلفت هت، اما آنل پِیا نِکِردی. بعد آژ سَ که آژ چائِر لیه اِرهت، چَی نُوَم چائِر راحیل. 34 اما راحیل پَتل مال گِرتوئی و آنل نُوَم پالِن شتری نیابیتی و رو آن نیشیریوای. لابان کُل جا چائِر مینی کِردی، اما چی پِیا نِکِردی. 35 راحیل و بُاوی وئی: «سرورم عصبونی نُو کِ نوات نَمَثونم هیزگرم چون که رِکم.» آسَ لابان مینی کِردی اما بَتل پِیا نِکِردی.

حکمن و بینت خُوابی مَکَم و پشت تو چُو، بشن و ماسه دریا مَکَم کِ اَتل آژ فَرهونی نَتُونن بَشْمَرِن.“¹³ پس شو! وِر مَنی و آژ اَ چی کِ وِگَرِد وِژی داشتی خِلاتی آرا پِراپی عیسو گِرتی: ¹⁴ دِویس توشک ما و بیس ساراوین نیر و دِویس گامیش و بیس وِرَن و ¹⁵ سی شتری کِ شِیرِ میان وِگَرِد بَچْگی و چَل مِنگا و دَه گَا و بیس خَرِ ما و دَه خِر نیر. ¹⁶ آو یان دَسه دَسه و دَس خدمتکارلِ وِژ داتی و آن وِتی: «نُواتِر آژ مِ بَچَن و نُوم جا دَسَل فاصله بیلن.» ¹⁷ و اوّلین فرمون داتی، وِتی: «وختی پرام عیسو و تو بَرسی و پِرسی: “ا حوز کین، و اِر کوآ مَچین و یان کِ نُواتِن، هِن کِ اِن؟” ¹⁸ بوش: “یان هِن نُوگِر تو یعقوب، و خِلاتی کِ کِ آرا سرورم عیسو کِل کِردی، و ایسک وُژِژی ها دُما ایم.» ¹⁹ و دُومین و سَومین و کُلِ آن کِ آژ نُوا اَ دَسَل مَچیان، فرمون داتی وِتی: «وختی و عیسو رَسبُتون، هر اِبی قِصَل وِبینی بوشن. ²⁰ و هَم یِژ بوشن: “ایس نُوگِرَت یعقوب یِژ ها دُما ایم.” چون که وِتی: «و اِبی خِلاتی که نُواتِر آژ وِژ مِ کِل مَکَم آو تَرَم مَکَم؛ و بعد آژ وِ وِختی رُو آو بُونم شایَت مَن قَبول کِ.» ²¹ پس خِلات یعقوب نُواتِر آژنی چی، آو وِژ، شو و اَر دوگاه مَن.

رُوز گِرتِن یعقوب وِگَرِد خدا

²² هر آ شوآ یعقوب هیزگرت و دو رُن و دو کلفت و بازه گری گرتی و آژ گُدرگاه رُو یَبوق رَد کِردی. ²³ آو اَتل گِرتی وِگَرِد هر چی کِ داشتی آژ نُوم رُو رَد کِردی. ²⁴ و یعقوب تَنبا مَن و پِپایی تا دَم صو وِگَرِد آو رُوز مِگرتی. ²⁵ وختی اَ پِپا دینی کِ آژ یعقوب نِمُوری یا، بیخ رُن یعقوب گِرتی، هُن کِ بیخ رُن آو و وِخت رُوز گِرتِن وِگَرِد اَ پِپا! جا چی. ²⁶ اَس اَ پِپا وِتی: «بیل تاگه بَچَم چون که هُوار داسی.» اما یعقوب جِواو داتی: «تاگه مَن بَرکت نِ اِبین نِیمیل بَچین.» ²⁷ پِپا آژنی پِرسیتی: «نُوم تو چی؟» جِواو داتی: «یعقوب.» ²⁸ اَس پِپا وِتی: «آژ اِبی دُما نُوم تو یعقوب نِیه بلکه اسرائیل، ماو چون که وِگَرِد خدا و انسون رُوزت گِرت و بَرِدت.» ²⁹ اَس یعقوب وِتی: «تمنا

تو نام و تون یِژ و نیت گن آژ اِبی چُول و ستون وِلام ناین. ⁵³ خدای ابراهیم و خدای ناحور، خدای باو آو آن، نُوم ایم حکم کِ.» پس یعقوب و فُرپ و عَزت بُوایی اسحاق قَسَم هُوردی، ⁵⁴ و نُوم آ کوه کِشَل قَرَبونی تقدیم کِردی و پِراپی و نون هُوردن دعوت کِردی. آن نون هُوردن و شو نُوم کوه کِشَل مَن. ⁵⁵ شَقق، لابان هیزگرتی نُول و دِتلِ ماچا کِردی و اَتل بَرکت داتی. اَس رِواونه بی و مالِ وِژ چی.

یعقوب آژ عیسو رَل مَچوتی

32 یعقوب رِبی وِژی گِرتی چی و فرستل خدا وِگَرِد آو ملاقات کِردن. ² وختی یعقوب اَتل دیتی وِتی: «تِس لَشکر خدا!» پس وِر مَحنایم نُوم نیاتی. ³ یعقوب نُواتِر آژ وِژی، پِیگی و لا پِراپی عیسو و سرزمین سِعیِر نُوم منطخه اَدوم کِل کِردی، ⁴ و آن فرمون داتی کِ: «و سرورم عیسو هُن بوشن: نُوگِرَت یعقوب مُوشی: “لا لابان و غریوی بیم تا ایس! وِر مَنم. ⁵ گال و خِزَل و کاوِرل و نوشگَل، و نُوگِرل و کلفتل دِرم. کِل کِردم تا سرورم خَوَر بَم، و وِر نظر تو اِلتفات پِگرم.”» ⁶ پِیگل و لا یعقوب کِل هُوردن وِتن: «لا پِرات عیسو چیم؛ ایسک آو و نُوا تو مای، و چِوارصد پِپا وِگَرِد آو هِن.» ⁷ یعقوب فِر هِراسون و پِریشون حال بی، گسلی کِ اَ گَرِد آو بِن وِگَرِد گله آل و رَعنل و شترل کِردی دو دَسه. ⁸ چون که وِتی: «اِر عیسو و ی دَسه پِرسی وِبینون حمله کِ، دَسه تِرک مَتونی بیهَوای.» ⁹ اَس یعقوب وِتی: «ای خدای باوَم ابراهیم و خدای باوَم اسحاق؛ ای خداوند کِ و م وِتن: “و سرزمین وِژت لا قوم خویشیلَت کِل بار کِ وِبینت بَرکت مَم” ¹⁰ م اَرزِشَت اِبی کُل لُفْظ وِفا کِ و نُوگِرَت نِشون دابن، نِرم. چون که تَنبا وِگَرِد اِبی گُوچون وِژم آژ اِبی اَرْدن رَد بیم، اما ایسک صِاحاو دو اَرْدو بیم. ¹¹ تمنا ی که مَن آژ دَسِ پِرام، آژ دَسِ عیسو نجات بِن، چون که م اَژنی رَلَم مَچو؛ ناخُ بای و م و دال و اوّل یِژ حمله کِ. ¹² اما تو وِتن:

خدا وگردد م بیه و گل چی ډرم.» پس اخیځ تاريف کړدی هر آ زور عیسو قبول کړدی.

¹² آس عیسو وتی: «تېن بار تا بچیم و م وگردد تو مام.»
¹³ اما یعقوب و آو وتی: «سرورم مزین ک اولل فوات زین و کاوژل و منگال یژ وگردد مین. آر آن حتی ی روژ فتر ری بچن، گل گله آژ دس مچن. ¹⁴ پس سرورم نواژر آژ نوگر وژی بچو تا م پا و پا! گله ای ک هان نوا و پا و پا اولل یاواش یاواش بام تا نوم سعیر و لا سرورم برس.»
¹⁵ عیسو وتی: «پس بیل چن نفر آژ پپایلم ولا تو

بیلیم.» یعقوب وتی: «نیمتی؟ فخط سرورم و م نظر لفظ باوژی.» ¹⁶ پس هر آ روژ عیسو گل هوردی، ری وژی و سوی سعیر گرتی چی. ¹⁷ اما یعقوب بار کړدی چی سکوت و! وژ مالی آرا وژی آوشتی و کولادل آرا گله وژی برپا کړدی. آرا ابي خاطر وژ سکوت نوم نیان.

¹⁸ یعقوب و ری گل هوردی آژ قدان آرام، و سلامت و شهر شکیم نوم سرزمین کنعان رسی و نژیک شهر چائر داتی. ¹⁹ آو تیک زمینی ک نوم آو چائر داوبتی و صد سکه نفره آژ گزل خمور، باؤ شکیم، خربتی. ²⁰ و مذبحی و! وژ علم کړدی و آو ال الوهی اسرائیل نوم نیاتی.

تخاص آژ مردمون شکیم

34 و اما دین، دیت لیه، ک آو آرا یعقوب و ډپړ. آوردتی، آرا دیان ډتل آ سرزمین چی ډرر. ² وختی شکیم گر خمور جوی، ک حاکم آ سرزمین بی، دین دیتی، آو و زور گرتی و آو هُمبستر بی آو خوار کړدی. ³ آو و دین دیت یعقوب دل بستې، عاشق آدیت بی دلسوز واژنه و بیبی قص وتی. ⁴ و شکیم و باؤ وژ خمور وتی: «ای دت آرا یم و ژنی بواو.»

⁵ و اما یعقوب شتفتی ک آو دتی، دینه بی عصمت کړدیتسی. اما کزلی وگردد گله آو نوم باوین بین؛ آس هوج نوتی تا آن بان. ⁶ و خمور باؤ شکیم و لا یعقوب هت

ی که نُمت و بینم بوشین.» اما آ پیا جواو داتی: «آراچ نوم مین مرسین؟» و! وژ آو برکت داتی. ³⁰ آس یعقوب وژ فنیئیل نوم نیاتی و وتی: «چون که خدا زور و دیم و یان گل، حالو زنی م.» ³¹ و وختی آژ فنیئیل رد میا هوار و بلنگ سری داتی و آو و آژ ژن وژ مشلبا. ³² آرا یس، تا ایمر وژ بنی اسرائیل شتره ک و بیخ ژن وصل نمرن، چون که آو بیخ ژن یعقوب نژیک هر ابي شتره گرتی.

ملاقات یعقوب و عیسو

33 یعقوب سر هیزداتی، دیتی ک ایسک عیسو مای و چوارصد پیا وگردد اون. پس اوللی نوم لیه و راحیل و دو کلفت چیا کړدی؛ ² کفتل و اوللن نوا، لیه و اوللی پشت سر آن و راحیل و یوسف آخر هیشتی. ³ و وژی چی نوا و هفت گل رو و زمین نیای تا و پرا وژی رسی.

⁴ اما عیسو و دأ و نوا یعقوب چی و آو و باویش گرتی و دس آوشتی ملی و آو ماچ کړدی. و هر ډک بین گری. ⁵ آس عیسو سر هیزداتی، ژتل و اوللی دیتی و پرسیتی: «یان ک هان گردت کیان؟» یعقوب جواو داتی: «یان اوللی کین ک خدا و لفظ وژی و نوگرت داسی.» ⁶ آس کفتل و اوللن نژیک هتن و تعظیم کړدن. ⁷ آسگ لیه

و اوللی بیژنی نژیک هتن و تعظیم کړدن. و آخر سر، یوسف و راحیل نژیک هتن و تعظیم کړدن. ⁸ آسگ عیسو پرسیتی: «نیت تو آژ گل ابي دسه، ک پتم بیه آن چی؟» یعقوب جواو داتی: «تاگه سرورم و م نظر لفظ باوژی!» ⁹ اما عیسو وتی: «پرا، م وژم فتر ډرم. مال منای وژت آرا وژت هبرده.» ¹⁰ یعقوب وتی: «نه، تمنا مگم! آر و بینم نظر لفظ باوژین، پیشگش مین آژ دسیم قبول ک. چون که رو تویم دیه، چو دیان رو خدا مین، آژ ابي خاطر ک مین قبولت کړد. ¹¹ تمنا مگم برکت مین ک و حضرت تقدیم کړدی قبول کاین، چون که لفظ

بین²³ یعنی گله و اموال و گل چارباَلن ارا ایمَ نِماو؟ پس بیلین شرطون قبول کیم وگرد ایمَ زندگی گن.»²⁴ اَسَ کُلّی گسلی ک آژ دروازه شهر آو هَتُونِ دیر، قِصَ خَمور و گری شِکیم قبول کِرد و هر پِیایی نُوم شهر خَتینه بی.

²⁵ رُوژ سَوَم، وختی که حالو درد داشتن، دو نفر آژ کُزل یعقوب یعنی شمعون و لاوی، برال دین، شمشیرل وُژن کِرتُون و دور آژ هر خطری حمله کِردَن شهر و گل پِیال شهر گَشَتِن.²⁶ اَنَ خَمور و گری شِکیم و شمشیر گَشَت و دینه آژ مال شِکیم گِرت و چن.²⁷ کُزل یعقوب رِشیان سَر مردیل و شهر خازت کِرد، چون که خُوَه دینه بی عصمت کِردُون.²⁸ اَنَ گلهال و رَمَل و خِزَل و هر چی کِ نُوم شهر و سَر زمینل بی، گِرتِن.²⁹ کُلّ رَئَل و اولوون و اسیری بردن و گل اموال و هر چی کِ نُوم مالل بی خازت کِرد.³⁰ اَسَ یعقوب وِتَ شمعون و لاوی: «هُمَ سَر مِ بلا آوردی تون چون که مَن و پَت گل گسلی ای سرزمین، یعنی کنعان تِل و فِرِزِیل، بُو گن کِردتُون. اندازه مِ گم و اَر اَن و ضِد مِ جمع بون و مِ حمله گن مِ و اهل مالِم نابود مویمون.»³¹ اَما اَن وِتِن: «یعنی آو و خُوَه ایمَ چو ژن خراوی رفتار کِ؟»

کِل هُورِدِن یعقوب و بیتئیل

و خدا و یعقوب وِتِن: «هیزگر و بیتئیل 35 بچو و اِ وِر بَمین. اِ وِر ارا خدایی کِ وختی آژ چنگ برات عیسو میهواين، و بیتت ظاهر بی، مذبحی پَساز.»² پس یعقوب و اهل مال وِژی و گل گسلی کِ وگرد آو بین، وِتِن: «خدال بیگونه ای کِ نُوم هُمیه، آژ وژتُون دور کِبتُون و وژتُون پاک کِبتُون و کِراسلُون عَوْض گن.»³ اَسَ هیزگرن و بیتئیل بچیم، تا اِ وِر ارا خدایی کِ نُوم رُوژ تَنگی و دایم مَرسی و نُوم ری کِ چَم وگرد مِ بیه، مذبحی پَسازم.»⁴ پس اَن کُلّ خدال بیگونه کِ و دَسَلون بی و همیژ گوشواری کِ و گوش داشتن و یعقوب دان و یعقوب اَنَل ژیر دار بلو کِ نُوم شِکیم بی، نیای خاک.

دیر تا وگرد آو قِصَ بُو شی. ⁷ کُزل یعقوب وختی ای چِی شِفتُون هر آزای آژ بیاون گل هُورِدِن. اَنَ فِر ناراحت و عصبونی بین، چون که شِکیم، وگرد دِت یعقوب هُمبستر بی و، ای ننگ و اسرائیل کِردوتی، کاری کِ ننگ بی.

⁸ اَما خَمور و اَن وِتِن: «گِرم شِکیم عاشق دِت هُمی. تمنا دِرم آو و کِرم و رُنی بیئون.⁹ وگرد ایمَ وصلت کِبتُون؛ دِتَل وژتُون و ایمَ بِن و دِتَل ایمَ ارا وژت پَسین.¹⁰ وگرد ایمَ جاگیر بون ری ای سرزمین و رُو هَم واز ماو. و نُوم آو جاگیر بویئون و مایله پِکِایئون و صاحاو مال مِیال بُوئون.»¹¹ شِکیم یژ و بُو و برال دین وِتِن: «نظر لُفَط و مِ باوژن و هر چی کِ و بینم بوشیت، مَم.¹² هر چی شیربها و پیشکش کِ آژ مِ بئون، هر چی بوشیت مَم. فِخَط ای دِت و بینم بِن.»

¹³ اَما کُزل یعقوب، و شِکیم و بُووی خَمور و حُق جواو دان، چون که خُوَه دینه بی عصمت کِردوتی.¹⁴ پس و اَن وِتِن: «ای کار نَمُونیم پِکِایم کِ خُوامون و پِیایی بیم کِ خَتینه یوپی. ی ارا ایمَ ننگ.¹⁵ تَنیا و ای شرط قبول مَکِایم کِ هُمیژ چو ایمَ بویئون، و هر گری نُم هَم خَتینه بُو.¹⁶ اَسَ دِتلمون و هَم میم و دِتلیئون ارا وژتُون مَوازم؛ وگرد هَم جاگیر مویم، وگرد هَم ی قوم مویم.»¹⁷ اَما اَر قِصَ ایمَ قبول نکن و خَتینه یوپیئون، دِتلمون مَگریم آژ اِیر مَچیم.»

¹⁸ قِصَ اَن، وِر نظر خَمور و وِر نظر گری شِکیم خُو هَت.¹⁹ و اَجال، کِ و مال بُو آژ گُن عزیز گرامی تر بی، و انجوم ای کار صِبر نِکردی چون که ذوق دِت یعقوب داشی.²⁰ پس خَمور و گری شِکیم و لا دروازه شهر وُژن چن وگرد مردمُون شهر وِتِن:²¹ «ای مردمُون وگرد ایمَ و صُل صفان. پس بیلیم و ای سرزمین جاگیر بون نُوم آو مایله پکن؛ چون که نُوم ای سرزمین ارا آن یژ جا فری. مَتُونیم دِتَل اَنَل و رُنی پِگریم و آن یژ دِتَل ایمَ پِگرن.»²² اَما تَنیا و ای شرط حاضرین وگرد ایمَ جاگیر بون تا ی قوم بومون کِ، هر گری آژ ایمَ خَتینه بُو، هُن کِ اَن خَتینه

²² و وقتی اسرائیل نُوم آ سرزمینِ زندگی کردی، رثوین چی و گردِ بلهه، رُن بُاوی، هُمبستر بی و اسرائیل آرنی باخوَر بی.

گُرلِ یعقوب دوازه نفر بین. ²³ گُرلِ لئه: رثوین، نُورنی یعقوب، و شمعون و لاوی و یهودا و یساکار و زیبولون. ²⁴ گُرلِ راحیل: یوسف و بنیامین. ²⁵ گُرلِ بلهه کِ کلفتِ راحیل بی: دان و نفتالی. ²⁶ گُرلِ زلفه کِ کلفتِ لئه بی: جاد و آشیر. یائزَن گُرلِ یعقوب کِ نُومِ قَدانِ آرام آرا آو هَتَن دی.

²⁷ یعقوب و لا بُاوی اسحاق نُومِ ممری هَت، و قَریه آرَبِج کِ جبرون بی، هر آجایی کِ ابراهیم و اسحاق وَ غَریوی زندگی کِردن. ²⁸ روزلِ عُمَرِ اسحاق صد و هشتاد سال بی. ²⁹ آسَن هِناسی آخری کیشیتی و مرد، و پیرُ سیر چَی تَرُ قومِ وژی. و گُرلی عیسو و یعقوب آو وَ خاک سپاردن.

پشت عیسو

36 یَسَن شَجَرُ نُومچه پشت عیسو کِ هر آ آدوم: ² عیسو رُتَل وژی آژ دِتَل کنعانلِ گرتی: عاده دِت ایلون حیثی، و اهلویبامه دِت عَن، نَوَه صِبِعون جوی، ³ و بَسَمَه دِت اسماعیل، حُوَه نیابوت. ⁴ عاده الیفاز آرا عیسو زائیتی و بَسَمَه رعوثیل⁵ و اهلویبامه یعوش و یعلام و قورخ. یائزَن گُرلِ عیسو کِ آرا آو نُوم سرزمین کنعان هَتَن دی.

⁶ عیسو رُتَل و گُرلِ و دِتَل و گِلِ اهلِ مالِ وژی و گُردِ گله و گِلِ چُوراپال و گِلِ مال و اموالی کِ نُومِ سرزمین کنعان جمع داویتی گرتی و نُومِ سرزمینی تِرِکِ دور آژ پراپی یعقوب چی. ⁷ اموالِ آنِ بَشِیرِ آژ آو بی کِ و گُردِ یَک و ی جا جاگیر بون، چون که زمین غَریبِ آنِ کِرامَتِ گله آلِ نِمکِیشاتی. ⁸ پس عیسو کِ هر آدوم بی نُومِ کوه گَشِ سِعیِرِ جاگیر بی.

⁹ یَسَن شَجَرُ نُومچه پشت عیسو، باؤ آدومیل، نُومِ کوه گَشِلی سِعیِر: ¹⁰ یَسَن نَمَلِ گُرلِ عیسو: الیفاز گِرِ عاده رُن

⁵ و وقتی باژ کِرد چن، آژ جُنیمِ خدا ترسی، هَت نُومِ شَهَرلِ دورِ وُر، آخِن کِ و دُمِ گُرلِ یعقوب نَکِن. ⁶ یعقوب رَسی لوز، کِ هر آ بیتئیل بی و نُومِ سرزمین کنعان، آو و گِلِ گَسلی کِ و گُردِ آو بین. ⁷ و وِر، مذبحی دُورسِ کردی و آجا ایل بیتئیل نُومِ نیاتی، چون که آوِر بی کِ خدا وژی و آو آشکار کِردوتی، وختی که آژ چَنگِ پراپی میهُوای. ⁸ و دِبورَه تابه ریکا مرد و آو ژیر دار بَلو هُوار بیتئیل خاک کِرد. پس آو آلون باکوت نُومِ نیان. ⁹ وختی که یعقوب آژ قَدانِ آرام هَت، خدا یِگَلِ تِر و آو ظاهر بی و بینی پَرَکت داتی. ¹⁰ و خدا وَ آو وتی: «نُومِ تو یعقوب، اما آژ ای دُما دبی نُومِ تو یعقوب نَمُوشن، بلکه نُیمتِ اسرائیلِ ماو.» پس آو اسرائیل نُومِ نیاتی. ¹¹ و خدا وَ آو وتی: «مِ خدایِ قادرِ مطلقم؛ آولدار و فِر بُو. آژ تو قومی و ملتِ آژ قوملِ ظاهر بون و آژ پَشِیتِ تو پاتشال بان دبی. ¹² سرزمینی کِ و ابراهیم و اسحاق دام، و تو و بعد آژ تو و پشتِ تو مَبَشِخِم.» ¹³ آسَن خدا و جایی کِ و گُردِ یعقوب قِصَن و تُوئی، آژ لا آو چَی پلنگ. ¹⁴ و یعقوب آوِر کِ خدا و گُردِ آو قِصَن و تُوئی ستونی عِلَمِ کردی، ستونی کِ آژ گُچک بی. و هدیه هُوردنی و رُونِ رُو آو رِشونی. ¹⁵ پس یعقوب جایی کِ خدا و آو قِصَن کِردوتی بیتئیل نُومِ نیاتی.

مردنِ راحیل و اسحاق

¹⁶ آسَن آژ بیتئیل باژ کِرد چن. و حالو گمی و افرانته فاصله داشتن کِ درد زائینِ راحیل شروع بی و زائینِ فِرِ سختی داشی. ¹⁷ و وختی درد زائینی بَشِیرِ بی، ماما وَ آو وتی: «رَلتِ نَچو، چون که بُوِرُ گُری ک.» ¹⁸ و راحیل کِ و هِلوکَتِ مِردنِ بی، و زَمونِ گِیُونِ داین، گِرِ وژی پِن اونی نُومِ نیاتی. اما بُاوی آو بنیامین نُومِ نیاتی. ¹⁹ آسَن راحیل مِرد و آو نُومِ ربی افرانته کِ هر آ پَبِتِ لِحَم، خاک کِرد. ²⁰ و یعقوب و قُورِ آو ستونی عِلَمِ کردی کِ هر آ ستونِ قُورِ راحیلِ کِ تا ایمرُوژ هِستی. ²¹ آسَن اسرائیل بار کردی چی و چایِرِ وژی وَ آلا بَرِجِ عیدِرِ داتی.

عَنْ 30 و دیشون و اصر و دیشان. یانَ بین رئیسِل طایقِلِ حوری و مطابق سرطایقِگِ یون نُوم سرزمینِ سِعیِر.

پاتشالِ آدوم

31 و یانَ پاتشالی کِ و سرزمینِ آدوم سلطنتِ مَکِردون، نُواتِرِ اَزِ یَ که پاتشاهی نُومِ بنی اسرائیلِ سلطنتِ کِ: 32 پِلَاعِ کُرِ یِعیورِ نُومِ آدومِ سلطنتِ کِردی. شهرِ اَوِ دینها تَه نُومِ داشتی. 33 بعدِ اَزِ مِردنِ پِلَاعِ، یوبابِ کُرِ زِرَاحِ اَزِ بَصْرَه بَیتِ جانشینی. 34 بعدِ اَزِ مِردنِ یوبابِ، حوشامِ اَزِ سرزمینِ تیمانیلِ و جا اَوِ و تختِ نیشی. 35 بعدِ اَزِ مِردنِ حوشامِ، هَدَدِ کُرِ پِدادِ، کِ مَدَلِ نُومِ دشتِ موابِ شِکِسُ داقِ، و جا اَوِ و تختِ نیشی. شهرِ اَوِ عَویتِ نُومِ بیٹی. 36 بعدِ اَزِ مِردنِ هَدَدِ، سَمَلَه اَزِ مَسْرِیقه و جا اَوِ و تختِ نیشی. 37 بعدِ اَزِ مِردنِ سَمَلَه، شائولِ اَزِ رِحبوتِ، کِ لُو رُوخونَه یِ، و جا اَوِ و تختِ نیشی. 38 بعدِ اَزِ مِردنِ شائولِ، بَعَل حانانِ کُرِ عَکبُورِ و جا اَوِ و تختِ نیشی. 39 بعدِ اَزِ مِردنِ بَعَل حانانِ کُرِ عَکبُورِ، هَدَرِ و جا اَوِ بیه پاتشاه. شهرِ اَوِ فاعو نُومِ داشتی و رُنی مَهیظَبُئیلِ دِپِ مَطَرِدِ، و مَطَرِدِ دِپِ می ذاهبِ یِ. 40 یانَ رئیسِلِ طایقِلِ عیسو و طبقِ طایفه، مَکونِ مَنُ و نُمَلُ: تمنا و عَلوَه و پِیتِ و 41 اَهلِیابَهه و ایلَه و فینون و 42 قِناز و تیمان و مبصار و 43 مَجدِئیلِ و عیرام. یانَ رئیسِلِ طایقِلِ آدومِ بین و طبقِ مَکونِ مَنُ نُومِ سرزمینی کِ گِرتُون. و یَ عیسو یِ، بَاوِ آدومیلِ.

خاوِلِ یوسف

یعقوبِ نُومِ سرزمینِ کنعانِ که سرزمینِ 37 غَریویِ بَاوِ یِ، زندگی کِردی. 2 یَسَ تاریخچه دودِمویِ یعقوبِ:

یوسفِ که هودَه سالُونِ یِ، وگِردِ پِرا لی گله شائونِ مَکِردی. اَ جالِ وگِردِ کُرِ لُزْ بَاوِلی، یعنی پِلَهه و زَلَقَه، زندگی مَکِردی. یوسفِ اَزِ کازِلِ گِنِ پِرا لی، بَاوِانِ باخَوَزِ مَکِردی. 3 یعقوبِ یوسفِ بیشترِ اَزِ گِلِ کُرِ تِری کِ دوس

عیسو، و رعوثیلِ کُرِ بَسَمَه رُنِ عیسو. 11 کُرِ لِیفاز، تیمان و اومار و صفوا و جَعتام و قِنازِ بین. 12 لِیفاز، کُرِ عیسو، رُنِ صیغه اِیِ و نُومِ تمنا داشتی کِ عَمالیقِ اَرا لِیفازِ زائیتی. یانَ نَوَه لِ عاده، رُنِ عیسو. 13 کُرِ رعوثیلِ، نَخَتِ و زِرَاحِ و سَمَهه و مِزَه بین. یانَ نَوَه لِ بَسَمَهه، رُنِ عیسو. 14 یانَ کُرِ اَهلِیابَهه، رُنِ عیسو، کِ دِپِ عَن و نَوَه صِیعونِ یِ: اَوِ یِعیوش و یِعیلام و قَوْرَحِ اَرا عیسو زائیتی.

15 یانَ رئیسِلِ طایقِلِ کُرِ عیسو: یانَ کُرِ لِیفازِ نُورُنی عیسو کِ اَزِ رئیسِلِ طایقِلِ بین: تیمان و اومار و صفوا و قِناز و 16 قَوْرَحِ و جَعتام و عَمالیقِ. یانَ رئیسِلِ طایقِلِ لِیفازِ نُومِ سرزمینِ آدومِ و نَوَه لِ عاده بین. 17 یانَ کُرِ رعوثیلِ کُرِ عیسو کِ اَزِ رئیسِلِ طایقِلِ بین: نَخَتِ و زِرَاحِ و سَمَهه و مِزَه. یانَ رئیسِلِ طایقِلِ رعوثیلِ نُومِ سرزمینِ آدومِ و نَوَه لِ بَسَمَهه رُنِ عیسو بین. 18 یانَ کُرِ اَهلِیابَهه رُنِ عیسو کِ اَزِ رئیسِلِ طایقِلِ بین: یِعیوش و یِعیلام و قَوْرَحِ. یانَ رئیسِلِ طایقِلِ اَهلِیابَهه، رُنِ عیسو بین کِ دِپِ عَن یِ. 19 یانَ کُرِ عیسو بین کِ هر اَ آدومِ یِ، و یانَ رئیسِلِ طایقِلِ اَنَ بین.

رئیسِلِ طایقِلِ حوری

20 یانَ کُرِ سِعیِرِ حوری کِ نُومِ هر اَ سرزمینِ زندگی مَکِردن: لوطان و شوبال و صِیعون و عَن، 21 دیشون و اصر و دیشان. یانَ پِشتِ سِعیِرِ، کِ اَزِ رئیسِلِ طایقِلِ حوری نُومِ سرزمینِ آدومِ بین: 22 کُرِ لوطان: حوری و هیمام. تمنا خَوَه لوطان یِ. 23 کُرِ شوبال: غلوان و مَنَخَتِ و عیبال و شِفُو و اونام. 24 کُرِ صِیعون: آیه و عَن. یَ هر اَ عَن سَ کِ وختی خِزِلِ بَاوِیِ صِیعون مَلِریانِ، گنی اَلِ اَوِ گرمِ نُومِ بیاونِ یِ یا کِردی. 25 اَوَلِ عَن: دیشون و اَهلِیابَهه دِپِ عَن. 26 کُرِ دیشون: جمدان و اِشبان و پِتران و کِران. 27 کُرِ اِصر: پِلهان و زَعوان و عَقان. 28 کُرِ دیشان: عوص و اَران. 29 یانَ بین رئیسِلِ طایقِلِ حوری: لوطان و شوبال و صِیعون و

چن. چون که شتفتم که مٔوتون: «بٔورن بچیم دوتان.»
 پس یوسف چٔی تری برالی، و أل نٔوم دوتان پی یا کردی.
 18 برال آژ دٔور دین و نٔواتر آژ ی که بای نٔیکون،
 وگرد یک دس بٔس آژ کردن یکی که آو بگشن. 19 و یک تریکی
 وتن: «ایسک آ سٔلطون خأول دری مای! 20 ایسک بٔورن
 آو بگشیم و نٔوم یکی آژ ای چٔهال باوزیم و بعدن مٔوشیم
 جٔوتوری دزنده آو نیکه نیکه کردی. آس مٔونیمون که
 خأولی چٔ ماو.» 21 اما وختی رٔوبین ی شٔفتی، یوسف
 آژ دس آن نجات داتی و وتی: «گیبونی نسینیم.» 22 و
 رٔوبین و آن وتی: «خون نرٔشین. آو نٔوم ای چٔهال که ها
 نٔوم بیاون باوژن، اما دس ؤیبی درٔی نکن.» ی وتی تاگه
 یوسف آژ چنگ آن نجات ب و لا بٔأو ارگیردنی. 23 آس
 وختی یوسف لا برالی رسی، هر آ کراس رنگی رنگی که أور
 بیی، أوری آوردن دیر 24 و آو گرتن و نٔوم چٔهال آوشٔین.
 چٔهال پتی بی و هٔوچ آٔولای نیاشتی.

25 آس برال نیشٔن نون هٔوردن، سر که هیزدا، دین که
 کارونی آژ اسماعیلل آژ دورٔور منطخه جلعاد مٔهت. آن
 رٔو شترل وژ، بار جاچک تله عطرदार و بار بٔلسان و بار
 زاخ داشتن که مٔوردون مصر. 26 یهودا و برالی وتی: «آژ
 گشٔین برام و قوم کردن ای کار چٔ و ایم مٔرسی؟ 27 بٔورن
 تا آو بفروشیم اسماعیلل و دسٔم رٔو آو هیز نی ایم؛ چون
 که آو برا ایمیه و آژ ی گوشت و خونیم.» برالی قبول
 کرد. 28 آس وختی تاجرل مدیونی ردٔ میان، برال یوسف
 آو کیشان بٔلنگ، و آژ چٔهال آوردن دیر، و قیمتٔ بیس
 سیکه نقره فٔوتن اسماعیلل؛ آن بٔز آو پردن مصر.

29 وختی رٔوبین گل پردی دٔما طٔرف چٔهال و دیتی که
 یوسف نٔوم چٔهال نٔیه بٔخه وژی درٔیی، 30 و لا برالی
 گل هٔوردی و وتی: «گر نٔیسی! م، م ایسک ار کو بچم؟»
 31 پس کراس یوسف گرتن، ساراوینی سر برین و کراس
 ژنٔن نٔوم خون. 32 برال کراس رنگی گل کردن، رسونٔی
 دس بٔأو و وتن: «ی پی یام کرد. سیل کٔ بینم ی کراس
 گرت یاگه نه؟» 33 یعقوب کراس شناسیتی و وتی:

داشتی، چون که گر رٔولٔ پری آو بی؛ و آرانی کراس
 قشنگٔ رنگی رنگی دٔورس کردی. 4 اما وختی برال یوسف
 مٔونیان بٔأو آو فٔتر آژ گل برالی دوس مٔوردی، آژ یوسف
 بٔیزار بین و نٔمٔونسٔو وگردی و خأوی قصٔن گن.

5 آس یوسف خأوی دیتی و وختی آو آرا برالی تعریف
 کردی، بیشٔر آژنی بٔیزار بین. 6 یوسف و برالی وتی:
 «گوش بٔن خأوی که دیم: 7 ایسک ایم سر زمین، باقل
 مٔبستٔمون که و ینگ، بافه مٔ هیزگرت و هٔوسیا. باقل همٔ
 دور بافه مٔ جمع بین و نٔوا آو تعظیم کردن.» 8 برالی
 وتن بیی: «یعنی أراس اربایی مٔک این ایم؟ یعنی حقیقتاً
 فرمون مٔاین ایم؟» آس آرا خأولی و قصلی، آژ یوسف
 بیشٔر بٔیزار بین.

9 آس یوسف خأوی تریک دیتی و آو آرا برالی تعریف
 کردی و وتی: «ایسک خأوی تریک دیم: آس، هٔوار و
 مونگ و یازه آسار نٔوا مٔ تعظیمون مٔکرد.» 10 اما وختی
 آو آرا بٔأو برالی وژی تعریف کردی، بٔأوی نٔشر دات بیی
 و وتی: «ی چٔ خأوی ک دیت؟ یعنی أراس مٔن دات و
 برالت مایم نٔوات و تعظیم مٔک اینم بینت؟» 11 و برالی
 ؤیبی حسٔوایی کرد، اما بٔأوی ای گٔ هٔبشت ویری،

فٔوتن یوسف و دس برالی

12 ی رٔو ک، برال یوسف، چٔوان نٔیکتیل شکیم، تا
 گلهال بٔأو بٔلرن، 13 یعقوب وتی یوسف: «مر، برالت
 نٔوم شکیم گلیه آرا لرین نٔوردن؟ بٔوری، تا یکت گم لا
 آن.» یوسف وتی: «بلی رٔو چیم.» 14 پس یعقوب وتی
 آو: «ایسک بچو و آژ سلامتی برالت و گله خٔوردار بٔو
 و آرانیم خٔور بار.» آس یوسف آژ منطخه هٔمار جٔرون
 یل کردی.

وختی یوسف نٔوم شکیم رسی، 15 پٔیای یوسف، نٔوم
 بیاون سرگردون پی یا کردی، و آژنی پرسیتی: «ایز مٔی چٔ
 مٔک این؟» 16 جواو داتی: «مٔی برالم مگم. تمنا دیرم و مٔ
 بٔوشین أ کو گلیه مٔلرن؟» 17 أ پٔا جواو داتی: «آژ ایز

دیر و نقاوی داتی نومی رُو وژ و رُو وژ پوشونی، و نزیك دروازه عنایم، کِ سر ری یمَن، آنِ نیشْت؛ چون که دیتی کِ شیلَه گینگ بیه، اما آو آرا شیلَه نموازنی. ¹⁵ وختی یهودا تamar دیتی آو زنی خِراو زُستی، چون که سر وژی پوشونوتی. ¹⁶ یهودا کِ نمزُستی آو بوی وژی، و لا آو و نزیك ری چی وتی: «بوری تا وگرد تو بسم.» تamar پرسیتی: «وینم چ ماین تا وگرد م تسین؟» ¹⁷ یهودا وتی: «کآری ای اژ گهام آرانْت کِ مگم.» تamar پرسیتی: «آیا تاگه کآری کِل کاین و لا م چی، منین گزو؟» ¹⁸ یهودا وتی: «چ و لا تو بنیم گزو؟» تamar جواو داتی: «مهرت و بن آو و گوچونی کِ و دس درین.» پس یهودا آنل و تamar داتی وگرد آو هوات و تamar آو لم پر بیئی. ¹⁹ آس تamar هیزگرت چی، و نقاو وژی هیز داتی و کِراس بیوه ای کِرد وری. ²⁰ یهودا کآری ای و دس دوس عدلامنی کِل کِردی تاگه گزو آو دس آو زنی پِگری دُما، اما آو پی نیام کِردی. ²¹ آس آو مردمون وری پرسیتی: «آو زنی خِراو پتکده کِ و سر ری عنایم منیشْت، هاکو؟» وتن: «ایز زنی خِراوی نوی.» ²² آس و لا یهودا گل هوردی وتی: «آو پی نیام کِردی. مردمون وری وتن: «ایز زنی خِراوی نوی.»» ²³ آس یهودا وتی: «بیل ا چتل آرا وژی هیزده، ناخ آوازوم بچو. دین کِ م کآری کِل کِردم اما تو آو پیات نکِردی.» ²⁴ نزیك سه مونگ بعد و یهودا وتن: «بویت تamar خیزی کِردی و آو خیزی لمی پر بیه.» یهودا وتی: «آو بارن دیر تاگه بسزری.» ²⁵ وختی تamar مُوردُ آو پیغومی آرا هسورایی کِل کِردی و وتی: «م آو صاحوا ای چتل لمم پر بیه. سیل کِ بینم آیا صاحوا ای مهر و قرصل و گوچون مشتاسین؟» ²⁶ یهودا آنل شناسیتی و وتی: «حق دس آوس چون که م آو و گرم شیلَه نیام.» و یهودا دپی وگرد تamar همبستر نویی.

²⁷ و وختی موقع زاین تamar رسی، ایسک لِفونی و لمی داشتی. ²⁸ وخت زاین، یکی آو آن دسی آوردی دیر، آس ماما نخی سر رنگ گِرتی و آو بستِی دسی وتی: «ئ اول هت دپی.» ²⁹ اما وختی آو کُر دس وژی کِشانی، برایی

«کِراس گرم! جوتوری دزنده آو هوردی. حکمن، یوسف تیکه تیکه بیه.» ³⁴ آس یعقوب لباس وژی دیرینی و پلاس کِردی وری، و روئل فر آرا کِری پرسُ پو گِرتی. ³⁵ کرل و دتلی گن و دلهای دان آو هیزگرتن، اما آو نگیستی دلهای پِگری و وتی: «و داخ مردن گرم منیز مرم مچم فور.» و باو یوسف آرا آو بیه گِری. ³⁶ و ای وخت، تاجزل مدیونی یوسف نومی مصر فروتن فوتیفار، که یکی آو افسرل فرعون و فرمونده یگبوتل دبرار بی.

یهودا و تamar

38 و آتمون، یهودا برالی ول کِردی و چی، و لا پیاپی عدلامی کِ حیزه نومی داشتی، مُمون بی. ² وری دپ پیاپی کنعانی کِ شوعه نومی داشتی، دیتی و آو و زنی گِرتی وگرد آو هوسیا. ³ آو زنی لمی پر بیئی و گری زائیتی و آو عبر نومی نیاتی. ⁴ و یگل تر لم پر بیئی بی و گری زائیتی و آو اونان نومی نیاتی. ⁵ و یگل تر گری زائیتی و آو شیلَه نومی نیاتی. وختی که آو زائیتی، یهودا نومی کِزب بی. ⁶ یهودا آرا نورنی وژی وری، زنی گِرتی تamar نومی. ⁷ اما عبر، نورنی یهودا، وری نظر خداوند ایم گنی بی، و خداوند آو گشتی. ⁸ آس یهودا و اونان وتی: «وگرد زنی برات بس و وظیفه شوپرایی ورت آرا آو و جا بار و نسلی آرا برات باز دپی.» ⁹ اما اونان کِ مزنستی آو پشت هین آو نیامو، هر وخت وگرد زنی برایی مهُوات، نطفه وژی و زمین متکنی تا نسلی و پرا وژ نه. ¹⁰ ای کار آو نظر خداوند گن بی، پس اویز گشتی. ¹¹ آس یهودا و بوی تamar وتی: «و مال باوت بیوه بینم تا گرم شیلَه گینگ بو.» چون که وتی: «ناخ اویز چو برالی بمری.» پس تamar چی و مال باوی من.

¹² بعد آو چن وختی، زنی یهودا کِ دپ شوعه بی، مرد. آسگ یهودا آو داخ وژی دلهای گِرتی، وگرد دوسی حیزه عدلامی، و لا پشم چتل گله وژی نومی یمَن چی. ¹³ و وختی و تamar خور دان، وتن: «هسوزت آرا پشم چنی کاوژل وژن و یمَن مچو.» ¹⁴ پس تamar کِراس بیوه ای آو وری آوردی

مال، گسی وژ نُوم مال نویی،¹² ژین فوتیفار کراسی آو گِرتی و وِتی: «وِگِرد مِ بس.» اما یوسف کراسی وِژی و دَس آو هیشت جا و هیوای و آژ مال چِی دِیر. ¹³ وختی آژَن دیتی که یوسف کراسی وِژی و دَس آو هیشت جا و آژ مال هیوای دِیر،¹⁴ خدمتکارَن هِنَا کِردی و آن وِتی: «سِیل گِن، فوتیفار ایی عبرونی لا ایمِ آوِردی تا آواژوم بُأری! آو هَت نُوم، لا م، تا وِگرد مِ بسی، اما م و دنگِ گِنگِ قِیچُونِم.»¹⁵ و هُن هَن کِشتَفی که دنگِ مِ هِیزدای، و دامر قِیچ، کراسی ا لا م هیشت-جا، هیوای و آژ مال چِی دِیر.»¹⁶ پس کراسی یوسف نیای لا وِژ تا اربابی هَت مال.¹⁷ و هر آ داسئونُ آرا آو تعریف کِردی که: «آ نُوگرِ عبرونی که تو آوِردینِ لا ایم، هَت نُوم، لا م تا آواژوم بُأری.»¹⁸ اما هُن هَن و دنگِ گِنگِ قِیچُونِم، کراسی ول کِردی لا م و آژ مال هیوای دِیر.»

¹⁹ آس وختی ارباب یوسف قِصل ژین وِژی شتَفی که مُوتی: «نُوگرِ تو وِبینم هُن کاری کِردی»، بیشترِ آگرِ گِرتی.²⁰ ارباب یوسف آو گِرتی و آوشتی نُوم زَندنی که زَندنیلِ پاتشاه وِژ زَندنی بین. یوسف ا وِژ نُوم زَند مَن.²¹ اما خداوند وِگرد یوسف بی، و محبت مِکِردی آو، و کاری کِردی که و چِم رئیس زَند عزیز بی.²² پس رئیس زَند یوسف و سِرِیسی گِل زَندنیلی که زَندنی بین، هیشتی و هر کاری ا وِژ میا و دَس یوسف آنجوم مِگِرتی.²³ رئیس زَند و آچی که و دَس یوسف سپاردوتی، کاری نیاشتی، چون که خداوند وِگرد یوسف بی، و خداوند آو نُوم هر کاری که آنجوم میاتی، پایار مِکِردتی.

خواول ساقی و نُوناوا

چَنی بعدِ ئ، ساقی و نُوناواآ پاتشاهِ مصر، و حقی آقا! وِژَن پاتشاهِ مصر خطایی کِردن که آژ آن فِر رنجی.² فرعون پاتشاهِ مصر آژ دَس دو خدمتکارِ دِربارِ وِژی، یعنی رئیس ساقیل و رئیس نُوناوال، عصبونی بی³ و آکل نُوم مالِ فرمونده نِگبوتلی دِربار، هر

هَت ددی و ماما وِتی: «چ شِکافی آرا وِژت واز کِردین!» آرا ئی آو فِرِص نُوم نیان.³⁰ آس پرابایی کِ نخِ سُر و دَس داشتی، هَت ددی و آو زِراح نُوم نیان.

یوسف و ژین فوتیفار

39 آس یوسف آوِردنِ مصر و پِیلا مصری، و نُوم فوتیفار کِ یِکی آژ افسرلِ فرعون و فرمونده نِگبوتلی دِربار بی، یوسف آژ اسماعیلِلی که آو آوِردنِ وِژ، خِریتی.² خداوند وِگرد یوسف بی، و آو پِیایی پایار بی و نُوم مالِ اربابِ مصری وِژی مَن.³ اربابِ یوسف دیتی که خداوند وِگرد یوسف، و نُوم هر چی که دَس مُوردی، خداوند آو پایاز مِکِردی.⁴ پس فوتیفار نظری لُفط آوشتی یوسف و یوسف آو خدمت مِکِردی. فوتیفار آو نیاتی رُو کازلِ مالِ وِژی و هر چی داشتی سپاردی دَس آو.⁵ آژ وختی که فوتیفار یوسف رُو کازلِ مال و گِلِ اموالِ وِژی نیاتی، خداوند مالِ اِ مصری آرا خاطرِ یوسف بَرکت داتی. بَرکتِ خداوند و گِلِ مال و مِنالِ فوتیفار بی، چِ نُوم مال، چِ نُوم زمین.⁶ پس فوتیفار هر چی داشتی دای دَس یوسف، و اِخِن خیالی آسوده بی که پِخیر آژ نونی که مهوردی و هُوچ چی فِیکر نِمِکِردی.

آس یوسف پِیایی خوش قد و بالا و خوش قِیافه بی،⁷ بعد آژ چِن وختی، ژین اربابی فوتیفار و یوسف چِم داشتی و وِتی آو: «وِگِرد مِ بس!»⁸ اما یوسف قبول نِکِردی و وِتی ژین اربابی: «ایسک آرا خاطرِ مِ اربابیم اِخِن خیالی آسودیه که و هُوچ چی نُوم مال فِیکر نِمک و هر چی دِری، ها ژیرِ دِسیم.»⁹ هُوچ کس نُوم ایی مال گِنگِ تِر آژ مِ نته؛ و اربابیم چی آژ مِ دِریخ نِکِردِیسی، پِخیر آژ تو چون که ژین آوین. پس چُو هُن کارِ گِن گِنگِ یِگم و ا ضِدِ خدا گناه یِگم؟»¹⁰ و ئی که ژین فوتیفار هر روژ وِگرد یوسف هُن قِصن مُوتی، یوسف گوش نِمِگِرتی آو تاگه وِگردی بسی یاگه وِگردی بُدی.¹¹ اما ئی روژ، وختی یوسف چِی نُوم مال تاگه کارِ وِژ آنجوم ب، و آژ پِیالی

²⁰ روژ سوّم، که روژ و دی هتین فرعون بی، فرعون آرا گلی گسلی که او خدمت میکردن سور و ساتی گرتی و رئیس ساقیل و رئیس نوناوآل آژ زند آوردی ډرر، و آن آوردی لا گلی گسلی که او خدمت میکردن. ²¹ رئیس ساقیل و ساقی گری وژی گل داتی، و او جم و دس فرعون متیاتی. ²² اما رئیس نوناوآل کیشای دار، هر آجوری که یوسف آرا آن معنی کړدونی. ²³ اما رئیس ساقیل یوسف نوردی ویری، بلکه او آژ ویری چتی.

خاؤل فرعون

بعد دو سال تموم، فرعون نوم خاوی دیتی که لو زوا نیل هوسیای، ² و ایسک هفت گال قشنگ و چاقی مسی آژ رو هتین ډرر و نوم علقل ملریان. ³ اسگ هفت گال ټرک که بدیگ و لر بین، آژ نیل هتین ډرر و پلو آ گال ټرک، لو زوا نیل هوسیای. ⁴ و آ گال بدیگ و لر، آ هفت گال قشنگ و چاقی مَس هوردن. اس فرعون خعرا بیتی. ⁵ دوازه هوات و یگل ټر آ خاوی دیتی که هفت فوشه گنیم توپر و خو رو ی ساقه سَر میان. ⁶ اسگ، بعد آژ آن هفت فوشه ټرک سُر کړدی که لر و آژ و آ شرق خُشک بین. ⁷ و آ هفت فوشه لر، هفت فوشه توپر دونی دار سلجا کړدن. اس فرعون خعرا بیتی و زینستی که خاوی دیتی. ⁸ دم صو، فرعون آشفته حال بی. پس یکل کړدی و گل جادوگرل و گل پیال دونا! مصر هنا کړدی و خاؤل وژی آرانون تعریف کړدی، اما کسی نیوی که پُتونی آتل آرا فرعون معنی ک.

⁹ اس رئیس ساقیل و فرعون وتی: «ایمروژ خطال وژم مارم ویرم. ¹⁰ آرمونی که فرعون آژ خدمتکارل وژی عصبونی بی و م وگرد رئیس نوناوآل نوم زندنی مال فرمونده ینگونل دربار زندنی کړدی، ¹¹ ایم هر دیک نوم ی شو خاومونی دپی و خاوی هر گم آژ ایم آرا وژی معنی داشتی. ¹² جالی عبرونی آ و وگرد ایم بی که خدمتکار فرمونده ینگونل دربار بی. وختی خاؤل وژمون آرا او

آ جایی که یوسف یژ نوم زندنی ی ژیر نظر گرتی. ⁴ فرمونده ینگونل دربار، یوسف نیاتی تا وگرد آن بو و آتل خدمت ک. آن غیره نوم زندنی ژیر نظر بین.

⁵ ی شو هر دیک یعنی ساقی و نوناوآل پاتشاه مصر که نوم زندنی بین، هر گم خاوی دین، و هر خاوی معنی وژی داشتی. ⁶ دم صو، وختی یوسف چتی لا آن، دیتی که پریشونین. ⁷ پس، آژ آ خدمتکارل فرعون که وگرد او نوم مال آقایی ژیر نظر بین، پرسیتی: «آراچ ایمرور ژونون خم ډری؟» ⁸ آن جواو دان: «هر گم خاوی دیمون، اما کسی نیه که معنی او آرایمون بوشی.» یوسف و آن وتی: «مر معنی کړدن خاؤل هین خدا نیه؟ خاؤلون و بینم بوشن.» ⁹ اس رئیس ساقیل خاوی وژی آرا یوسف تعریف کړدی، وتی: «نوم خاوی، دار انگواری نوم بی، ¹⁰ و آ دار سه شاخه داشتی. هر هُن که چیک داوین، گل کړدون و فوشلون انگوار زسی و بار آوردن. ¹¹ جم فرعون و دسم بی و انگوارل چنیم و نوم جم فرعون چولونم و جم دام دس او.» ¹² اس یوسف و آ وتی: «معنی خاوی سن: سه شاخه، سه روژ. ¹³ بعد آژ سه روژ، فرعون آژ زند آزادت مک و تون رو مقومی که دماژن داشتین ارمگربدنی دما و تو جم فرعون چو قبل ټرن، چو وختی که ساقی او بین، ی این دس او. ¹⁴ فخط وختی که آرا تو خو بی، م بار ویرت و بینم ی خاوی ک؛ حال روژم و فرعون بوش و آژ ای مال آزادم ک. ¹⁵ چون که آراس که م آژ سرزمین عبرونیل دزین، و ایرایژ کاری نکردهم که م اوشین نوم سپاهچال.»

¹⁶ وختی رئیس نوناوآل دیتی که معنی خاوی، خو بی، و یوسف وتی: «من یژ خاوی دیم، که ایس سه سوت نون رو سیم بی. ¹⁷ سوت بلنگی پر آژ گل جوری خوراک پزیا آرا فرعون بی، اما ملورل آتل آژ سوتی که رو سیم بی، مهوردن.» ¹⁸ یوسف وتی: «معنی خاوی سن: سه سوت، سه روژ. ¹⁹ بعد آژ سه روژ، فرعون سرت موری و بدیت مکیشی دار؛ و ملورل گوشت لیشت مرن.»

تعریف کردیمون، آو آنل آرانمون معنی کردی، خاو هر گسی معنی وژی داشتی.¹³ و دوزس هر هُن که آو آرا ایم معنی کردی، هُن بی؛ مِ گل دان سَر کارم و آنوناوا کیشان دار.»

¹⁴ آس فرعون کل کردی، یوسف هِنأ کرد. پس آو رُو آز سیاهچال آوردن دِرر. یوسف بعد آز تِراشِتِن رُوپی و عَوْض کِردِن کِراسی هَت حضور فرعون.¹⁵ فرعون و یوسف وئی: «مِ خاوی دیه و گسی نیه که پتونی آو معنی ک. اما دربارہ تو شتفتیم که وختی خاوی پشتواین، متونین آو معنی بکِیاین.»¹⁶ یوسف و فرعون جواو داتی: «مِ نِیام که خاوت معنی مگم، اما خدا جواو خاوی و فرعون مه.»¹⁷ آس فرعون و یوسف وئی: «دیم خاو، که لو رُوا نیل هوسیاویم¹⁸ که و پِگل هفت گا چاق مَس و قشنگ آز رُو هِتِن دِرر و نُوم علفل ملریان.¹⁹ و آس هفت گا تِریک، بعد آز آن هِتِن دِرر که ضعیف و فِر بدگل و لَر بین. مِ نُوم کِل سرزمین مصر هُن گالی و آبدگی نیووم.²⁰ و آ گال لَر و بدگل، هفت گا چاق مَس اولین هُوردن.²¹ اما حتی بعد آز هُوردن آن هُوج دیار نیوی که آنل هُوردن، چون که هنی چُو اول بدگل بین. آس بيم خعرا.²² دُواره خاوی دی که آس هفت فُوشه گنیم پَر و خُو رُو ی ساقه سُرُن مِکِرد.²³ بعد آز آن، هفت فُوشه تِریک سُر کِردون که چُلوسگیا و لَر و آز والا شرقی حُشکِیاوین.²⁴ و آ فُوشل لَر، هفت فُوشه خُوا سُلجا کِردن. مِ مِ و جادوگزل وِتم، اما گسی نیوی که پتونی معنی آن آرا مِ بوشی.»

²⁵ یوسف و فرعون وئی: «هر دو خاو فرعون یکی ک. خدا آچی که مه پِک، و فرعون وِتِسی.²⁶ هفت گالا خُو، هفت ساله و هفت فُوشه خُو هفت سال. هر دو خاو یکی ک.²⁷ هفت گالا لَر و بدگل که بعد آز آن هِتِن دِرر و هم پِز هفت فُوشه پتی که آز والا شرقی حُشکِیاوین، هفت سال حُشکسالی.²⁸ هر هُن که و فرعون وِتم خدا آچی که مه پِک، و فرعون نیشون داسی.²⁹ هفت سال فزهونی فرایی و کِل سرزمین مصر مای،³⁰ اما بعد آز آو،

هفت سال قحطی مای، و کِل فزهونی نُوم سرزمین مصر آز ویر مچو و قحطی، ای سرزمین نابود مکی.³¹ و آرا خاطر قحطی که بعد آز مِ مای، هُوج چی آز فزهونی نُوم آ سرزمین دیار نِماو، چون که قحطی فِر سخت ماو.³² و دو گل خاو دیان فرعون معنی یس که ای چی آز جُونم خدا مُقَدَر بیه و خدا آو و رُوپی آنجوم مه.³³ پس ایسک فرعون بایس پیایی چم دار و دونا پی یا ک و آو رُو سرزمین مصر بیلی.³⁴ هم پِز فرعون بایس سِر پِرسلی سِر زمین بیلی تا نُوم هفت سال فزهونی، پنج یک ثمر مصر پِگرن.³⁵ و کِل خوراک ای سالی خُوا که مای، جمع گن و گنم و جو زِیر دس فرعون آمار پِگن و آرا خوراک نُوم شهزل نگداری گن.³⁶ ای خوراک بایس آرا مملکت و جا هفت سال حُشکسالی که نُوم سرزمین مصر مای، آمار بو، تا مملکت آرا خاطر حُشکسالی نابود ناو.»

³⁷ فرعون و کِل خدمتکاری آز ای قِص خوشن هت.³⁸ پس فرعون وئی خدمتکاری: «یعنی گسی چُو ای پیا متونیم پی یا کیم، پیایی که روح خدا داشتونی؟»³⁹ آس فرعون و یوسف وئی: «چون که خدا کِل یان و بینت آشکار کِردِسی، پس هُوج گس چُو تو چم دار و دونا نیه.⁴⁰ پس تو مُوان سِر پِرس دربار، و کِل مردیم و فرمون تو سِر مَن. تنبا و رُو تخت سلطنت، آز تو پلنگ تِر مُوام.»

⁴¹ فرعون و یوسف وئی: «سپیل ک، تون رُو کِل سرزمین مصر هیشتم.»⁴² آس فرعون کلبکون وژی آز دس آوردی دِرر و آو کِرد دس یوسف، و کِراس گتن خاصی کِردی وری و ملون طلاپی و ملی آوشتی.⁴³ و یوسف سوار عرابه دووم وژی کِردی، و نُوایی هِنأ مِکِردن: «رُنی بِن!» و هُن فرعون، یوسف رُو کِل سرزمین مصر نیاتی.⁴⁴ هم پِز، فرعون و یوسف وئی: «مِ فرعونم، اما بی اجازه تو هُوج گس و سرتاسر سرزمین مصر حق نری حتی دس پا وژی دِرِز ک.»⁴⁵ فرعون یوسف ضیفنات فَعنِیح نِم نیاتی و آسِنات دِت فوطی فاع، که کاهن شهر آن بی آرانی هُواستی. پس یوسف و رُو سرزمین مصر قدرت و اختیار داشتی.

تعریف کردیمون، آو آنل آرانمون معنی کردی، خاو هر گسی معنی وژی داشتی.¹³ و دوزس هر هُن که آو آرا ایم معنی کردی، هُن بی؛ مِ گل دان سَر کارم و آنوناوا کیشان دار.»

¹⁴ آس فرعون کل کردی، یوسف هِنأ کرد. پس آو رُو آز سیاهچال آوردن دِرر. یوسف بعد آز تِراشِتِن رُوپی و عَوْض کِردِن کِراسی هَت حضور فرعون.¹⁵ فرعون و یوسف وئی: «مِ خاوی دیه و گسی نیه که پتونی آو معنی ک. اما دربارہ تو شتفتیم که وختی خاوی پشتواین، متونین آو معنی بکِیاین.»¹⁶ یوسف و فرعون جواو داتی: «مِ نِیام که خاوت معنی مگم، اما خدا جواو خاوی و فرعون مه.»¹⁷ آس فرعون و یوسف وئی: «دیم خاو، که لو رُوا نیل هوسیاویم¹⁸ که و پِگل هفت گا چاق مَس و قشنگ آز رُو هِتِن دِرر و نُوم علفل ملریان.¹⁹ و آس هفت گا تِریک، بعد آز آن هِتِن دِرر که ضعیف و فِر بدگل و لَر بین. مِ نُوم کِل سرزمین مصر هُن گالی و آبدگی نیووم.²⁰ و آ گال لَر و بدگل، هفت گا چاق مَس اولین هُوردن.²¹ اما حتی بعد آز هُوردن آن هُوج دیار نیوی که آنل هُوردن، چون که هنی چُو اول بدگل بین. آس بيم خعرا.²² دُواره خاوی دی که آس هفت فُوشه گنیم پَر و خُو رُو ی ساقه سُرُن مِکِرد.²³ بعد آز آن، هفت فُوشه تِریک سُر کِردون که چُلوسگیا و لَر و آز والا شرقی حُشکِیاوین.²⁴ و آ فُوشل لَر، هفت فُوشه خُوا سُلجا کِردن. مِ مِ و جادوگزل وِتم، اما گسی نیوی که پتونی معنی آن آرا مِ بوشی.»

²⁵ یوسف و فرعون وئی: «هر دو خاو فرعون یکی ک. خدا آچی که مه پِک، و فرعون وِتِسی.²⁶ هفت گالا خُو، هفت ساله و هفت فُوشه خُو هفت سال. هر دو خاو یکی ک.²⁷ هفت گالا لَر و بدگل که بعد آز آن هِتِن دِرر و هم پِز هفت فُوشه پتی که آز والا شرقی حُشکِیاوین، هفت سال حُشکسالی.²⁸ هر هُن که و فرعون وِتم خدا آچی که مه پِک، و فرعون نیشون داسی.²⁹ هفت سال فزهونی فرایی و کِل سرزمین مصر مای،³⁰ اما بعد آز آو،

که نُوم مصر گنیم و جو آرا فِرُوْتِن هَس. بِچَنَ وِرَ و آرا ایم گنیم و جو بِخَرِن تا زِنِ بِمِنِم و نَمِرِم.»³ آسَ ده نفر آژ برالِ یوسف چن تا آژ مصر گنیم و جو بِخَرِن.⁴ اما یعقوب، بنیامین پرا یوسف وگَرِد برالی کِل نَکَرِدی، چون که زَل چتی ناخُ پِلایِ اِ سَری بارنی.⁵ پس کُرِل یعقوب یژ آژ گَسلی بین که آرا خَرین گنیم و جو هَیَن مصر، آرا تَ که قحطی سرزمین کنعان یژ گِرَنوتی.

⁶ آسَ، یوسف حاکم سرزمین مصر بی. آو بی که و کُلِ مردْمُون آ سرزمین گنیم و جو مَفْرُتی. برالِ یوسف هَیَن، و نُوا آو تعظیم کِردن، رُو نیاتَر زمین.⁷ یوسف برالِ وژی دیتی و اَنَل شِناسیتی، اما وگَرِد آَن چُو بیگونه رفتار کِردی، و خُلُقِ تُنی وگَرِد آَن قِصَن وِتی و پَرسیتی: «آژ کو هَتِیْتُون؟» جواو دان: «آژ سرزمین کنعان هَتِیْتُون تا گنیم و جو آرا خوراک بِخَریم.»⁸ یوسف برالی شِناسیتی، اما آَن آو نَشْتاسین.⁹ یوسف خاوالی که درباره آَن دُوتی آوردی ویری و وِتی: «هُم جاسوسیت! هَتِیْتُون تا جاسوسی سرزمین ایمَ بِکِیْتُون.»¹⁰ آَن وِتیَن یوسف: «نَه آقا، هُن نَیه! نُوکَرِلت هَیَن تا گنیم و جو آرا خوراک بِخَرِن.¹¹ ایمَ کُلِ کُرِل ی نفریم. ایمَ پِیالی راسگویی کیم؛ نُوکَرِلت هرگس جاسوس نویب.»¹² یوسف و آَن وِتی: «نَه! هُم هَتِیْتُون تا جاسوسی سرزمین ایمَ بِکِیْتُون.»¹³ آَن جواو دان: «نُوکَرِلت دوازه بران، کُرِل پِیالی کیم که نُوم سرزمین کنعان. ایسک پرا گوجرمون ایمرؤز ها لا بُؤْمُون و ی پراترِیْمُون دِی نِسی.»¹⁴ اما یوسف و آَن وِتی: «هر آو که و هُم وِتیَم؛ هُم جاسوسیت!¹⁵ و هر هُن امتحونَ مُوایتُون: و گِیْبُون فرعون قِسم، که تا پرا گوجرِتِرِیُون و اِیر نای، آژ اِیر تَکون نَفریت.»¹⁶ یَکی آژ وِیْتُون کِل کن تاگه برات و اِیر باری؛ باقی هُم زَنَدنی مویتُون تا قِصِلِیْتُون امتحون کم و بُونم آیا پِیالی راسگویی کِیْتُون یا نَه. وگَر نَه، و گِیْبُون فرعون قِسم که حکمن هُم جاسوسیت!»¹⁷ یوسف سه روژ، کُلِ اَنَل وگَرِد یَکِ آوشتی زَنَد.

¹⁸ نُوم روژ سَوَم یوسف و آَن وِتی: «ی که مُوشِم انجوم بِن تا زِنِ بِمِنِم، چون که م آژ خدا زَلَم مَچو:

⁴⁶ یوسف سی سألون بی که و خدمت فرعون، پاتشاه مصر رسی. و یوسف آژ دِبارِ فرعون چَی دِرِ، و سرتاسر سرزمین مصر سَرگِشی کِردی.⁴⁷ نُوم هفت سالِ فَرِهونی، زمین ثَمِر فِرایی داتی.⁴⁸ یوسف کُلِ خوراکِی که نُوم آ هفت سالِ فَرِهونی، نُوم مصر هَتُوا عمل، جمع کِردی و نُوم شهزَل امار کِردی. آو نُوم هر شهرِی، ثَمِر زمینِی دِورِور هر آ شهر هِیشتی.⁴⁹ یوسف گنیم و جو فِرایی چُو ریخ دریا، امار کِردی، اِخَن که آژ جِساو کِردنِ آَن دَس کِیشاتی، چون که نیموی جِساو پَکِایبی.

⁵⁰ نُواتِر آژ آَی که سالِی خُشگسالی پَرسی، دو کُرِ آرا یوسف هَتَدی. آسِنات دِپ فوطی فَاَرَع، کاهن شهرِ آن، اَنَل آرا آو زائیتی.⁵¹ یوسف نُورُنی وژی مَنسی نُوم نیاتی، یعنی آژ ویریم چَی، چون که وِتی: «خدا کاری کِردی که کُلِ سختِیَلِ وِژم و کُلِ چَی که نُوم مالِ بُؤم گت آژ ویریم پَچو.»⁵² آو کُرِ دُوتِ اِفرایم نُوم نیاتی یعنی پَر ثَمِر، چون که وِتی: «خدا مَن نُوم سرزمین خارتِیَم ثَمردار کِردی.»⁵³ هفت سالِ فَرِهونی که نُوم سرزمین مصر بی، ثَموم بی.⁵⁴ هر هُن که یوسف وِتُونی، هفت سالِ خُشگسالی شروع بی. نُوم کُلِ سرزمینِ قحطی بی، اما اِ سرتاسر سرزمینِ مصر نون، بی.⁵⁵ وختی کُلِ سرزمینِ مصر وسی بین، مردم آرا نون لا فرعون هاوار کِردن. آسَ فرعون وِتی کُلِ مصرِیَل: «بِچَنَ لا یوسف و آچی که و هُم مُوشی، پَکَن.»⁵⁶ پس وختی که قحطی کُلِ مملکت گِرَنوتی، یوسف ثَموم امارَل واز کِردی، گنیم و جو و مصرِیَل مَفْرُتی، چون که قحطی نُوم سرزمینِ مصر، فِرِ سخت بی.⁵⁷ و هَم یژ کُلِ مردْمُون رُو زمین آرا خَرین گنیم و جو هَیَن لا یوسف نُوم مصر، چون که قحطی نُوم کُلِ زمین فِرِ سخت بی.

برالِ یوسف مَچَن مصر

یعقوب وختی باخَوَر بی که نُوم مصر گنیم و جو آرا فِرُوْتِن بی یا ماو، و کُرِلی وِتی: «آراچ و یَکِ تِرِکِ سِیَل مَکِیت؟»² یعقوب وِتی: «ایسک شِتَفِیَم

که پپالی راسگویی کیئون، ی پرا آژ هُم نُوَم زَنْدَنی
 که هُم هیئون، زَیرِ نظر بُو، و باقی هُم بچَن و گَیم
 و جو آرا عَتَّ عِیَالِ وِسی وِژْئُون بَآرِن. ²⁰ اَمَا بَایس پِرا
 گوَجَرِ وِژْئُون وِ لَام بَارِیت تا دِیَار بُو که قِصَلِئُون رَاسَ و
 نَمْرِیت. « پَس هُنَّ کِردَن. ²¹ اَسَ آنَ وَ یَکَ تِریکی وَتِن: «ا

راس که ایم دَر حَقِ پِرا وِژْئُون یوسف، بَدَم کِرد. چون
 که وختی که آو وِیَبِنْمُون مَلَلِکیا، تَنگی گِیَبُونِ دِیمون، اَمَا
 گوَشْمُون نِگَرَت. آرا نِیسَ که و اِی تَنگی گِرَفْتار هَتِیْمُون. «
²² رِئوبِین وَتِنِ آن: «مَر وَ هُم نُوْتَم که وَ حَقَ آ کُر گَنایِ
 نَگَن؟ اَمَا هَمَ گوَشْت نِگَرَت! ایسک بَایس آرا خُونِ آو
 تَخَاصِ پِیْمُون دُما. ²³ اَن نَمَزِنَسْتُ که یوسف قِصَلِ
 اَنَلِ مَفْهَمی، چون که نُوَم اَن گِسی بی که قِصَلِ اَنَلِ وَ
 زَان وِژْئُون مَعنی مِکَرْدی. ²⁴ پِس یوسف آژ لَ آن چَی دِرِر و
 بیه گِری. اَسَ گِل هُورْدی لَ آن وَگِرْدُون قِصَ وَتِن. اَسْگَ
 شَمَعُونِ آژ نُوَم پِرا لَی گِرنی وَ نُوا جَمَلُون دَسَ با آو بَسْتی.
²⁵ اَسَ دِستور داتی تا کِیْسَلِ اَنَلِ آژ گِیم وَ جو پِر پَگَن و
 پُولِ هر گَس نُوَم خورجین آو یِن و خوراک آرا نُوَم رِی
 بِنَ بیئون. و یان کُل آرا آن اَنجوم بی.

پِرا لَ گِیَن مَورِیَنِ مِصر

اَسَ قَحطی نُوَم آ سرزمینِ فِرِ سَخْت بی.
² وختی آن گِیم وَ جو بی که آژ مِصر آوَرْدَن
 هُورِدِن، بُاَوُا یَعقوبَ وَ کُرلی وَتِن: «دُواره بچَن وَ غِیری
 خوراک آرا ایم بَخِرِن. ³ اَمَا یهوذا وَتِنِ آو: «آ پِیا خِیلی
 جَدی وَیَبِنْمُون هُشْتار داتی، وَتِن: «آر پِرا تُ وَگِرْد هُم
 ناو، رُوْم نَمُونِیت. ⁴ آر پِرا مُ وَگِرْد ایم کِل کِیابِن، مَچِیم
 وَ اَرانِیت خوراک مَخْرِیم. ⁵ اَمَا آر آو کِل نَکِابِن، نَمَچِیم
 چون که آ پِیا وَ ایم وَتِن: «آر پِرا تُ وَگِرْد هُم ناو،
 رُوْم نَمُونِیت. ⁶ یَعقوبَ وَتِن: «آراچ وَیَبِنِم اَحَن بَدی
 کِردَنُون، که وَتِیئُونِ آ پِیا که پِرا لَی تِریک دِریئُون؟ ⁷ اَن
 جِواو دان: «آ پِیا وَ دَحْت دِرباره ایم وَ قُوم وَ خویسَلِیْمُون،
 آژ ایم پِرسِیتی وَتِن: «آیا بُاَوُتُون حَالو زَنی؟ آیا پِرا لَی تِریک
 دِریت؟ ⁸ آچی که وَ آو وَتِیْمُون، آرا جِواو اِی سَؤالَلِ بی. ا
 کو مَزِنَسْتِیم مَوشی: «پِرا تُون بَارِن اِیز؟ ⁹ اَسَ یهوذا وَ
 بُاَوِی یَعقوبَ وَتِن: «بِنِیامِین وَگِرْدِ مِ کِل کَ که هِیز مَکِرِیم،

¹⁹ آر هُم پِیالِ راسگویی کیئون، ی پرا آژ هُم نُوَم زَنْدَنی
 که هُم هیئون، زَیرِ نظر بُو، و باقی هُم بچَن و گَیم
 و جو آرا عَتَّ عِیَالِ وِسی وِژْئُون بَآرِن. ²⁰ اَمَا بَایس پِرا
 گوَجَرِ وِژْئُون وِ لَام بَارِیت تا دِیَار بُو که قِصَلِئُون رَاسَ و
 نَمْرِیت. « پَس هُنَّ کِردَن. ²¹ اَسَ آنَ وَ یَکَ تِریکی وَتِن: «ا
 راس که ایم دَر حَقِ پِرا وِژْئُون یوسف، بَدَم کِرد. چون
 که وختی که آو وِیَبِنْمُون مَلَلِکیا، تَنگی گِیَبُونِ دِیمون، اَمَا
 گوَشْمُون نِگَرَت. آرا نِیسَ که و اِی تَنگی گِرَفْتار هَتِیْمُون. «
²² رِئوبِین وَتِنِ آن: «مَر وَ هُم نُوْتَم که وَ حَقَ آ کُر گَنایِ
 نَگَن؟ اَمَا هَمَ گوَشْت نِگَرَت! ایسک بَایس آرا خُونِ آو
 تَخَاصِ پِیْمُون دُما. ²³ اَن نَمَزِنَسْتُ که یوسف قِصَلِ
 اَنَلِ مَفْهَمی، چون که نُوَم اَن گِسی بی که قِصَلِ اَنَلِ وَ
 زَان وِژْئُون مَعنی مِکَرْدی. ²⁴ پِس یوسف آژ لَ آن چَی دِرِر و
 بیه گِری. اَسَ گِل هُورْدی لَ آن وَگِرْدُون قِصَ وَتِن. اَسْگَ
 شَمَعُونِ آژ نُوَم پِرا لَی گِرنی وَ نُوا جَمَلُون دَسَ با آو بَسْتی.
²⁵ اَسَ دِستور داتی تا کِیْسَلِ اَنَلِ آژ گِیم وَ جو پِر پَگَن و
 پُولِ هر گَس نُوَم خورجین آو یِن و خوراک آرا نُوَم رِی
 بِنَ بیئون. و یان کُل آرا آن اَنجوم بی.

²⁶ اَسَ آن گِیم وَ جو وَ رُو جَزَلُون بَاژِن کِرد وَ آژ وِر
 چَن. ²⁷ وختی که آرا شَگتی اِرکِرْدِن اِ جایی هُوسِیان، یَکی
 آژ آن خورجین وِزی واز کِردی تا وَ جِزِی کَآ ب، دِیتی
 که پُولی نُوَم جُولَدِن خورجین. ²⁸ وَ پِرا لَ وِژ وَتِن: «پولم
 دَانَس دُما؛ اِیز نُوَم جُولَدِن خورجینم. ²⁹ اَسَ آژ تِرس دَل
 تَی وَ رَکَ وَ یَک تِریکی سِیل کِردِن، وَ وِتِن: «ئِ چَی که خدا
 وَ سَر اِیم آوَرْدِیسی؟»

²⁹ وختی آن لَ بُاَوُا یَعقوبَ هَتِن نُوَم سرزمینِ کِنعان،
 هر آچی که وَ سَرِن هُنُو، آرا آو وَاز گُفْت کِرد، وَتِن: ³⁰ «آ
 پِیا که آقا آ سرزمینِ سَن وَ اِیم وَ حُلُقی تُی قِصَ وَتِن وَ
 اِیْمَلِ جاسوسل مملکت زُنِستی. ³¹ اَمَا اِیم وَ آو وَتِیم:
 «ایم پِیالی راسگویی کِیم وَ هر گِس جاسوس نِویْمُون.
³² اِیم دِوازه پِرا لَیم، کُرلِ بُاَو وِژْئُون. یَکی آژ اِیم دِی نِیه
 وَ گوَجَر تِریْم اِیسَ نُوَم سرزمینِ کِنعان ها لَ بُاَوُومُون. ³³
 اَسَ آن پِیا که آقا! آ سرزمینِ سَن وَ اِیم وَتِن: «آژ ئِ مَزِنَسْتِیم

وتی: «گیبونثون سلامت؛ زَلَتْ نَجْو. خدای هُم و خدالا بُأُو هُم گنجی آرا هُم نُوم خورجیتلئون نیاسی، چون که پول هُم و دَس م رسی.» آس شمعون لا آن آوردی ډرر. 24 وختی پیشکار آنل آوردی مال یوسف و آن او داتی و آن پال وژن شُشتین، و هَم یژ کآ داتی خِرلُون. 25 و آن خلاتیل آرا هَتین یوسف، وخت نیمزو حاضر کِردن، چون که شَفْتُون که لا وِر نون مَرِن.

26 وختی یوسف هَت مال، خلاتی که وگرد وژن داشت، لا او آوردن نُوم مال و نُوا او تعظیم کِردن، و رُو نیانر زمین. 27 یوسف از حالوالن پرسیتی، وتی: «یعنی بُأُو پیرئون، که آژنی قَص وَتینون، سلامت؟ یعنی حالو زنی؟» 28 آن جواو دان: «نُوگرت بُأُو ایم زنی و سلامت.» و چمن و تعظیمون کِرد. 29 یوسف سر هیزداتی و پراپی بنیامین که دا یکی بین دینی و پرسیتی: «یعنی ی هر آ پرا گوجرئون که آژ او وینیم وتینون؟» و وتی بنیامین: «گرم، خدا لُفت پک اپی بینت.» 30 آس یوسف وختی پراپی دیتی آرا مهری که و پراپی داشتی، بغضی گرتی و دأ چی تا جایی آرا گیری کِردن پیا ک. پس چی آتاخ وژ و وِر بیه گیری. 31 آسگ رُو وژی شُشتی، چی ډرر و نُوا وژی گرتی، وتی: «نون بارن.» 32 آرا یوسف جیا نون هیشئون، آرا برال چبا، و آرا مصریل که وگرد او نون مهوردنیز جیا هیشئون، چون که مصریل نَمْتُونَسْتُ وگرد عبرونیل نون برن چون که مصریل آژ اپی کار عازن مَهت. 33 آن طبعی سین سال نُوا یوسف نیشتین، نُورنی طبعی نُورنی یانی و جالترین طبعی جالی وژی. برال بلاجوبی هت و یک تریکی سیل کِردن. 34 آژ سفره یوسف قِسی نون آن میان، اما پنج برابر قِسی کسل تریک دان بنیامین. پس آن وگرد یوسف نُوشیان و کیف کِرد.

یوسف پراپی امتحون مکی

آس یوسف و پیشکار مال وژ دستور داتی، وتی: «خورجیتل اپی مردمون تا جایی که بَنُون بُأَرِن، آژ خوراک پر ک، و پول هر گم آژ آن بَن

مچیم، تاگه زنی بَینیم و ایم وگرد تو و هَم یژ اولمون، نَمیریم. 9 م ضامن سلامتی او مُوام. او از م بت. او او لا تو ناوردم دُما و نُوا تو نیشتم، ډلین او تموم عُمرم لا میل م بو. 10 چون که او مائل نیمایمون، تا ایس دو ږل ږرگِردیاویمون دُما.»

11 آس بُأُو یعقوب و آن وتی: «آر رپی تریکی نیه، پس اپی کار پکن: آژ بیتین ثمرل زمین نُوم خورجیتلئون بیلن، یعنی گلی بلسان و گلی عسل و جاکچ خوش عطر و زاخ و پسه و بادم، و خلاتی آرا آ پیا بُأَرِن. 12 پول دو برابر وگرد وژنون بُأَرِن، و پولی که نُوم جُولدن خورجیتلئون داوین دُما، بَن دُما شایت آژ دَس ږرچوبی. 13 پراٹ نیژ پِگرن و هیزگرن، دُواره پچن لا آ پیا. 14 امیدوارم خدای قادر مطلق لا نُوا آ پیا وینینت رحم پک تا آ پرا تریکتون و بنیامین یژ وگرد هُم کل کآ دُما. و اما م، آر شیکسم هت که شیکسم هتی.» 15 پس آن خلات و دو برابر پول و هَم یژ بنیامین وگرد وژن گرتون و هیزگرتن چن مصر و لا حضور یوسف هُوسیان.

16 وختی یوسف بنیامین وگرد آن دیتی، و پیشکار مال وژی وتی: «اپی پپال بار مال و حیونی سر بُر و او حاضر ک، چون که آن نیمزو وگرد م نون مَرِن.» 17 پیشکار هر آ جُور که یوسف و او وئونی، کِردی و آ پپال آوردی مال یوسف. 18 اما آن آژ ی که آوردونون مال یوسف، زَن چی، چون که وگرد وژن وین: «آرا خاطر پولی که ږل اول نُوم خورجیتلئون نیابون، ایم آوردن ابر تا او وینیمون حمله ک، پرستی سَرْمون، و ایمل نُوگر وژی پک و خِرلُون یژ پگری.» 19 پس آن چن لا پیشکار مال یوسف و نُوا در مال وگردی هُن قَص کِردن: 20 «ای آقا، ایم ږل اول آرا خربین خوراک ایز هتیم. 21 اما وختی آرا شکتی ږرکدن لا جایی هُوسیاُمون، خورجیتلئون وازم کِرد، هر گم پول وژمون تموم و کمال نُوم جُولدن خورجیتلئون پیام کِرد. پس او آوردمون دُما. 22 و پول بیشتریژی آوردمون تا خوراک پخیریم. ایم نَمزنی کی پولمون نیاسی نُوم خورجیتلئون.» 23 پیشکار

نوم جُولدُن خورجینی. 2. آسگ جُم م، هر ا جُم نفره وگرد پوَل گنیم و جوی، یَن نُم جُولدُن خورجین گوجرتیرین.»

و پیشکار آچی که یوسف و آو وئوئی، آنجوم داتی. 3 وختی سَرصو هاوا روشتا بی، آپال وگرد خزل کل کِردن تا چن. 4 اما حالو خیلی آژ شهر دور یوبین که یوسف و پیشکار مالی وتی: «هیزگر بجوآ دُم آ پیال و وختی لا آن رسین، و آن بوش: «اراج جواو خُوایی و گنی داتون؟ 5 آیا ی جُمی نته که اقلام آرنی مری و لگردی فال مگری؟ هُم کار گنی کِردتون.»

6 وختی پیشکار و آن رسی، هر ا پی قِصَل و آن وتی. 7 اما آن و آو وتین: «اراج آقا ایم ا پی چیل و ایم موشی؟ آژ نُوگرت دور بو که هُن کاری پکن! 8 ایم حتی پولی که نُوم جُولدُن خورجیلُمون پیام کِرد، آژ سرزمین کنعان لا تو آوردیم دُما؛ پس چُون ماو آژ مال اقات طلا یاگه نفره بوزیم؟ 9 هر گم آژ نُوگرت که جُم لا آو پی یا بو، پیری و باقی ایم یژ نُوگرتل آقامون موبیئون.» 10 پیشکار وتی: «خیل خُ، هر ا پی جُور بو که موشیت. لا هر گس پی یا بو، آو نُوگر م ماو؛ باقی هُم بی گنا موبیئون.» 11 آس هر گم آژ آن آزای، خورجین وژن آوردن هُوار نیان رو زمین، هر گم خورجین وژن وار کِرد. 12 آس پیشکار آژ خورجین پرا گلنگ تر شروع کِردی مبی کِردن تا و گوجرتیرین رسی. و جُم نُوم خورجین بنیامین پی یا بی. 13 آس آن یخه وژن درین و هر گم خَر وژن بار کِردن، لرگِردیان شهر.

14 وختی که یهودا و برالی هیتن مالی یوسف، آو حالو وِر پی. آن ا نوا یوسف رو زمین گتن. 15 یوسف و آن وتی: «ی چ کاری ک که کِردتون؟ یعنی نَمزَنیت که پیایی چو م متوئی هر ا فال آوشتن! گل پی پ باری؟» 16 یهودا جواو داتی: «و آقامون چ بوشیم، چ جواوی بیم؟ چو بی گنایی وژمون ثابت کیم؟ خدا آژ ا پی نُوگرتل تخاص مسینی. ایسک ایم و آو که جُم و دسی پی یا بیه، نُوگرتل آقا وژمون موبیم.» 17 اما یوسف وتی: «دور آژ م که هُن

یگم! فَخَط پپایی که جُم ا دس آو پی یا بیه نُوگر م ماو. باقی هُم و سلامت گل بارین لا باؤتون.»

18 آس یهودا چن زَنیک آو وتی: «ای آقا، تمنا دریم بیلین ا پی نُوگرت قِصای و گوش آقام بوشی. و آژ ا پی نُوگرت عصبونی یوبین، چون که تون یژ چو فرعونی کین. 19 آقام آژ ا پی نُوگرتل پرسیئی: «آیا باؤ یاگه برایی دریت؟» 20 و ایم و آقامون جواو دامون: «بُاوی پیر دریم، و برایی جال که اولاد روژل پیری آوسن. پرا آ کُر مردپی، آو تنیا کُر دآ وژی که مَنسین جایی و بُاوی آو دوس دری.» 21 آس تو

و ا پی نُوگرتل وتین: «آو بارن لا م تا و چم وژم آو بونم.» 22 و ایم و آقا وژمون وتیم: «کُر نَمتوئی باؤ وژی ول ک، چون آر بُاوی ول ک، بُاوی مِیری.» 23 اما تو و نُوگرتل وتین: «تا پرا گوجر وژنون وگرد وژنون ناریت، دی روم نَمونیت.» 24 آس وختی ا لا نُوگرت، باؤ وژمون چیم، قِصَل آقام و آو وارگنمئون کِرد. 25 وختی باؤمون وتی: «دواره بیچن و گلی خوراک آرا ایم بیخن.» 26 ایم وتیم: «نَمنونیم بیچیم. تنیا آر پرا گوجرُمون وگرد ایم بای، مچیم. چون که نَمنونیم رو ا پیا بونیم، مَر ی که پرا گوجرُمون وگرد ایم بو.» 27 آس نُوگرت باؤم و ایم وتی: «مَزَنیت که ژنم دو کُر آرا م زائیتی. 28 یکی آژ آن آژ لا م چی و وتیم: حکمن تیک تیک بیه. و آژ ا دُما دی آو نیَم. 29 آر ا پی بیک یژ آژ م بگریتون و چی و سری بای، مو اسپم و خُصه موریئون نُوم گور.» 30 پس ایسک آر لا نُوگرت باؤم گل باریم، و ا پی جال وگرد ایم ناو، و آر باؤم، که گیبونی و گیبونی ا پی کُر بسریای، 31 بونی که کُر وگرد ایم نته، جاورجا مِیری. و نُوگرتل مو اسپم باؤمون و خُصه نُوم گور موریئون. 32 چون که ا پی نُوگرت، لا باؤم آرا سلامتی ا پی جال ضامن بیم، وتیم: «آر گرت لا تو ناوردیم دُما، دِیایی، تموم عَمریم و مِل م بُوا!» 33 پس ایسک تمنا ی که نُوگرت و جا ا پی جال بَمینی و بُوم نُوگر آقام و بنیامین وگرد برالی گل باری دُما. 34 چون که چو مَتونیم

که اِراسِی مینم که وگردد هُمَ قِصَصِ مُوشِم. ¹³ پس بَأوَمَ اَزْ کُلِّ عَزَّتِیْ که نُومِ مصرِ دِرمِ و اَزْ هر چی که دِیْتُون، خَوَرِ بِن. رُوگنِ پِچَنِ بَأوَمِ بَارِنِ اِیر. ¹⁴ اَسَ دَسِ آوَشْتِیْ مِلیِ پِراپیِ بِنیامینِ و بیهِ گِریِ و پِنیامینِ یَزْ و مِلیِ اَوِ بیهِ گِریِ. ¹⁵ یوسفِ گِلِ پِراپیِ ماچا کِردیِ و اَزْ اَنِ بیهِ گِریِ. اَسَ پِراپیِ وگِردیِ قِصَصِ کِردنِ.

¹⁶ وختیِ خَوَرِ رَسَیِ قِصِرِ فرعونِ که پِراپیِ یوسفِ هَیْتِن، فرعونِ وگِردِ خِذْمَتِکَازِلیِ کُلُنِ خُشالِ بِن. ¹⁷ فرعونِ و یوسفِ وئی: «بُوشِ پِراپِت: ”هُنْ کُن: جُوارِبالیِ وژْئونِ بارِ یگنِ و گِلِ بَأُیرِنِ سرزمینِ کنعان، ¹⁸ و بَأوُ و عَهْتِعیالیِ وژْئونِ یگِرِنِ و بُورِنِ لا م. بَیترینِ زمینِ مِصرِ مَمَ هُمَ، تا اَزْ فِرْهونیِ زمینِ بَرِیت. ¹⁹ و تونِ یَزْ یوسفِ، مأمورینِ که و اَنِ بُوشین: ”هُنْ کُن: گَارِیلِ اَزْ سرزمینِ مِصرِ اَرَا اَوَّلِیِ و رَزْئِلِتونِ پَسِینِ و بَأوُ وژْئونِ یگِرِنِ و بُورِن. ²⁰ هُوَلیِ مَالِ اموالِ وژْئونِ نُوان، چونِ که بَیترینِ گِلِ سرزمینِ مِصرِ هِنِ هُمِیه.“»

²¹ پس گِرَلِ یَعقوبِ هُنْ کِردن: و اَجُورِ که فرعونِ دِستورِ داتی، یوسفِ گَارِیلِ و خوراکِ اَرَا نُومِ رِپیِ و اَنِ داتی. ²² و هر گِمِ اَزْ اَنِ یِ دَسِ لَباسِ نُو داتی، اَمّا و بِنیامینِ سِیصدِ سِکهِ نقره و پَنجِ دَسِ لَباسِ داتی. ²³ و اَرَا بَأوِیَزِیِ یانِ کِلِ کِردی: دَه خَرِ که اَزْ بَیترینِ چِپَلِ مِصرِ بارِ بِن و دَه خَرِ ما اَزْ گِیمِ و جو و نون و خوراکِ اَرَا نُومِ رِپیِ اَرَا بَأوِپیِ بارِ بِن. ²⁴ اَسَ یوسفِ پِراپیِ راوانه کِردیِ و وختِ چِیانِ و اَنِ وئی: «نُومِ رِپیِ وگِردِ یَکِ تِرِکیِ جَنگِ نَکَن!»

²⁵ اَسَ اَنِ اَزْ مِصرِ چِنِ دِیر، و لا بَأوُ اَ یَعقوبِ رَسِینِ سرزمینِ کنعان. ²⁶ اَنِ و بَأوُ وئِن: «یوسفِ حالو زِنِ! اَو فرمونراوا گِلِ سرزمینِ مِصر.» اَسَ یَعقوبِ دلیِ ضَعفِ کِردی، چونِ که قِصَصِ اَتَلِ بَأوُورِ نَکِردی. ²⁷ اَمّا وختیِ اَنِ کُلِّ قِصَلِیِ که یوسفِ وِیئُونِ وئوتیِ اَرَا یَعقوبِ وَاژْگُفْتُ کِرد، و وختیِ یَعقوبِ گَارِیلِیِ که یوسفِ اَرَا اَوِرْدِنِ

و لا بَأوُ وژْومِ گِلِ بَارِمِ دُما اَر اِپیِ جالِ وگِردِ مِ ناو؟ مِ نِمْتُونِم بُونِم که بِلایِیِ اِ سِرِ بَأوَمِ بای.»

یوسفِ وژیِ و پِراپیِ مِشتاسِیِ

45 یوسفِ دِپیِ نَتُونِستیِ لا کِشلیِ که و نُواپیِ هُوسِیاوین، طاقتِ باریِ و هاوارِ کِردی: «کُلُنِ اَزْ لا مِ یَکَنِ دِیر!» پس وختیِ که یوسفِ وژیِ و پِراپیِ شِناسِیِ، گِسیِ تِرِکِ وِرِ نُویِ. ² یوسفِ اِجِنِ و دَنگِ کِلِنگِ بیهِ گِریِ، که خَوَرِ گِریِ اَوِ و مِصرِیلِ و اهلِ مالِ فرعونِ یَزْ رَسِی. ³ یوسفِ و پِراپیِ وئی: «مِ یوسفِ مِ اِیعنیِ بَأوَمِ حالو زِنِ؟» اَمّا پِراپیِ نَتُونِستُو و اَوِ جِواوِ بِن، چونِ که نُوا اَوِ هُوَلِ کِردنِ.

⁴ اَسَ یوسفِ و پِراپیِ وئی: «بُورِنِ نَزِیک.» و هَیْتِنِ نَزِیکِ. اَسَگِ وئی: «مِینم، یوسفِ، پِرا هُمَ، هر اَوِ که فِرْووتُونُ مِصر! ⁵ و اِیسَکِ اَرَا یِ که مِ فِرْووتُونُ اِیرِ دَلِ هُوَلِ نُوانِ و اَزْ وژْئونِ عِصبونیِ نُوان، چونِ که اَرَا یَنگداریِ گِیئوتِلِ پیِ که خدا مِ نُوا نُوا هُمَ کِلِ کِردی. ⁶ اَرَا یِ که هر اِیسِنِ دو ساله که قِحطِیِ نُومِ اِپیِ سرزمینِ سَ و پَنجِ سالِ تِرِیَزْ نَه شُومِ هَسِ نَه دِرو. ⁷ اَمّا خدا مِینِ نُوا نُوا هُمَ کِلِ کِردیِ تا غِیریِ اَزْ هُمَ رُو زمینِ بِیلیِ و فِرِ کِشَلِ اَزْ هُمَ زِنِ بَمِینِیت. ⁸ پس یِ هُمَ نُویئُونِ که مِ کِلِ کِردِیئُونِ اِیر، بلکه خدا بی. خدا مِینِ بَأوُ اَرَا فرعونِ و اَقالا گِلِ اهلِ مالِ اَوِ و فرمونراوا سِرِتاسِرِ سرزمینِ مِصرِ کِردی. ⁹ اِیسَکِ رُو پِچَنِ لا بَأوَم، وِیئِنِ بُوشِن: ”گِرِیتِ یوسفِ هُنْ مُوشی: خدا مِینِ اَقالا تَمویِ مِصرِ کِردِیسی. بُورِ لا مِ و ماثلِ نَک. ¹⁰ تو نُومِ مِنتِخه جوشینِ جاگِیَرِ مُواپِن، و نَزِیکِ مِ مُواپِن. وِرِثِ و اَوَّلِ و اَوَلِرْزالتِ، و گِلِه اِلتِ و رَعنِلیتِ و هر چی که دِیرِن. ¹¹ وِرِ اَرَا تو تِیارِکِ مُومِن، چونِ که حالو پَنجِ سالِ تِرِکِ اَزْ قِحطِیِ مَتَبِه. ناخُ تو و اهلِ مالِیتِ و گِلِ کِشَلِیتِ فَخِیرِ بُونُون.“ ¹² اِیسَکِ هُمَ و چِمِ وژْئونِ مُونِیئُونِ و پِرامِ پِنیامینِ یَزْ و چَمَلِیِ مُونی،

15 یانَ بِنَ کُرْل لَیْه کِ اَتَل وَاگَر دِت وِزِ دینِ، و
فَدانَ آرامَ آرا یَعقوبَ زائِتی. اِی کُرْل و دِتَلِ یَعقوبَ کُن
سی و سه نفر بین.

16 کُرْل جاد: صِفیون و حَجّی و سُنی و اِصبون و عِری
و آرودی و آرئیلی بین.

17 کُرْل اَشیر: یَمَن و پِشَوَه و پِشوی و بِریغَه و حُوَه
سِراخ و کُرْل بِریغَه، حِیر و مَلکیئیل بین.

18 یانَ بِنَ کُرْل زِلْفَه، کَلْفَتی کِ لَابان و دِتِ لَیْه داوِیتی.
اَو اِی شُونزَه نَفَر آرا یَعقوبَ آوردی.

19 کُرْل راحیل، زَن یَعقوب: یوسف و بنیامین بین.
20 و آرا یوسف نُوم سرزمین مصر، مَسّی و اِفرایم هَتَن دِی

کِ اِسنات دِتِ فوطی فارح، کاهن اون، آرائی زائیتی.

21 کُرْل بنیامین: بِلاَح و باکِر و اَشبیل و جِبرا و نَعمان
و اِیحی و رُش و مُقِیم و حُقِیم و آرد بین.

22 یانَ بِنَ کُرْل راحیل کِ آرا یَعقوبَ هَتَن دِی، کُن
چُورده نفر بین.

23 کُر دان: حوشیم بی.

24 کُرْل نَفْتالی: یَحِصئیل و جونی و یِصر و شِیلیم بین.

25 یانَ بِنَ کُرْل بِلْهَه، کَلْفَتی کِ لَابان و دِتِ راحیل
داوِیتی، و یانَ اَو آرا یَعقوبَ زائِتی، کُن هفت نفر بین.

26 کُ اِیملی کِ وَاگَر یَعقوب و مصر چن، یعنی
گَسلی کِ اَز پِشَتِ اَو بین، بِخیر اَز بُوئیلی، شِصُ شَش

نفر بین. 27 آرا یوسف یَز دو کُر نُوم مصر هَتَن دِی. پس
حوز یَعقوب کِ و مصر چن، کُن هفتاد نفر بین.

28 و، یَعقوب یهودا نُوا نُوا وِزِ و لا یوسف کِل کِردی
تا اَو و جوشین رَهیمونی کِ. و نُوم سرزمین جوشین رَسین.

29 اَسَ یوسف عِرابَه وِزِ حاضر کِردی تا و نُوا بُاوی
اسرائیل و جوشین بَچو. یوسف وِزِ و اَو نِشون داتی و

دَس اوشتی ملی و غِیری بیه گِری. 30 اسرائیل و یوسف
وِتی: «ایسک آرا مِردن حاضرَم، چون که و چِم وِزِ دیم

کِ حالو زینن.» 31 اَسَ یوسف و بِرالِ وِزِ و اهل مال
بُاوی وِتی: «ایسک مَچَم تا فرعونَ حَوَر تَم بوشم: ”بِراَل

و حوزِ بُاوم کِ نُوم سرزمینِ کنعان بین و لا مِ هِتَن.» 32 اَن

کِل کِردو تی دیتی، گِییون گِرتی. 28 و یَعقوب وِتی: «ی
آرا مِ بَس! کُرِم یوسف حالو زینی. مَچَم و نُوا تر اَز مِردنم
اَو مُونم.»

سَفَر یَعقوب وِ مصر

46 پس یَعقوب وَاگَر هر چی که داشتی بار
کِردی چی، و زَسی نُوم منطخه یُرشِیع و آرا
خدا لا بُاوی اسحاق قِربونیل پیشگشی کِردی. 2 و خدا شو
نُوم خاوا، یَعقوب هِنَا کِردی، وِتی: «یَعقوب! یَعقوب!»
یَعقوب جواو داتی: «بلی، گوش و فرمونم!» 3 خدا وِتی:
«ی مِیم خدا، خدا لا بُاوت. اَز ی که مَچِین مصر زَلت نَچو،
چون که اِ وِزِ اَزینت قومی گِینگ دُورسَن مَکَم. 4 مِ وِزِ وَاگَر
تو مام مصر و هم یَز مِ وِزِ ماریت دُما. و یوسف و دَس
وِزِ چَمَلِت مُانی.»

5 اَسَ یَعقوب اَز منطخه یُرشِیع چی. کُرلی، بُاوا
یَعقوب و اَوَل و زَنلُ نُوم گارِیلی که فرعون آرا آور دین
یَعقوب کِل کِردو تی، پردن. 6 اَن هَم یَز گله آل و اَسباوی
که نُوم سرزمین کنعان جمع کِردون، وَاگَر وِزِ گِرتن، و
یَعقوب و کُ اِ اولادلی چن مصر. 7 اَو کُرل و کُرل کُرلی و
هَم یَز دِتَل و دِتَلِ کُرلی، یعنی کُ اِ اولادلی وَاگَر وِزِ پِردی
مصر.

8 تِسَ نَمَلِ کُرلِ اسرائیل یعنی یَعقوب و اولادلی که
چن مصر:

رئوین نُورنی یَعقوب.

9 کُرلِ رئوین: خَنوخ و قَلو و جِصرون و گِری.

10 کُرلِ شمعون: یَموئیل و یامین و اوهد و یاکین و
صوخر و شائول کِ گِ رُنی کنعانی بی.

11 کُرلِ لاوی: چِرشون و قُهاَت و مِرا ری بین.

12 کُرلِ یهودا: عِیر و اونان و شِیلَه و فِریص و زِراح
بین. اما عِیر و اونان نُوم سرزمینِ کنعان مِردون؛ و کُرلِ

فِریص، جِصرون و حامول بین.

13 کُرلِ یساکار: تَوَلَع و قُوَه و یاشوب و شِمرور بین.

14 کُرلِ زبولون: سِرد و اِبلون و باحِلئیل بین.

یوسف و قحطی

13 ایسن، نُوم گل آ منطخه خوراک نوپی، آرا ی که قحطی فِر سخی بی، اِخِن کِ سرزمین مصر و کنعان هر دِک اَز حُشکسالی تَلَف بین. 14 یوسف گل پوللی کِ نُوم مصر و کنعان پی یا میا، و عَوْض گَنِم چوپی کِ مردم مَسَنُو جمع کردی و یوسف پولل و قصر فرعون آوردی. 15 آسگ پوللی سرزمین مصر و کنعان تموم بی، گل مردم مصر و لا یوسف هَیَن وِتِن: «وَبینمُون نون پ. اراج نوا چَمَلت پیریم؛ چون که پوللی ایم گَن تموم بیه.» 16 یوسف وِتِن: «پس گله لیتون بارن. ایسک کِ پولتون تموم بیه، م و جا گله لیتون و هَم نون مَم.» 17 پس آن گله لون لا یوسف آوردن و آو و جا چراول و کاوَزَل و توشگ و گال و خَزَلون و آن نون داتی. و آساله و جا گله لون، آرا آن نون حاضر کردی. 18 و آسگ آساله چی، سالی تِرک هَیَن لا آو وِتِن: «آز سرور ایم چ پنهنون کِ پولی ایم گلی تموم بیه و چوارپالی ایم بیس هِن سرورمُون، و یخیر آژ گَییمون و زمینلیمون دی چی آرا داین و سرورمُون زیم. 19 اراج نوا چَمَلت آژ بین پچیم، هم ایم و هم زمینمُون؟ پس هم ایم و هم زمین ایم و جا نون یخِر، و فرعون مالک ایم و زمین ایم ماو. و ایم تُم گَنِم پ تا زنی پیمینیم و نَیریم و تاگه زمین یژ و درد نُهوار نَمیی.» 20 پس یوسف گلی زمینلِ مصر آرا فرعون خَریتی، چون که گلی مصریلِ زمینلِ وُرُن فُروتِن، چون که قحطی آرانُ فِر سخت بی. جوری کِ دی طاقت نیاشتن. و زمین بیه هِن فرعون. 21 و یوسف مردم آژ ای سِر مصر تا و آ سِر تِرک و شهرلِ تِرک منتقل کردی. 22 فَحَطَ زمین کاهنلِ نَخَریتی، چون که آن سهمیه ثابتی آژ فرعون مَگرتِن و آژ بری کِ فرعون وَبین مِیاتی، مَهوَرِدِن. آرا ایی خاطرَ زمین وُرُن فِروَتِن. 23 یوسف و مردم وِتِن: «ایسک نُوم ایی روز هَم و زمینلِتون آرا فرعون خَریم. ایسک آرا هَم تُم هَس تا زمین بکاریت. 24 و وختی ثمر پرسی پنجیک آو و

شاوُن و گله دارن، و گله آل و کاوَزَل و هر آچی کِ دِرن وِگَرِد وُرُن آوَرِدِن.» 33 وختی که فرعون هَم هِنَا کِ و پِرسی: «کار هَم چی؟» 34 جواو یِن: «ایم نُوگرتل آژ جالی تا ایسک گله داری کردیمُون، هم ایم و هم باوُلْمُون» تاگه نُوم سرزمین جوشن جاگیر بوئون، چون که مصریلِ آژ گلی شاوُنلِ عازُن مای.»

47 پس یوسف چی دِیان فرعون و وِتِن آو: «بُاؤ و پِراَلِم وِگَرِد گله و کاوَزَل وُرُن و هر چی دِرن آژ سرزمین کنعان هَیَن و ایسک نُوم منطخه جوشین.» 2 آو آژ نُوم پِراالی پنج نفر گِرتی و آتل و حضور فرعون حاضر کردی. 3 فرعون آژ پِراالی آو پرسیتی: «چ پلدیئون؟» آن و فرعون جواو دان: «نُوگرتل شاوُنِن، هر آجور کِ باوُلْمُون یژ بین.» 4 و هَم یژ و آو وِتِن: «ایم هتیمُون تا نُوم ایی سرزمین و غَریوی زندگی کیم، چون که بیاوی آرا لَرین گله آل نُوگرتل نَه، چون که حُشکسالی فِراپی نُوم سرزمین کنعان. پس ایسک تمنا دِریم بیلی نُوگرتل نُوم منطخه جوشن جاگیر بون.» 5 فرعون و یوسف وِتِن: «ایسن کِ باؤ و پِراَلت لا نو هَیَن، 6 سرزمین مصر نوا تون؛ باؤ و پِراَلت نُوم بیتین جالا ایی سرزمین جاگیر پک. بیل نُوم جوشن پمین. و آر نُوم آن گسلی فُوات دار مَشتاسین، آتل سِر گله آل وُرِم بیل.»

7 آس یوسف باوپی یعقوب آوردی، آو و حضور فرعون هُوسونی. و یعقوب فرعون پَرَکت داتی. 8 فرعون آژنی پرسیتی: «چن سال عُمر کردین؟» 9 و یعقوب وِتِن فرعون: «ساللِ غَریوی م صد و سی ساله. ساللِ عُمر م گم، و نُوم سخی گذشتی، و نَمرَسَی ساللِ غَریوی باوُلِم.» 10 آس یعقوب فرعون پَرَکت داتی و آژ حضور آو چی. 11 پس یوسف هر آجور کِ فرعون دستور داویتی، باؤ و پِراالی نُوم بیتین جالا سرزمین مصر، جاگیر کردی، یعنی نُوم منطخه زَمسِیس، ملکی و آن بَشخیتی. 12 و هَم یژ آرا باؤ و پِراالی و گلی اهل مال باوپی، و پا نفرلِ عَت عیال آن، نون آماده کردی.

آرا مَین. 6 اما آوَلی کِ بعد آژ آن دُوُس کی این، هِن تو مُوان، و وِگِرِد پِرالِن اِرْت مَگِرِن. 7 و اما دِر باره مِ وِختی که آژ قَدانِ هَتِم، راحیل نُوم رِی و سرزمین کنعان مرد، و ی که حالو چنی تاگه اِفراتِه مَنوایی و مِ آو وِر سِرِ رِی اِفراتِه (کِ هر آ پیت لِجِم بی). خاکم کرد.

8 وختی اسرائیل کُرِل یوسف دیتی پرسیتی: «یاَن کیان؟» 9 یوسف و بُاوی وِتی: «یاَن کُرِل مین کِ خدا ایز و مِ داسی.» آسَن اسرائیل وِتی: «آنَل و لا مِ بار تاگه آنَل پَرکت تم.» 10 چَمَل اسرائیل آژ پیری کم سو بی و یَمَتُونَسْتی بُونی. پس یوسف کُرِل نِزیک پِردی و بُاوی آنَل ماچا کِردی و گِرتی باویش. 11 اسرائیل و یوسف وِتی: «هرگس فِکِر نِمَکِردم رُو تون بُونم و ایسَن خدا حتی آوَلِیَتِ یژ و بینم نِشُون داسی.» 12 آسَن یوسف آنَل آژ رُو زُونتِل آوِ گِرتی و نُوا آوِ تعظیم کِردی، و سِر و زمین نیاتی. 13 و یوسف هر دِک آنَل گِرتی، اِفرایم و دَسِ راس وِژی، نُوا دَسِ چپ اسرائیل، و مَنَسی و دَسِ چپ وِژی، نُوا دَسِ راس اسرائیل، و آنَل نِزیک بُاوی پِردی. 14 اما اسرائیل دَسَلِ چاوارشَن دِرِیژ کِردی دَسِ راسِ و سِر اِفرایم نیاتی، و ی که آوِ گوجِرتری بی، و دَسِ چپِ و سِر مَنَسی نیاتی، و ی که مَنَسی نُورنی بی. 15 آسَن یوسف پَرکت داتی وِتی: «هر آ خدایی کِ و حضوری بُاُولم ابراهیم و اسحاق گوم

هیزَن مِیا، خدایی کِ و کِی زندگیم تا ایمرور شاون مِ بیه، 16 و فرشته ای کِ مَن آژ هر بدی نجات داسی، ای کُرِل پَرکت پ. نُوم مِ و نُوم بُاُولم ابراهیم و اسحاق نُوم آن پاپار بو و نیم جا زمین فِر بون.»

17 یوسف وختی دیتی بُاوی دَسِ راس وِژی و سِر اِفرایم نیاتی، ناراحت بی، پس دَسِ بُاوی گِرتی تا آو آژ سِر اِفرایم هیزده و سِر مَنَسی بی. 18 و یوسف و بُاوی وِتی: «ای بُاُو، هُن نه، چون که نُورنی یِسَن. دَسِ راسِ و رُو سِر آو بیل.» 19 اما بُاوی قبول نِکِردی وِتی: «مَزَنم گِرم، مَزَنم! آویژ قومی ماو، آویژ گِنگ ماو. و ای حال، پرا گوجِرتری گِنگ تر آژ آو ماو و آژ نسلی قومل فرایی مُوان.» 20 پس آو هر دِک نُوم آرور پَرکت داتی وِتی:

فرعون بیئون. چوار پنجم تِرکِ آو هیزَدَن تا آرا زمبِئِلُون نُوم و آرا وِرْتُون و عَتُعِیَالْتُون نون بو. 25 مردم وِتن: «تو زندگی ایم نجات داین و ایم نظر لُفَط آوشتین. ایم نُوگِرِ فرعون مِویم.» 26 پس یوسف ای قانون آرا سرزمین مصر نی بی، کِ تاگه ایمرورِیژ مَئی، و آو یَسَن کِ پنجیک دِرُو هِن فرعون. فَحَطَ زمین کاهنل بی کِ هِن فرعون نیوی.

27 پس اسرائیل نُوم سرزمین مصر و نُوم منطخه جوشن جاگِر بین، و ملگی وِر و دَسِ آوردن و فِر اولدار بین. 28 یعقوب هَوَدَه سال نُوم مصر زندگی کِردی و سالی عُمَر آو صد و چل هفت سال بی.

29 وختی، وختِ مِردِن اسرائیل نِزیک بی، کُری یوسف هِن کِردی و آو وِتی: «آر و مِ نظر لُفَط دِین، دَسَت زِیر زُن مِ بیل و قَسَم تِر کِ وِگِردم و محبت و امونت رفتار پِک این. مَن نُوم مصر تَن خاک 30 بلکه بیل لا بُاُول وِژم تِسیم. مَن آژ مصر بُاُر دِیر نُوم مقبره آن بِن خاک.» یوسف وِتی: «هر آو کِ وِتن و جا ماریم.» 31 یعقوب وِتی: «آرا یَم قَسَم تِر.» آسَن یوسف آرا آو قَسَم هُوردی و اسرائیل و سِر جول جا وِژی سُجده کِردی.

مَنَسی و اِفرایم

48 بعد آژ ی، و یوسف خَوَر دان وِتن: «بُاَوَت مریض.» پس آو دو کُرِ وِر مَنَسی و اِفرایم وِگِرِد وِژی گِرتی و چی. 2 و یعقوب خَوَر دان وِتن: «ایسک گُرت یوسف هَتی لا تو.» پس اسرائیل قُواتِ وِژی جمع کِردی و نُوم جول جا نِیشت. 3 یعقوب و یوسف وِتی: «خدای قادر مطلق نُوم لوز نُوم سرزمین کنعان و بینم ظاهر بی و مَن پَرکت داتی 4 و مین یژ وِتی: «ایسَن مِ تو اولدار و فِر مَگم و آژ تو ملی آژ قومل تِرکِ دُوَس مَگم و ای سرزمین بعد آژ تو و پشت تو و ملکیت همیشگی تم.» 5 و ایسک دو گُرت کِ و سرزمین مصر آرا نِت هِتِی دِی، نُواتر آژ ی که لا تو بام ایز، هِن مین؛ آ، اِفرایم و مَنَسی هِن مِ مُوان هُن کِ رِئوین و شمعون

«و نُوْم تو، اسرائیل بِرکت مِگِرِن مُوِشِن:

”خدا تون چُو اِفرایم و مَنَسی کِ.“»

ایِ جُوْر، اِفرایم نُواِیر اَز مَنَسی یِناقی. 21 اَسَ اسرائیل و یوسف وِتی: «ایسک م و رُوپی مَیرِم، اما خدا وِگِرِد هُمیه و هَمَل و سرزمین بُاُولئُون ماری دُما. 22 و م و بِنیت نَصوایی بِبِشِر اَز بِرالت مَبسَحِم، زمینی کِ و شمشیر و کُمون وِرم اَز دَس اَموریل سَنِم.»

بِرکت یعقوب و کُزلی

اَسَ یعقوب کُزلی هِنَا کِردی وِتی: «جمع بُون تا هَم اَز اچی کِ و سِر هَم مای باخوَر

49

بِگَم.

2 «ای کُزلی یعقوب، جمع بُون و بِسَنوَان!

و بُاَوُتُون اسرائیل گوش کِیئون.

3 «ای رَنوِین، تو نُورنی مِنی!

قُوَات م و نُورنی قدرت م!

بِیتر نُوم شرافت و بِیتر نُوم قدرت!

4 هُوکی هُوکی چُو او، دِبی بِیتر اَز ی نَمواین،

چون که و جول جا بُاَو وِرت هَتین،

آ، و جول جا م هَتین و آو آلودت کِرد.

5 «شمعون و لاوی بِرَان،

شمشیرلُون وسیله سَر،.

6 ای گِیْبُون م، نَجوَا نُوم تَشَقه اَن،

و ای عَزت م، نَجو نُوم جمع اَن،

چون که و خشم وُزُن مردمُون کُشْتِن،

و گال و ی گری وُزُن شَلُون کِرد

7 لَعنت بی بو خشم اَن کِ اَمون نِمه،

و خَضَب اَن کِ، بِرَحَم!

اَنَل نُوم یعقوب پَشْحِیلا مگَم،

و نُوم اسرائیل مَجْوَچِنِم.

8 «ای یهودا، بِرالت تون مَپَرِسِن؛

دَس تو و دِیزِمِل دِشْمَنِلت ماو،

و کُزِل بُاَوَت اَرَا تو نَعظِمَه مَگَن.

9 تو توله شیر ی کین، ای یهودا؛

کِرِم، تو اَز شکار هَتِن.

اَو چُو نِیر شیر ی رُنی وِزی مَجَمِی و اَرِم ماو،

و چُو شیر مایی کِ،

کیه کِ اَو بِکِ خَوَر؟

10 گوچون اَز یهودا دور نِیمِی،

و نه گوچون پاتشاهی اَز نُوم پالِ اَو،

تا اَو بای کِ هِن اَوَسَن،

و مردَمَل اَزِنی اطاعت مَگَن.

11 حَر وِزی و مُا مُونی،

و کِرِه حَر وِزی و بِیترن مُا.

کِرِاس وِزی نُوم شِراو شُستی،

و کِرِاس وِزی نُوم خون اِنگَوَار.

12 چَمَلی سِی تِر اَز شِراو،

و دِنوَنلی سفیدِیر اَز شیر.

13 «زِیولون لُو دریا جاگِیر ماو،

و بندری اَرَا کِشْتِیل ماو؛

مَرزلی و صِیدون مَرسی.

14 «بِساکار حَری کِ پَر زور،

کِ زِیر پالنی هُوَسِیای.

15 وختی دِیتی کِ جا اَرَا شَگِی اِرکِردن خُوَا

و زمین، وَ دَلسی،

پشت وِزی اَرَا بار چَمُونی

تِن داتی کارِ زورکی.

16 «دان و داد قوم وِزی مَرسی،

چُو بِکی اَز طایقِلِ اسرائیل.

حکمن کُلِّ يَانَ و سَر يوسف بُو
و فرخ سَرى اَو كِ نُوم بَرالى ساوا بيه.

27 «بنيامين گرگی كَ طمع كار؛
سَر صو شكارَ صُلْجا مَكِ
و شو حَنِيمَتَ قِسَن مَك.»

17 دان ماری ماو و نُوا رِبِ،
و هَفى لُو جَدَ،

کِ مِ اَر پاشتی چِراو
تا سواری پشت تَر پشت پِکاپی.

18 «ای خداوند، چمهری نجات توئم.

28 يَانَ کُلِّ دوازه طایفه اسرائیلن، و يانسَن قِصَلِ كِ
بُاؤا و اَن وِئى، اَسَن كه و اَن بَرکت داتى، و هر گم، بَرکتى
كِ لایقون بى بشخیتی.

19 «خازنگزل جادَ خازرتَ مگن،
اما اَو اَز دُما اَن حمله مَكِ.

مردن یعقوب

29 اَسَن يعقوب و اَن وصیت كِردى وئى: «م مچمَ تَر
قوم وِژم. مَن وگِرد بُاؤلم نُوم غارى كِ نُوم زمين عِفرونِ
حيَتى كِ يِنَن خاك،³⁰ هر آ غارى كِ نُوم زمين مكفيله،
نزيك مَمرى نُوم سرزمين كنعان و ابراهيم اَو وگِرد زمينى
اَز عِفرون حيتى جِربتى تا ملكى اَرَا خاك كِردن داشنوتى.
31 اِ وِژ ابراهيم و رُنى سارا، اسحاق و رُنى رِپكا خاك بين،
و م ليه ا و وِژ خاك كِردم. 32 زمين و غارى كِ نُوم اوسَن
اَز حيتيل خِزوتى.»³³ بعد اَز كِ يعقوب وصيتى وگِرد
كُرتلى تموم كِردى، پالى و نُوم جولجاى كِشاتی، هِناسى
اَخرى كِشاتی، چِ تَر قوم وِژ.

20 «نون اشیر چرب ماو،
اَو نونِ طُعمدار شاهون مه.

21 «نفتالی آهوپی كِ كِ ول كِریای،
اَو قِصَل قشنگ موشى.

22 «يوسف دار انگوارى كِ پر اَز ثمر،
دار انگوارى ثمر دار و لُو گنى
كِ شاخلى اَز ديوار پلنگ مچن.

23 تيراندازل، سخت وِبينى حمله كِردن،
و تير شئونِ بينى، و حُصومت.

24 اما گُمون اَو پايار مَن

و بازوالى تَن بين،

و دَسى زوردار يعقوب،

و تُم شاؤن و صخره اسرائيل؛

25 و يارى خدا! بُاؤت كِ تو يارى م،

و يارى اَ قادر مطلق كِ تونَ بَرکت داسى

و بَرکتلى آيسْمون اَز عرش،

و بَرکتلى فِرايى كِ ژير زمينن،

و بَرکتلى ميمگل و اولدُن.

26 بَرکتلى بُاؤت گِنگ تر اَز

بَرکتلى بُاؤجِد م

تا و اندازہ نعمتلى تَبَل قديم.

50 اَسَن يوسف و مِل بُاؤ وِژى گت، و اَرَا اَو گِرى
كِردى و اَو ماچا كِردى. 2 اَسگ فرماشت
كِردى طبيبتلى كِ و خدمت اَو بين، تا بُاؤيى اسرائيل
موميايى بگن. پس طبيبتل اَو موميايى كِردن³ و اِپى كار
چَل روژ تموم طول كِشاتی، چون كه اِپى مدت اَرَا
موميايى كِردن لازم بى. و مصرتيل هفتاد روژ اَرَا اَو پرس
گِرتن.

4 وختى روژل پرسپُو اَرَا اَو تموم بى، يوسف اهلي مال
فرعون هِنَا كِردى، وئى: «اَر و م نظر لُفظ دِريئون، و
گوشى فرعون قِصَن گن بوشن: 5 بُاؤم مَن قَسَم داسى،
وئى: ”م و رُوبى مِمريم. مَن نُوم فُورى كِ اَرَا وِژم و سرزمين

یکل کیردن: «بُأَوْت نُؤَاتِرِ اَزْ مِرْدِنِ وِزِي هُنَّ وَصِيْتِ كِرْدِي: 17 "و یوسف هُنَّ بُوْشِن: اَزْ تُو تَمْنَا دِرِمِ گَنَ كَارِي بِرَالْتِ و گَنَالُوْنِ پَبَشَخِيْن، چوْنِ كِه و تُو بَدِي كِرْدِن." پس ایسكَ تَمْنَا مَكِي اِيْمِ گَنَ كَارِي نُؤُكِرْلِ خُدَايِ بُأَوْتِ پَبَشَخِيْن.» وختی و هُنَّ وَبِيْنِي وِزِن، یوسف بيه گِری. 18 پِراَلِي يَزْ هَيْتِنِ و لا اَوَّ و زَمِيْنِ گِيْتِنِ وِزِن: «ايسكَ ايمَ نُؤُكِرْلِ تُونِيْم.» 19 اَمَّا يَوْسُفُ و اَنِّ وِزِن: «زَلْتُ نَجُو. چوْنِ كِه مَرَمِ و جَا خُدَام؟» 20 هَمَّ نِيْتِ گَنَ اَرَامِ دَاشْتِيْتُون، اَمَّا خُدَا نِيْتِ خُو اَزْنِي دَاشْتِي تَا كَارِي پَكِ كِ مِرْدُمُونِ فِرَايِي زِي بَمِيْنِ، هُنَّ كِه ايمِرُوژ بيه. 21 پس زَلْتُ نَجُو. م اَجِي كِ لَازِمِ دِرِيْتِ و هَمَّ و اَوَّلِيْتُونِ مَم.» و هُنَّ بِي كِ اَنَلِّ دِلْهَائِي دَاتِي و وَبِيْنِي و دِلْسُوْرِي قِصَّ كِرْدِي.

مِرْدِنِ يَوْسُفِ

22 و یوسف مَنَّ نُومِ مِصر، اَوَّ و اهلِ مالِ بُاُوِي. اَوَّ صَدِّ و دَه ساله زَنْدَگِي كِرْدِي 23 و سَوْمِيْنِ پِشْتِ اَوَّلِ اِفْرَايِمَ دِيْتِي. اَوَّلِ مَکِبِرِ كُرِّ مَنَسِي يَزْ اَوَّلِ يَوْسُفِ و جِساو بِيْنِ 24 اَسَّ يَوْسُفِ و پِراَلِي وِزِن: «م و زُوِي مَمِرِم؛ اَمَّا حَكْمَن، خُدَا و يَارِي هَمَّ مَای و هَمَلَّ اَزْ اِيِي سِرْزَمِيْنِ، و سِرْزَمِيْنِي كِ دِرْبَارِه اَوَّ اَرَا اِبْرَاهِيْمِ و اسْحَاقِ و يَعْقُوْبِ قَسَمِ هُوْرْدِي، مُوْرِي.» 25 اَسْگَ يَوْسُفِ كُرْلِ اسْرَائِيْلَ قَسَمِ دَاتِي، وِزِن: «حَكْمَن، خُدَا و يَارِي هَمَّ مَای، و هَمَّ بَاطِسِ سِخُوْتَلِ مِيْنِ اَزْ اِبِرِ بُاَرِيْت.» 26 پس یوسف نُومِ صِدِّ و دَه سالوْنِي نُومِ سِرْزَمِيْنِ مِصرِ مِرْدِ و اَوَّ مومِيَايِي كِرْدِنِ و نُومِ تَاوْتِ نِيَان.

کنعان گنیم، یزین خاک. " پس ایسكَ رُصْحَتِ بِ پِچْمِ و بُاُوِ وِزْمِ خَاكِ گَمِ و گِلِ بَارِم." 6 فرعون وِزِن: «پِچُو و بُاَوْت، هر اَجُوْر كِ تُو قَسَمِ دَاسِي، خَاكِ كَ.» 7 پس یوسف چي تَا بُاُوِي خَاكِ كِ. گِلِ خُدْمَتَكَزَلِ فرعون، شِيخَلِ مَالِ اَوَّ و گِلِ شِيخَلِ سِرْزَمِيْنِ مِصرِ وُگِرْدِ اَوَّ چِن، 8 و گِلِ اهلِ مالِ يَوْسُفِ و پِراَلِي و اهلِ مالِ بُاُوِي. فَخَطِ اَوَّلِ و گَلْهَالِ و كَاوَزَلِ اَنِّ نُومِ جُوْشِنِ مِيْنِ. 9 گَارِيْلِ و سَوَازَلِ يَزْ وُگِرْدِ اَوَّ چِن. جَمْعِيْتِ فِرَ گِلِنِگِي بِي. 10 اَسَّ كِه و خَرْمِجَا اَطَادِ وَا لَارُو اَرْدِنِ رَسِيْنِ، اِ وِرَّ پِرْسِ پُو گِلِنِگِ و فِرَ سِخِي گِرْتِن. وِرَّ يَوْسُفِ هَفْتِ رُوژ اَرَا بُاُوِ وِزِي پِرْسِ گِرْتِي. 11 و وختي كِنْعَانِي يَلِي كِ نُومِ اَمْنَطِخِه جَاگِبِرِ بِيْنِ، اِيِي چَمَرِ نُومِ خَرْمِجَا اَطَادِ دِيْنِ، وِزِن: «اِيِي چَمَرِ مِصرِ تِلِ چَمَرِ سِخِي كَ.» و اَرَا اِيِي خَاطِرِ، اَمْحَلِ كِ اَلَا اَرْدِنِ، اِيِلِ مِصرَايِمِ نُومِ نِيَان. 12 هر اَجُوْر، كُرْلِ يَعْقُوْبِ هُنَّ كِ وَبِيْنِي وَصِيْتِ كِرْدُوْتِي، اَرَا اَوَّ كِرْدِن: 13 اَوَّ و سِرْزَمِيْنِ كِنْعَانِ بَرْدِ و نُومِ غَارِي خَاكِ كِرْدِ كِ نُومِ زَمِيْنِ مَكْفِيْلَه و نَزِيكِي مَمَرِي و اِبْرَاهِيْمِ اَوَّ وُگِرْدِ زَمِيْنِي اَزْ عِفْرُونِ حِيْتِي خُزُوْتِي تَا مِلِكِي اَرَا خَاكِ كِرْدِنِ دَاشْتُوْتِي. 14 و یوسف بَعْدِ اَزْ خَاكِ كِرْدِنِ بُاُوِي، وُگِرْدِ پِراَلِي و گِلِ اَنِّ كِ اَرَا خَاكِ كِرْدِنِ بُاُوِي وُگِرْدِ اَوَّ چُوَانِ، و مِصرِ گِلِ هُوْرْدِي دُما.

نِيْتِ خُو خُدَا

15 وختي پِراَلِ يَوْسُفِ دِي اِنِ كِ بُاُوِ مِرْدِي، وِزِن: «اَرَّ يَوْسُفِ اَزْ اِيْمِ كِيْنِه دَاشْتُوْتِي تَخَاصِ گِلِ اَنِّ كَارِي كِ و حَقِ اَوَّ كِرْدِيْمِ اَزْ اِيْمِ مَكِرِي.» 16 پس اَرَا يَوْسُفِ پِيغُوْمِ